

◆ Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Litvaya rəsmi səfəri

Vilnüs Beynəlxalq Aeroportunda qarşılama

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev mayın 21-də Litva Respublikasına rəsmi səfər edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, hər iki ölkənin Dövlət bayraqlarının dalğalandığı Vilnüs Beynəlxalq Aeroportunda dövlətimizin başçısının şərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb.

Prezident İlham Əliyevi və birinci xanım Mehriban Əliyevanı Litvanın ətraf mühit naziri Simonas Gentvilas və digər rəsmi şəxslər qarşıladılar.

Rəsmi qarşılama mərasimi

Məhdud tərkibdə görüş

Azərbaycan-Litva sənədləri imzalanıb

Azərbaycan-Litva strateji tərəfdaşlığına güclü təkan

Geniş tərkibdə görüş

Prezidentlərin mətbuata bəyanatları

Azərbaycan-Litva biznes-forumu

Mehriban xanım Əliyeva Litvadan paylaşım edib: "Səmimi qəbula və qonaqpərvərliyə görə çox sağ olun!"

Birinci xanım Mehriban Əliyeva mayın 22-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Litvaya rəsmi səfəri ilə bağlı instaqram hesabında paylaşım edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Mehriban xanım Əliyeva paylaşımında qeyd edib: "Litva. Səmimi qəbula və qonaqpərvərliyə görə çox sağ olun!"

Litvanın Baş naziri ilə görüş

Birinci xanımların görüşü

Litva Milli Kitabxanası ilə tanışlıq

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Litvaya rəsmi səfəri

Azərbaycan-Litva strateji

Rəsmi qarşılanma mərasimi

Mayın 22-də Vilnüsədəki Prezident Sarayında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəsmi qarşılanma mərasimi olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyevin şəərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb. Prezident İlham Əliyevi və birinci xanım Mehriban Əliyevanı Litva Respublikasının Prezidenti Gitanas Nauseda və xanımı Diana Nausediene qarşıladılar. Fəxri qarovul dəstəsinin rəisi Azərbaycan Prezidentinə raport verdi. Azərbaycanın və Litvanın Dövlət himnləri səsləndirildi. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Litva Prezidenti Gitanas Nauseda fəxri qarovul dəstəsinin qarşısından keçdilər. Litva nümayəndə heyəti Azərbaycan Prezidentinə və birinci xanım Mehriban Əliyevaya, Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvləri isə Litva Prezidentinə və xanımı Diana Nausedieneyə təqdim olundular.

Sonra birgə foto çəkdirildi. Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva xatirə kitabını imzaladılar.

Məhdud tərkibdə görüş

Mayın 22-də Vilnüsədə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Litva Respublikasının Prezidenti Gitanas Nauseda ilə məhdud tərkibdə görüşü keçirilib.

Mayın 22-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Litva Respublikasının Prezidenti Gitanas Nauseda ilə geniş tərkibdə görüşü olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Litva Prezidenti Azərbaycanın xüsusilə son on ildə əldə etdiyi nailiyyətləri yüksək qiymətləndirdi.

Söhbət zamanı dövlət başçılarının qarşılıqlı səfərlərinin əhəmiyyəti vurğulandı. Bu xüsusda Litva Prezidentinin Azərbaycana səfəri və həmin səfər çərçivəsində keçirilmiş görüşlərin önəmi qeyd edildi.

Görüşdə ikitərəfli məsələlər müzakirə olundu, iqtisadi-ticarət əlaqələrinin daha da genişləndirilməsinin, ticarət dövrüyünün daha da artırılmasının vacibliyi vurğulandı. Bu xüsusda informasiya texnologiyaları, kibertəhlükəsizlik, bərpaulunan enerji, investisiyalar, nəqliyyat kimi sahələrdə əməkdaşlıq məsələləri müzakirə edildi. Litvada keçiriləcək biznes-forumun əhəmiyyəti və biznes dairələri arasında birbaşa təmasların qurulmasının vacibliyi qeyd olundu.

Söhbət zamanı nəqliyyat məsələləri, o cümlədən Xəzər dənizi ilə Baltik dənizinin birləşdirilməsinə dair layihələr barəsində müzakirələr aparıldı. Azərbaycanın Avropa İttifaqı və NATO ilə əməkdaşlığına Litvanın dəstəyi yüksək qiymətləndirildi. Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında "Şərq

Geniş tərkibdə görüş

Tərəfdaşlığı" Proqramı çərçivəsində həyata keçirilən tvininq layihələrində Litvanın fəal rol oynadığı xüsusi qeyd edildi. Həmçinin bu gün imzalanmış üç sənədin əhəmiyyəti vurğulandı.

Söhbət zamanı ekoloji təhlükələr haqqında ilkin xəbərdarlıq sisteminin qurulması və tullantıların idarə olunması sahəsində Litva təcrübəsinin Azərbaycanla bölüşdürülməsinin önəmi diqqətə çatdırıldı.

Həmçinin bu gün ölkələrimiz arasında imzalanmış gənclər siyasəti sahəsində əməkdaşlıq haqqında sazişin

əhəmiyyəti qeyd olundu, 200-dən çox azərbaycanlı tələbənin Litvada təhsil alması və ölkələrimizin təhsil müəssisələri arasında birgə əməkdaşlığın mövcud olması müsbət amil kimi qiymətləndirildi, bu sahədə əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsi məsələləri müzakirə olundu.

Görüşdə eyni zamanda prokurorluq sahəsində əməkdaşlıq məsələlərinə dair fikir mübadiləsi aparıldı, hər iki ölkənin aidiyyəti prokurorluq orqanları arasında sənədlərin imzalanmasının vacibliyi vurğulandı.

Eyni zamanda Litvadakı Azərbaycan icmasının ölkənin inkişafına töhfə verdiyi, onların bu ölkənin sadiq vətəndaşları olduqları diqqətə çatdırıldı.

Görüşdə ikitərəfli əlaqələr, Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərinin normalaşdırılması məsələləri barədə də fikir mübadiləsi aparıldı.

Prezident İlham Əliyev litvalı həmkarına Ermənistan ilə Azərbaycan arasında danışıqların aparılması və Cənubi Qafqazda təhlükəsizliyin təmin olunmasına dair ölkəmizin baxışları haqqında məlumat verdi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Litvaya rəsmi səfəri

tərəfdaşlığına güclü təkan

Azərbaycan-Litva sənədləri imzalanıb

Mayın 22-də Vilyusda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Litva Respublikasının Prezidenti Gitanas Nausėdanın iştirakı ilə Azərbaycan-Litva sənədlərinin imzalanması mərasimi olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, "Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi ilə Litva Respublikasının Ətraf

Mühit Nazirliyi arasında ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində əməkdaşlığa dair Saziş"i Azərbaycan Respublikasının ekologiya və təbii sərvətlər naziri Muxtar Babayev və Litva Respublikasının ətraf mühit naziri Simonas Gentvilas imzaladılar. "Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi ilə Litva Res-

publikasının Sosial Təhlükəsizlik və Əmək Nazirliyi arasında gənclər siyasəti sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş"i Azərbaycan Respublikasının gənclər və idman naziri Fərid Qayıbov və Litva Respublikasının sosial təhlükəsizlik və əmək naziri xanım Monika Navitskiene imzaladılar.

"Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğu ilə Litva Respublikasının Baş Prokurorluğu arasında 2024-2025-ci illər üçün Əməkdaşlıq Programı"nı Azərbaycan Respublikasının baş prokuroru Kamran Əliyev və Litva Respublikasının baş prokuroru xanım Nida Qrunskiene imzaladılar.

Mayın 22-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Litva Respublikasının Prezidenti Gitanas Nausėda mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər. AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə Litva Prezidenti bəyanatla çıxış etdi.

Prezidentlərin mətbuata bəyanatları

Prezident Gitanas Nausėdanın bəyanatı

- Zati-aliləri cənab Prezident.

Əziz qonaqlar.

Mən bu gün - Litvanın paytaxtı Vilyusda Sizi salamlayıram. Bir il bundan əvvəl Azərbaycana səfərim çərçivəsində biz əhəmiyyətli müzakirələrə start verdik, ikitərəfli əməkdaşlıq baxımından, həmçinin iqtisadiyyat və təhsil sahələrində də əlaqələrimizi gücləndirmək qərarına gəldik. Əminəm ki, bu səfər Azərbaycan ilə Litva arasında əməkdaşlıq münasibətlərinə yeni müsbət dinamika əlavə edəcək.

Bu gün cənab Prezident Əliyev ilə mən ikinci Litva-Azərbaycan biznes-forumunun açılışını edəcəyəm. Əminəm ki, bu platformada iqtisadi sahədə yeni imkanlar yaranacaqdır. Eyni zamanda bu gün ətraf mühit, gənclər və hüquq-mühafizə sahələrində də Litva ilə Azərbaycan arasında əməkdaşlıq haqqında sazişlər imzalandı. Bu bizim ikitərəfli münasibətlərimizin inkişafına mühüm tökülən verəcəkdir.

Litva 2006-cı ildən etibarən beynəlxalq inkişafa dair layihələrdə Azərbaycan ilə bir yerdə iştirak edir. Azərbaycan Litvanın Avropa İttifaqının tvininq proqramı çərçivəsində tərəfdaşdır. Həmçinin Azərbaycan "Şərqi Tərəfdaşlığı" proqramı çərçivəsində də həyata keçirilən layihələrin sayına görə Litvanın əsas tərəfdaşdır.

Litva Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında tərəfdaşlıq əlaqələrinin inkişafının tərəfdaşdır. Biz "Şərqi Tərəfdaşlığı" proqramı çərçivəsində də strateji tərəfdaşlığımızın inkişafı üçün yeni imkanlar axtarmalıyıq. Biz Avropa İttifaqının Azərbaycan ilə enerji sahəsində əməkdaşlığını müsbət qiymətləndiririk. Bu əməkdaşlıq Avropa İttifaqının enerji bazasına müsbət təsir göstərmiş, həmçinin Avropa İttifaqının qış ayları üçün təchizatını təmin etmişdir.

Rusiyanın hazırda Ukraynada apardığı qəddar müharibə əməkdaşlığımıza yeni məzmun qatıb. Biz Rusiyanın sanksiyaların yayımlanması üçün bir yerdə çalışmalı və Ukraynaya qələbəsinə qədər dəstəkləməliyik.

Litva Azərbaycan ilə Ermənistan arasında münaqişənin diplomatik yolla dinc, dayanıqlı və əhatəli həllinin tərəfdaşdır. Litva Avropa İttifaqı və trans-Atlantik müttəfiqlərimizin bu istiqamətdə səylərini güclü şəkildə dəstəkləyir.

Zati-aliləri, əminəm ki, ölkələrimiz və xalqlarımız arasında dostluq bağları bizi gələcək illər üçün də birləşdirəcəkdir. Təşəkkür edirəm.

◆ ◆ ◆
Sonra dövlətimizin başçısı mətbuata bəyanatla çıxış etdi.

Prezident İlham Əliyevin bəyanatı

- Hörmətli cənab Prezident.

Hörmətli xanımlar və cənablar.

Cənab Prezident, ilk növbədə dəvətə və qonaqpərvərliyə görə Sizə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Yenidən gözəl ölkənizdə olmağımızdan çox məmnunam.

Bu gün biz geniş fikir mübadiləsi əsnasında bir çox önəmli məsələləri müzakirə etdik, bir daha bizim strateji tərəfdaşlığımızı təsdiqlədik. Keçən il Prezident Nausėda Azərbaycanda rəsmi səfərdə idi, bu il isə mən Litvada rəsmi səfərdəyəm. Biz bu ilin əvvəlində Davosda da görüşmüşdük. Yəni bu özlüyündə onu göstərir ki, aramızda çox fəal siyasi dialoq aparılır və bu dialoq konkret nəticələrə də təməllənir. Siyasi müstəvidə əldə edilmiş razılaşmalar təbii ki, bütün digər sahələrdə öz müsbət təsirini göstərir. Biz çox ümid edirik ki, gələcək illərdə iqtisadiyyat, ticarət sahələrində də siyasi səviyyədə olduğu kimi işlər sürətlə gedəcək. Əminəm ki, bu gün keçiriləcək biznes-forum bu istiqamətdə atılan önəmli addım olacaqdır.

Biznes qurumlarının birgə fəaliyyəti əminəm ki, ticarət döviyyəsinin artırılmasına da gətirib çıxaracaq. Onu da bildirməliyəm ki, hər iki tərəfdən çox böyük maraq var və keçən ilin may ayında Prezident Nausėdanın Azərbaycan rəsmi səfəri çərçivəsində Bakıda da Litva-Azərbaycan biznes-forumu keçirilmişdir.

Bu gün biz regional məsələlərlə də bağlı geniş fikir mübadiləsi apardıq. Litva Preziden-

tini Azərbaycan-Ermənistan sülh danışıqları haqqında məlumatlandırdım. Biz ümid edirik ki, sülh danışıqlarının aparılması nəticə etibarilə Qafqazda uzunmüddətli sülh gətirəcək. Baxmayaraq ki, Azərbaycan torpaqları uzun illər ərzində - 30 ilə yaxın Ermənistanın işğal altında idi. İşğal edilmiş ərazilərdə, demək olar ki, bütün infrastruktur, binalar, o cümlədən tarixi abidələr işğalçılar tərəfindən dağıdılıb. Biz hesab edirik ki, sülh anlaşmasının imzalanması qaçılmazdır və çalışırıq ki, öz tərəfimizdən bu məqsədə çatmaq üçün konstruktiv səylər göstərək. Təbii ki, bu sülh anlaşması beynəlxalq norma və prinsipləri əhatə etməlidir.

Bizim Litva ilə ikitərəfli əməkdaşlıq çərçivəsində, eyni zamanda Avropa İttifaqı-Azərbaycan əlaqələri də önəmli rol oynayır və Litvaya bu əlaqələrin inkişafı üçün göstərdiyi səylərə görə təşəkkürümüzü bildiririk. Prezident Nausėda Azərbaycana səfər edəndən iki ay sonra Avropa Komissiyası ilə Azərbaycan arasında Bakıda enerji sahəsində strateji tərəfdaşlıq üzrə Anlaşma Memorandumu imzalanmışdır və bu memorandum uğurla icra edilir. Azərbaycan təbii qazının Avropa bazarlarına nəql edilməsi ilə bağlı çox ciddi addımlar atılır. Nəql edilən, yəni ixrac edilən qazın həcmi ildən-ilə artır və artacaq. Biz bu gün eyni zamanda Litvada və

Azərbaycanda bərpəolunan enerji növlərinin yaradılması ilə də bağlı fikir mübadiləsi apardıq. Biz gördük ki, bu istiqamətdə də demək olar, paralel şəkildə gedirik. Həm Litvada, həm Azərbaycanda bu sahədə çox böyük diqqət göstərilir və hesab edirik ki, yaxın gələcəkdə bu sahədə də ikitərəfli əməkdaşlıq mümkün olacaq.

Təbii ki, ölkələrimizi birləşdirən və ümumiyyətlə, qitələri birləşdirən Avrasiya qitəsində daha da rahat nəqliyyat-kommunikasiya imkanlarını yaratmaq üçün ölkələrimizin payına böyük vəzifələr düşür. Biz razılaşdıq ki, müvafiq qurumlar bu məsələ ilə bağlı ciddi məşğul olacaqlar. Çünki dünyada hökm sürən yeni geosiyasi realıq bunu diktdə edir.

Azərbaycan ərazisindən keçən tranzit yüklərin həcmi ildən-ilə artır və artacaq. Müasir infrastrukturumuz buna imkan yaradır. Xəzər dənizini, Cənubi Qafqazı Baltik dənizi ölkələri ilə birləşdirən nəqliyyat marşrutları da bəllidir. Sadəcə olaraq, biz birgə səylərlə həmin birləşmə layihələrini həyata keçirərək bu sahədə də uğurlu əməkdaşlığa nail olacağıq.

Bütövlükdə deyə bilərəm ki, bu gün müzakirə olunan məsələlərin önəmli bir daha onu göstərir ki, Litva və Azərbaycan strateji tərəfdaşlar kimi uğurla bir-biri ilə əməkdaşlıq edirlər. Əminəm ki, bu səfərdən sonra bu əməkdaşlığa növbəti güclü tökülən verəcəkdir.

Dəvət və qonaqpərvərliyə görə bir daha təşəkkürümü bildirirəm.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Litvaya rəsmi səfəri

Azərbaycan-Litva strateji

İlham Əliyevin və Mehriban Əliyevanın şərəfinə rəsmi lanç

Mayın 22-də Vilyusda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın şərəfinə Litva Respublikasının Prezidenti Gitanas Nauseda və xanımı Diana Nausediene tərəfindən rəsmi lanç verilib.

Litvanın Baş naziri ilə görüş

Mayın 22-də Vilyusda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Litva Respublikasının Baş naziri xanım İnqrida Şimonite ilə görüşü olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə birgə foto çəkdirildi.

Görüşdə Azərbaycan ilə Litva arasında ikitərəfli əməkdaşlıq məsələlərinə dair fikir mübadiləsi aparıldı.

Baş nazir Litvanın Avropa İttifaqının "Şərq Tərəfdaşlığı" proqramı çərçivəsində həyata keçirilən tvinin layihələrində fəal rol oynadığını xüsusi qeyd etdi, ölkəsinin bundan sonra da bu sahədə əməkdaşlığa hazır olduğunu bildirdi.

Ölkələrimiz arasında iqtisadi-ticarət əlaqələrinin genişləndirilməsinə dair fikir mübadiləsinin aparıldığı görüşdə bu sahədə böyük potensialın olduğu vurğulandı. Xüsusilə investisiyalar, bərpəolunan enerji və digər sahələrdə əməkdaşlıq məsələləri müzakirə olundu.

Dövlətimizin başçısı Ermənistanla Azərbaycan arasında münasibətlərin normalaşdırılması və sülh danışıqları prosesi haqqında məlumat verdi. Qeyd etdi ki, Azərbaycan tərəfindən sülh müqaviləsinin imzalanması üzrə beş prinsip təqdim olunub. Həmçinin Azərbaycan bir-birinin ərazi bütövlüyünün və suverenliyinin tanınması prinsipləri əsasında sülh müqaviləsinin imzalanmasına hazır olduğunu dəfələrlə ifadə edib.

Söhbət əsnasında Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti Şarl Mişelin dəstəyi ilə həyata keçirilən Brüssel sülh prosesinin əhəmiyyətini vurğulandı. Litvanın Baş naziri ölkəsinin Cənubi Qafqazda davamlı sülhün və sabitliyin təmin olunmasına dəstəkləyini qeyd etdi. O, nəqliyyat dəhlizlərinin açılması məsələsində Litvanın ərazisindən keçən və Rusiya ilə Kalininqradda birləşdirən tranzit dəhlizi layihəsi üzrə öz tövbəsini bölüşməyə hazır olduğunu bildirdi.

Görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər barədə də fikir mübadiləsi aparıldı.

Litvanın müstəqilliyi uğrunda mübarizədə həlak olanların xatirəsinə ucaldılan abidəni ziyarət

Mayın 22-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Vilyusda Litva Respublikasının müstəqilliyi uğrunda mübarizədə həlak olanların xatirəsinə ucaldılan abidəni ziyarət ediblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısının şərəfinə burada fəxri qarovul dəstəsi düzülüb.

Prezident İlham Əliyev abidənin önünə öklili qoydu.

Mayın 22-də Vilyusda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Litva Respublikasının Prezidenti Gitanas Nausedanın iştirakı ilə Azərbaycan-Litva biznes-forumu keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlət başçıları biznes-forumda çıxış ediblər.

Prezident Gitanas Nausedanın çıxışı

- Zati-aliləri, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti.

Hörmətli nazirlər, biznes icmaları üçün münasibətlər, möhtərəm qonaqlar, xanımlar və cənablar.

Mən litvalı həmkarların da iştirakı ilə Azərbaycandan olan çox sayda iş adamını Vilyusda salamlamaqdan məmnunam. Ümidvaram ki, bugünkü müzakirələr ölkələrimizə mövcud əlaqələri dərinləşdirməyə və yeni tərəfdaşlıqları inkişaf etdirməyə kömək edəcək.

Bu il Litva və Vilyus 700 illiyini qeyd edir. Paytaxtımızın mövcudluğunun ilk günləri Litva hökmdarı Gediminas xarici liderlərə, tacirlərə, müxtəlif sosial təbəqələrdən və dindən olan sənətkarlara dəvət məktubları göndərməsi ilə yadda qalmışdır. O vaxtdan bu yana Litva başçıları ilə birgə fəaliyyət göstərmək, yeni ideyalar ödə etmək və inkişaf etmək üçün ambisiyalı yolla gedir.

Azərbaycan xalqının ulu ocaqları da bu hekayənin bir parçası olaraq hələ XV əsrdə Litva elçilərinin qəbul ediblər. Bu gün biz ikitərəfli əlaqələrimizin sağlamlıq vəziyyətinə arxalana bələdik. Azərbaycan Litvanın mühüm tərəfdaşdır və biz qarşılıqlı faydalı imkanların axtarılmasında maraqlıyıq. Biz Azərbaycan nəhəng enerji potensialına malik və şəxələndirməyə can atan inkişaf edən iqtisadi güc kimi görürük. Azərbaycan iqtisadiyyatının informasiya texnologiyaları, logistika, istehsal, qabaqcıl ərzaq sənayesi, bərpəolunan enerji kimi müxtəlif sahələri litvalı iş adamlarını cəlb edir.

Biz bu qədər məsələləri müzakirə edə bilərik. Keçmişdə Litva özünü yeni şəraitə asanlıqla adaptasiya etmək və ondan öz xeyrinə istifadə etmək bacarığını sübuta yetirib. Biz güclü sənaye ənənəsinə və intellektual işçi qüvvəsinə arxalanırıq. Bizim rəqəmsal infrastrukturumuz sürətli və ərzaq tədarükü üçün bütün Avropa İttifaqında ən yaxşılarından biridir.

2020-ci ildə global tənzümləmə zamanı Litva ümumi daxili məhsulun mənfəi dəyişməsinə imkan vermədi. Bu uğurlu antitsiklik iqtisadi siyasət təcrübəsi yeni global tələtlərin öhdəsindən gəlmə prosesində istifadə edə bilməyimiz üçün böyük təcrübə olmuşdur. Hazırda biz "yaşıl" texnologiyaların sənaye istehsalatını dəstəkləmək üçün Avropa İttifaqının planlarını nəzərdən keçiririk. Yeni imkanlar inqilabı və sifir tullantılı istehsalat təmin oluna bilər. Bu, Litva iqtisadiyyatına fayda verəcək. Xalis sifir tullantılı iqtisadiyyatların inkişafı həmçinin Litva və Azərbaycan iqtisadiyyatlarını bir-birinə daha da yaxınlaşdırır. Bizim bugünkü ölgüvənimiz son on il ərzində möhtəşəm enerji keçidi

Azərbaycan-Litva biznes-forumu

prosesi ilə dəstəklənmişdir. Bu, Litvaya Rusiyadan enerjinin, o cümlədən neft, elektrik enerjisi və təbii qazın təchizatını tamamilə dayandıran ilk Avropa ölkəsi olmağa imkan verdi. Hazırda iqtisadi model yavaşmasında fiksə edilməsi aşıq qiymətli enerji həm qurudakı, həm də dənizdəki bərpəolunan enerji mənbələrindən generasiya olunur. Bu, bizim istehsal və xidmət sektorlarımızın rəqəbat qabiliyyətini əhəmiyyətli şəkildə gücləndirəcək. Azərbaycan sahibkarları bundan faydalanmaq üçün bu prosesə qoşula bilərlər.

Məmnuniyyətlə qeyd edirik ki, birinci iqtisadi toplantı ötən il Bakıda keçirildi. Orada mənə Zati-aliləri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti ilə biznes-forumunun açılışını etmək şərəfi nasib oldu. Bu gün mən, həqiqətən də, inanıram ki, ölkələrimiz təkcə iqtisadi cəhətdən yox, eyni zamanda elm, təhsil və mədəniyyət sahələrində də bir-biri ilə əlaqələr qurmalıdır. Yol genişdir və bizim qarşımızdadır. Qoy, bu biznes-forumu düzgün istiqamətdə atılmış əlavə addım olsun.

Mən bu biznes-forumunu təşkil edənlərə görə Litvanın Litfood Agentliyinə, İnnovasiya Agentliyinə, Sənayeçilər Konfederasiyasına və Azərbaycanda İxrac və Investisiyaların Təşviqi Fondu - AZPROMO-ya və iştirak edən bütün digər təşkilatlara xüsusi təşəkkürümü ifadə etmək istəyirəm. Həmçinin maraqlı və faydalı müzakirələr arzulayıram. Təşəkkür edirəm.

Prezident İlham Əliyevin çıxışı

- Hörmətli Prezident Nauseda. Hörmətli xanımlar və cənablar.

Əvvəlcə mən bir daha cənab Prezidentə göstərilmiş qonaqpərvərliyə görə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Gözlə ölkənizə yenidən gəlməyə, ikitərəfli və regional məsələlərə, o cümlədən iqtisadi gündəliyə dair cənab Prezidentin geniş fikir mübadiləsi aparmaqdan çox şadam. Bir il ərzində ölkə rəhbərlərinin ikinci dəfə biznes-forumda çıxış etməsi faktı ölkələrimizin biznes subyektləri və sahibkarları arasında təmaslara böyük əhəmiyyət verdiyimizin təzahürüdür.

Hesab edirəm ki, Prezident Nauseda ilə əməkdaşlığımız üçün çox güclü bünövrə qoymuş, çox fəal siyasi dialoq qur-

muşuq. Artıq söylədiyim kimi, biz ötən ilin mayında Bakıda görüşmüşdük. Sonra bu ilin yanvarında Davosda görüş keçirdik. İndi isə Vilyusda görüşürük. Bu, həqiqətən, əməkdaşlığımızın dinamik xarakterini göstərir. İndi isə biznes icmaları üçün qarşılıqlı surətdə faydalı və məhsuldar əməkdaşlıq ehtiva edən uzun perspektivli plan üçün vaxt yetişib.

İki həftə əvvəl burda, Vilyusda Litva-Azərbaycan hökumətlərarası komissiyası iqtisadi gündəliyimizdə duran mühüm məsələləri müzakirə etmək məqsədilə öz iclasını keçirdi. Hesab edirəm ki, birgə iqtisadi komissiyanın oynadığı rol biznes dairələrinin səylərini əlaqələndirməkdən, potensial əməkdaşlıq üçün imkanları dəyərləndirməkdən və tərəfdaşlıq üçün çərçivənin yaradılmasından ibarətdir.

Bu baxımdan planlarımız barədə məlumat mübadiləsi çox əhəmiyyətlidir. Əminəm ki, bu gün keçirilən biznes-forumda ölkələrimizdə icrası planlaşdırılan layihələrin növləri, o cümlədən işgüzar dairələrin onlarda iştirakı yolları barədə bir çox müzakirələr olacaq. Bu gün biz cənab Prezidentlə əməkdaşlıq üçün potensial sahələri geniş şəkildə müzakirə etdik. Prezident onları artıq qeyd etdi. Fikrimcə, potensial, həqiqətən, var. Biz bərpəolunan enerji sahəsinə yarımlar baxımından eyni istiqamətdə gedirik. Xüsusən də nəzərə alsaq ki, ötən ilin iyulunda Avropa Komissiyası və Azərbaycan Enerji sahəsində Strateji Tərəfdaşlıqla bağlı Anlaşma Memorandumunu imzaladılar.

Biz onun əsasında 2027-ci ilə qədər Avropaya təbii qaz təchizatımızı iki dəfə artıran planlaşdırırıq. 2021-ci ildə Avropaya təbii qaz təchizatımız 8 milyard kubmetr olmuşdur, bu isə 12 milyard kubmetr olacaq və 2027-ci ilə qədər 20 milyard kubmetrə çatdırılacaq. Fikrimcə, bu, minimal həddi təşkil edir, çünki potensial çoxdur. Biz mövcud yataqlardan daha çox qaz hasil edirik. Bu yaxınlarda Xəzərdə ən iri yataqlardan birində hasilatın başlanmasını elan

edəcəyik. Həmçinin bərpəolunan enerji mənbələrinə qoyulan sərmayələr təbii qaza ixrac məqsədləri üçün qonaq etmək imkanını yaradacaq.

Buna görə Avropanın etibarlı təchizatçısı kimi Azərbaycan bu gün nefti, təbii qazı və elektrik enerjisini ixrac edir. Biz hidrogeni, o cümlədən "yaşıl" hidrogeni ixrac etməyi planlaşdırırıq. Bütün bunlar bizim Avropa İttifaqı ilə əməkdaşlığımızın strateji çərçivəsinin bir hissəsidir. Biz Azərbaycanın və Avropa Komissiyasının daha yaxın olmaq səylərini dəstəkləyən daimi dəstəyə görə litvalı dostlarımıza və tərəfdaşlarımıza minnətdarıq.

Düşünürəm ki, işgüzar dairələrin nəzərə alınacağı digər mühüm sahə logistika, şəbəkələr və daşımalarla olan böyük potensiala aiddir. Biz daşımalar sektorunu yalnız tranzit gəlirləri baxımından yox, o cümlədən kiçik və orta müəssisələr üçün marşrut boyunca istehsal qurmaq, biznes təmasları yaratmaq, xidmət göstərmək firsəti kimi görürük.

Bu gün Litva və Azərbaycan öz regionlarında mühüm daşımalar qovşağıdır. Beləliklə, biz Xəzər və Baltik regionları arasında şəbəkə qurmalıyıq və bu mümkündür. Çünki biz Avropanın enerji xəritəsinə nəzər salsaq, o, əsasən, Azərbaycanın təşəbbüsləri sayəsində kəskin şəkildə dəyişib. Neft və qaz boru kəmərləri tamamilə yeni vəziyyətdədir. Eyni sözləri daşımalar da aid etmək olar. Biz qonşularımız və tərəfdaşlarımızla yeni bağlantılar yaratmışıq. Biz Bakının dəniz limanı infrastrukturuna böyük yatırımlar edirik. Xəzərdə daha çox yük daşıya biləcək əlavə gəmilərin tikintisi investisiyalar qoyuruq. Buna görə hesab edirəm ki, biznes dairələrə bu firsəti dəyərləndirmək üçün münasib vaxtdır. Yubanmaq lazım deyil, çünki birmənalı olaraq çox böyük daşımalar imkanları, xüsusən də hazırkı geosiyasi vəziyyətdə əlavə dəyər gətirəcək.

Həmçinin litvalı dostlarımızla məlumat vermək istəyirəm ki, Azərbaycan iqtisadiyyatı sabitdir, mübit investisiya şəraiti var və o, təbii sərvətlərə əsaslanır. Lakin hazırda eyni zamanda əsas hədəf şəxələndirmədir. Düşünürəm ki, biz iqtisadiyyatımızı keyli şəxələndirə biləcəyik və enerji sektorundan asılılığı azaldacağıq. Baxmayaraq, enerji sektoru enerji təhlükəsizliyimizdə və Avropanın enerji təhlükəsizliyində öz mühüm rolunu oynamağı davam etdirəcək.

İqtisadi göstəricilərimiz müəyyən statistik məlumatlarda əks olunub. Litva şirkətlərini Azərbaycana daha çox cəlb etmək üçün demək istəyirəm ki, bizim xarici borcumuz çox aşağıdır, ümumi daxili məhsulun 10 faizindən də azdır. Milli valyutamız sabitdir. Əminəm ki, sabit qalacaq, çünki xarici ticarət balansında artıqçılıq yaranıb. Bu, kifayət qədər böyük həcmdir. Dövlət Neft Fondumuzda topladığımız valyuta ehtiyatlarımız və Mərkəzi Bankın ehtiyatları xarici borcu on dəfədən çox üstələyir. Beləliklə, iqtisadiyyatımızın sabitliyi regional iqtisadi əməkdaşlıq və sərmayə mühiti üçün mühüm amildir, çünki mübit investisiya mühiti təkcə yaxşı qanunvericiliyin yazılması ilə şərtlənmir. Bu, kifayət deyil. Yaxşı biznes imkanlarının, çox dinamik yerli bazarın və qonşu bazarlara çıxışın olması vacibdir. Buna görə Azərbaycan bazarı genişlənir, əhali artır. Mərkəzi Asiya bazarlarına çıxış təmin edilir. Həmçinin ölkəmizin yerləşdiyi regionla güclü bağlantıların qurulması birmənalı olaraq əlavə imkanlar yaradacaq.

Bir sözlə, əminəm ki, bu görüş yaxşı nəticələr verəcək. Artıq qeyd edildiyi kimi, bu gün bir sıra sənədlər imzalandı. Ümid edirik ki, onların hamısı yaxşı nəticələr verəcək və bu cür toplantıların səmərəliliyini nümayiş etdirəcək. Həmçinin bu fürsətdən istifadə edərək mən Litvanın biznes icmasından olan dostlarımıza Azərbaycanla səfərə və dialoq davam etdirməyə dəvət edirəm.

Çox sağ olun.

◆ ◆ ◆

Litvanın iqtisadiyyat və innovasiyalar naziri xanım **Auşrinė Armonaitė** biznes-forumda çıxış edərək Azərbaycanın Cənubi Qafqaz regionunda Litvanın önəmli tərəfdaşı olduğunu qeyd etdi. Nazir Litvanın iki ölkə arasında əlaqələrin daha da inkişaf etdirilməsində maraqlı olduğunu bildirdi. İki ölkə arasında qarşılıqlı ticarət dövriyyəsinin çoxşaxəli olduğunu qeyd edən Auşrinė Armonaitė Litvanın birbaşa qarşılıqlı xarici investisiyaların stimullaşdırılmasında maraqlı olduğunu vurğuladı. Ölkələrimiz arasında əməkdaşlıq layihələrinin genişləndirilməsində çoxlu imkanların mövcud olduğunu qeyd edən litvalı nazir Azərbaycanla eyni xarakterə, ekspres biliyi və uğur hekayələri ilə bölüşməkdə maraqlı olduğunu dedi.

Azərbaycanın iqtisadiyyat naziri **Mikayıl Cəbbarov** iki ölkə arasında investisiyaların qonurması və ikili vergi qoxumaya yol verilməməsi mexanizminin mövcud olduğunu bildirdi, bunun investitorların fəaliyyətinə töhfə verdiyini qeyd etdi. Azərbaycan iqtisadiyyatının şəxələndirilməsi hədəfindən danışan Mikayıl Cəbbarov ötən dörd ildə ölkəmizin qeyri-neft-qaz ixracının iki dəfə artdığını dedi. Alternativ enerji mənbələrindən danışan nazir bu enerji mənbələrinin keçidin Azərbaycanın iqtisadiyyatına əhəmiyyətli və müsbət təsir etdiyini vurğuladı.

◆ ◆ ◆

Biznes-forumda hər iki ölkədən iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində fəaliyyət göstərən ümumilikdə 80-dək şirkət təmsil olunub.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Litvaya rəsmi səfəri

tərəfdaşlığına güclü təkan

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Vilnüs Qədim şəhərini gəziblər

Birinci xanımların görüşü

Mayın 22-də Vilnüsə Azərbaycan Respublikasının birinci xanımı Mehriban Əliyevanın Litva Respublikasının birinci xanımı Diana Nausėdienė ilə görüşü olub.

Litva Milli Kitabxanası ilə tanışlıq

Mayın 22-də Azərbaycan Respublikasının birinci xanımı Mehriban Əliyeva və Litva Respublikasının birinci xanımı Diana Nausėdienė Martynas Mazvyudas adına Litva Milli Kitabxanası ilə tanış olublar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, birinci xanım Mehriban Əliyevaya kitabxananın fəaliyyəti barədə məlumat verildi.

Bildirildi ki, əsaslı 1919-cu ildə Mərkəzi Dövlət Kitabxanası kimi Kaunasda qoyulan bu elm mərkəzi Litvanın əsas elmi-kültürlü mədəniyyət müəssisəsidir. Sonradan adı bir neçə dəfə dəyişdirilən və 1963-cü ildə paytaxt Vilnüsə köçürülən kitabxana 1988-ci ildən Martynas Mazvyudasın adını daşıyır. 1989-cu ildə ona Milli Kitabxana statusu verilib. Kitabxana 1993-cü ildən ölkənin mədəni irs reyestrinə daxil edilib. Bu həmçinin Baltıqyanı ölkələrdə inşa olunan ilk kitabxana binasıdır.

Kitabxananın əsas fəaliyyət istiqamətləri Litva xalqının yazılı mədəni irsinin toplanması, gələcək nəsillər üçün qorunub saxlanılması və ictimaiyyətə təqdim edilməsinə kömək göstərilməsidir. Kitabxananın fondunda 7 milyona yaxın (1,8 milyon adda) çap məhsulları və digər sənədlər saxlanılır.

Qeyd olundu ki, ixtisaslaşdırılmış yeddi oxu zalının, həmçinin üç tədqiqat mərkəzinin fəaliyyət göstərdiyi kitabxanada milli arxiv sənədləri, nadir kitablar və əlyazmalar, musiqi və vizual incəsənət kolleksiyaları, həmçinin şəxsi kolleksiyalar və sair mövcuddur.

Kitabxana müxtəlif milli və beynəlxalq kitabxana müəssisələri və təşkilatları ilə əməkdaşlıq edir.

Sonra xatirə şəkli çəkirdilər. Daha sonra kitabxana tərəfindən göstərilən xidmətlər, həyata keçirilən layihələr və bu mədəniyyət müəssisəsinin xarici əlaqələri barədə videoçarx nümayiş etdirildi.

Sonda birinci xanım Mehriban Əliyevanın adından kitabxanaya Azərbaycanın mədəniyyəti, incəsənəti, tarixi, həmçinin Qarabağ və Şuşa haqqında kitablar hədiyyə edildi.

Səfər başa çatdı

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Litva Respublikasına rəsmi səfəri mayın 22-də başa çatıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, hər iki ölkənin Dövlət bayraqlarının dalğalandığı Vilnüs Beynəlxalq Aeroportunda Azərbaycan Prezidentinin şərfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevanın rəsmi şəxslər yola saldılar.

Mayın 22-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Vilnüs Qədim şəhərini gəziblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısına və birinci xanımına Vilnüs Qədim şəhərinin tarixi haqqında məlumat verildi.

Bildirildi ki, Vilnüs Qədim şəhərinin arxitekturasında keçmişin və gələcəyin vəhdəti hiss olunur. Şimali Avropanın Or-

ta əsrə aid ən böyük şəhərlərindən sayılan Vilnüsün Qədim şəhər hissəsinin sahəsi təqribən 3,6 kvadratkilometrdir. Burada Avropanın ən qədim gotik, intibah, barokko və neoklassik memarlıq üslublarında inşa olunmuş binalar bir-birini tamamlayır. Ən mükəmməl memarlıq komplekslərindən biri Qədim şəhərin böyük bir hissəsini tutan və 13 həyati olan Vilnüs Universiteti Memarlıq Ansamblıdır.

Qeyd olundu ki, Vilnüs Qədim şəhərinin universal dəyəri və orijinallığı nəzərə alınaraq 1994-cü ildə UNESCO-nun Ümumdünya irsi siyahısına daxil edilib. Litvanın paytaxtına gələn qonaqlar mütləq Qədim şəhərlə tanış olurlar. Çünki Vilnüsün digər yerləri ilə müqayisədə Qədim şəhərdə diqqəti cəlb edən memarlıq abidələri daha çoxdur.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Hörmətli cənab Prezident!
Azərbaycan Respublikasının Müstəqillik Günü münasibətilə zati-alinizə ən xoş təbriklərimi çatdırır, Sizə cəsarətliliyi, xoşbəxtlik, Azərbaycan xalqına firavanlıq arzu edirəm.

Hörmətlə,

*XVI Karl QUSTAV,
İsveçin Kralı*

Zati-aliləri, əziz Qardaşım!

Ölkənizin milli bayramı - Müstəqillik Günü münasibətilə Sizə Əlcəzir xalqının, hökumətinin adından və şəxsən öz adımdan ən səmimi təbriklərimi çatdırmaqdan, zati-alinizə möhkəm cəsarətliliyi və xoşbəxtlik, qardaş Azərbaycan xalqına isə daha çox inkişaf, firavanlıq və tərəqqi diləməkdən məmnunluq duyuram.

Ölkənizin tarixində bu əlamətdar hadisənin qeyd edilməsi, Qoşulmama Hərəkatının hazırkı sədri olaraq 2022-ci ilin noyabr ayında Əlcəzairin evsahibliyi etdiyi Ərəb Dövlətləri Liqasının Zirvə toplantısında fəxri qonaq qismində dəyərli iştirakınız məna dostluq və əməkdaşlıq münasibətlərimizin dinamizmindən dərin məmnunluğumu ifadə etmək imkanı verir.

Ölkələrimizin ümumi maraqları və qardaş xalqlarımızın istəklərinə xidmət edən əlaqələrimizi möhkəmləndirmək və inkişaf etdirmək məqsədilə Sizinlə əməkdaşlığımızı, həmçinin ümumi maraq kəsb edən məsələləri və dünyada sülhü və təhlükəsizliyi möhkəmləndirə biləcək beynəlxalq forumlarda məsləhətləşmələrimizi davam etdirməyə hazır olduğumu bir daha qeyd etmək istərdim.

Zati-aliləri cənab Prezident, əziz Qardaşım, bir daha Sizə ən səmimi təbriklərimi çatdırır, ən yüksək hörmət və ehtiramımı qəbul etməyinizi xahiş edirəm.

Hörmətlə,

*Abdelmacid TEBBUN,
Əlcəzir Xalq Demokratik Respublikasının Prezidenti*

Cənab Prezident!

Ölkənizin milli bayramı - Müstəqillik Günü münasibətilə Sizə və Azərbaycan xalqına ən səmimi təbriklərimi çatdırıram.

Bu fürsətdən istifadə edərək, ölkələrimiz arasında dostluq əlaqələrinin və əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi istiqamətində fəaliyyətimizi davam etdirmək istəyimi Sizə bir daha ifadə edirəm.

Ən yüksək hörmət və ehtiramımı qəbul etməyinizi xahiş edirəm.

Hörmətlə,

*Migel Dias-Kanel BERMUDES,
Kuba Respublikasının Prezidenti*

Hörmətli İlham Heydər oğlu!

Beynəlxalq Rusdilli Vəkillər Assosiasiyası, Beynəlxalq Rusiyalı Həmvətənlər Şurası, Rusiya Vəkillər Gildiyası, Rusiya Vəkillik və Notariat Akademiyası, "Moskva Hüquq Mərkəzi" Vəkillər Kollegiyası adından və şəxsən öz adımdan Sizi və bütün Azərbaycan xalqını Müstəqillik Günü münasibətilə təbrik edirəm.

Azərbaycan Sizin müdrik rəhbərliyinizlə irimiqəşli siyasi, iqtisadi islahatlar və böyük dəyişikliklər, əhəlinin sosial rifahının artırılması yolu ilə inamla irəliləyir, aktual beynəlxalq və regional problemlərin həllində fəal iştirak edir. Sizin müdrik siyasətiniz sayəsində Azərbaycan və Rusiya arasında iqtisadi, siyasi, mədəni əlaqələr gündən-günə genişlənir və möhkəmlənir. 2022-ci ilin fevralında imzalanan müttəfiqlik qarşılıqlı fəaliyyəti haqqında bəyannamə, şübhəsiz ki, bütün sahələrdə ikitərəfli əlaqələrin keyfiyyətli şəkildə artmasına kömək edəcək və bu da bizim dost xalqlarımızın maraqlarına tam cavab verir. Mən həmvətənliliyinizə əsaslanaraq tarixi Vətənimlə fəxr edir, qürur duyuram.

Xüsusi vurğulamaq istəyirəm ki, Siz Azərbaycan Respublikasında Heydər Əlirza oğlu Əliyevin islahatçılıq yolunun layiqli davamçısıdır. Sizin vətənpərvər və vətəndaş kimi fəal həyat mövqeyiniz, dövləti vəzifələri mükəmməl surətdə icra etməyiniz Vətənə layiqli xidmətin nümunəsidir.

Qoy, enerji, gümrəhlik və ruh yüksəkliyi daim Sizin nəsiniz olsun! Sizə cəsarətliliyi, uzun ömür, ali dövləti fəaliyyətinizdə uğurlar və Azərbaycan xalqının rifahı naminə yeni nailiyyətlər arzulayıram.

Sizə, yaxınlarınıza və bütün Azərbaycan xalqına əmin-amanlıq və firavanlıq diləyirəm.

Hörmətlə,

*Həsən MİRZƏYEV,
Beynəlxalq Rusdilli Vəkillər Assosiasiyasının prezidenti,
Beynəlxalq Rusiyalı Həmvətənlər Şurasının sədri,
Rusiya Vəkillər Gildiyasının prezidenti,
Rusiya Federasiyasının Əməkdaş Hüquqşünası,
hüquq elmləri doktoru, professor, Rusiyanın fəxri ədliyyə işçisi*

Əziz qardaşım, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev!

Bu il Ulu Öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 100 illiyi münasibətilə biz onun Azərbaycan Respublikasının müstəqilliyinin bərpa olunmasında böyük xidmətlərini bir daha xatırlayırıq. Bu əlamətdar yubiley, həmçinin Heydər Əliyevin tolerantlıq və inklüzivlik baxımından nümunə olan firavan Azərbaycanın inkişafında nailiyyətlərini təqdir etmək üçün gözəl fürsətdir. Zati-aliləri Heydər Əliyev bizim hamımıza müasir dövlətin inkişaf yolunu göstərdi, eyni zamanda bütün azərbaycanlıları öz ətrafında toplaya bildi.

Biz həmçinin məmnunluq ki, cənab Əliyev, Siz liderliyinizlə bu onənəni və bu yolu davam etdirirsiniz. Şübhəsiz ki, bu xidmətləriniz sayəsində Sizin dünya liderləri arasında müasir tarixdə xüsusi yeriniz var. Xorvatiyalı müsəlmanlar və mən Sizə və bütün Azərbaycan xalqına qarşıdakı illərdə böyük uğurlar arzulayıram. Uca Allahdan Ulu Öndər Heydər Əliyevə rəhmət diləyir, Sizə və bütün dünya müsəlmanlarına cəsarətliliyi arzulayıram.

Allah Sizin xeyirxah işlərinizi daim mükafatlandırсын!
Allah Sizi qorusun!

Dərin ehtiramla,

*Müfti Əziz HƏSƏNOVİÇ,
Xorvatiya İslam Cəmiyyəti Ali Şurasının sədri*

Möhtərəm cənab Prezident!

Sizi Müstəqillik Günü münasibətilə ürəkdən təbrik edir, işlərinizdə uğurlar, möhkəm cəsarətliliyi arzulayıram.

Bu il müstəqil Azərbaycan Respublikasının tarixində xüsusi il - "Heydər Əliyev İli"dir. Ümummilli Lider 1993-cü ildə müstəqilliyimizin böyük təhlükə ilə üzlaşdığı zamanda hakimiyyətə qayıtdı və müstəqilliyimizi qoruyub saxladı. Azərbaycanda sabitlik yarandı, enerji sahəsində dünyanın aparıcı şirkətləri ilə böyük layihələr həyata keçirildi, ölkəmiz bölgədə aparıcı dövlətə çevrildi. Böyük dövlət xadimi Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıması ölkəyə sülh və inkişaf gətirdi.

Siz Heydər Əliyev dəyərlərinə yeni nəfəs gətirdiniz, 30 ilə yaxın işğal altında qalmış torpaqlarımız Sizin siyasətinizin nəticəsində azad edildi.

Möhtərəm cənab Prezident, artıq bir neçə ildir ki, Azərbaycan xalqı Müstəqillik Günü qalib xalq kimi qeyd edir. Sizin rəhbərliyinizlə ölkəmizin ərazi bütövlüyü bərpa olundu və doğma yurdlarımızı tərəkətləndirdik. Bu gün çiçəklənən Qarabağa, Şərqi Zəngəzura - ana yurdlarına qayıdılar. Bu proseslər Sizin uzun illərə hesablanmış və düşünülmüş siyasətiniz nəticəsində mümkün oldu.

Sizin rəhbərliyinizlə 44 günlük Vətən müharibəsi xalqımızın Qələbəsi ilə başa çatdı və bu gün ölkəmizdə böyük bərpa işləri həyata keçirilir, Qarabağa onun əvəzsiz gözəlliyi və mənəvi həyatı qaytarılır.

Sizə işlərinizdə böyük uğurlar, möhkəm cəsarətliliyi arzulayıram.
Dərin hörmətlə,

*Asaf HACIYEV,
Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının
Parlament Məclisinin Baş katibi*

Hörmətli İlham Heydər oğlu!

Əlamətdar tarix - dahi atanız, görkəmli siyasət və dövlət xadimi, qardaş Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əlirza oğlu Əliyevin anadan olmasının 100 illiyi münasibətilə səmimi təbriklərimi qəbul edin.

Bu gün Müstəqil Dövlətlər Birliyinin əksər ölkələrində və Rusiyanın regionlarında böyük sovet ölkəsinin sosial-iqtisadi inkişafına Heydər Əlirza oğlunun çox qiymətli töhfələrini yüksək ehtiramla xatırlayırıq.

Onu haqlı olaraq müasir müstəqil Azərbaycanın qurucusu adlandırırıq. O, Vətənə sədaqətli xidməti ilə, həqiqətən, bütün azərbaycanlıların əsl xalq sevgisini qazanıb.

Hörmətli İlham Heydər oğlu, Siz ata vəsiyyətini yorulmadan yerinə yetirməklə və ailə ənənələrini möhkəmləndirməklə ölkənin dinamik və hərtərəfli inkişafını təmin etmişiniz, bütün sahələrdə onun əsl suverenliyinə nail olmuşunuz, ərazi bütövlüyünü bərpa etmişiniz, dövlətin beynəlxalq arenada təhlükəsizliyini və nüfuzunu möhkəmləndirmişiniz.

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin parlaq xatirəsi qarşısında dərin ehtiramımı ifadə edərək, Sizə və yaxınlarınıza möhkəm cəsarətliliyi və firavanlıq, qardaş Azərbaycan xalqına isə sülh, daha böyük inkişaf və rifah diləyirəm.

Dərin hörmətlə,

*İlyas UMAXANOV,
Rusiya Federasiyasının senatoru*

Hörmətli İlham Heydər oğlu!

"VTB Bank"ın İdarə Heyətinin və kollektivinin adından Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əlirza oğlu Əliyevin 100 illik yubileyi münasibətilə səmimi təbriklərimizi qəbul edin.

Keçmiş SSRİ-nin və Azərbaycan Respublikasının görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyev tarixdə böyük iz qoyub. Onun qəbul etdiyi qərarlar, rəhbərliyi ilə həyata keçirilən strateji proqramlar böyük Avrasiya məkanında iqtisadi və siyasi inkişafın fundamental əsaslarını öncədən qoyub.

Heydər Əliyev şəxsiyyətinin gücü və miqyası, onun vətənpərvərliyi, siyasi müdrikliyi və uzaqgörənliyi xüsusən sınaq dövründə - sabit şəkildə tərəqqi edən, səmərəli beynəlxalq əməkdaşlığa yönəlmiş, regionda və dünyada güclü təsirə və nüfuzla malik olan ölkənin - müasir Azərbaycanın dövlət quruculuğunun formalaşması proseslərinə rəhbərlik etdiyi illərdə özünü daha parlaq şəkildə göstərdi.

Azərbaycan xalqı və onun dostları üçün bu əlamətdar gündə səmimi təbriklərimi qəbul edin. Respublikaya və onun vətəndaşlarına uğurlar və tərəqqi, Sizə isə, hörmətli İlham Heydər oğlu, Heydər Əliyevin Vətən namına gördüyü işlərin davam etdirilməsi kimi məsul fəaliyyətinizdə yeni-yeni nailiyyətlər arzulayıram.

Dərin hörmətlə,

*Andrey KOSTİN,
"VTB Bank" Publik Səhmdar Cəmiyyətinin prezidenti
İdarə Heyətinin sədri*

Litva Respublikasının keçmiş Prezidenti zati-aliləri cənab Valdas Adamkusa

Zati-aliləri!

Hörmətli cənab Prezident, ömür-gün dostunuz Alma Adamkiyenenin vəfatı xəbərini dərin kədər hissi ilə qarşıladıq.

Bu ağır itki ilə əlaqədar dərdinizi bölüşür, Sizə, ailənizin bütün üzvlərinə dərin hüznə başsağlığı verir, səbir diləyirik.

İlham ƏLİYEV və Mehriban ƏLİYEVƏ

Bakı şəhəri, 21 may 2023-cü il

Mehriban xanım Əliyeva Avropa çempionatının qalibi olan gimnastlarımızı təbrik edib

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Azərbaycan Gimnastika Federasiyasının prezidenti Mehriban Əliyeva mayın 21-də qrup hərəkətləri komandamızın Bakıda keçirilən Bədii Gimnastika üzrə 39-cu Avropa Çempionatının qalibi olması münasibətilə Instagram hesabında paylaşım etmişdir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Mehriban xanım Əliyeva paylaşımında parlaq qələbə münasibətilə gimnastlarımızı təbriklərini çatdıraraq qeyd edib: "Ura! Sizi təbrik edir, sizinlə fəxr edirəm! Çox möhtəşəmsiniz! Əməyinizə, qələbə əzminizə, gözəlliyinizə və zərifliyyətinizə görə çox sağ olun!"

Xatırladaq ki, Güllü Ağalarzadə, Ləman Əlimuradova, Kamilla Əliyeva, Zeynə

Hümmətova, Yelizaveta Lutzan və Darya Sorokinadan ibarət komandamız üç lent və iki topla hərəkətlərdə uğurla çıxış etmişdir. Gimnastlarımızın möhtəşəm çıxışı hakimlər tərəfindən 32,250 xalla qiymətləndirilib.

Baş nazir Əli Əsədov Monteneqro Parlamentinin Sədri ilə görüşüb

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov mayın 22-də ölkəmizdə səfərdə olan Monteneqro Parlamentinin Sədri xanım Daniyela Curoviçlə görüşüb.

Nazirlər Kabinetinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdə Azərbaycanla Monteneqro arasında müxtəlif sahələrdə münasibətlərin səviyyəsindən məmnunluq ifadə olunub.

İki ölkə arasında əlaqələrin hərtərəfli inkişafında parlamentlərin rolu yüksək qiymətləndirilib.

Görüşdə həmçinin Azərbaycan-Monteneqro qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığının müxtəlif istiqamətlərdə genişləndirilməsi perspektivləri müzakirə olunub.

Monteneqro parlamentinin nümayəndə heyəti Ulu Öndərin məzarını və Şəhidlər xiyabanını ziyarət edib

Azərbaycanda səfərdə olan Monteneqro Parlamentinin Sədri Daniyela Curoviçin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti mayın 22-də Fəxri xiyabana gələrək, xalqımızın Ümummilli Lideri, müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsini dərin ehtiramla yad edib, məzarı önünə tər çiçəklər düzüb.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, nümayəndə heyəti həmçinin Şəhidlər xiyabanını ziyarət edərək, ölkəmizin azadlığı və suverenliyi uğrunda mübarizədə canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsini hörmətlə anıb, məzarları üzərinə tər çiçəklər düzüb, "Əbədi məşəl" abidəsinin önünə əklil qoyub. Sonda Bakının ən hündür nöqtəsindən Azərbaycan paytaxtı

nın mənzərəsini seyr edən qonaqlara Şəhidlər xiyabanının tarixi və paytaxtımızda aparılan abadlıq-quruculuq işləri barədə məlumat verilib.

Ziyarət zamanı nümayəndə heyətinin Milli Məclisin deputatı, Azərbaycan-Monteneqro parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəri İqbal Məmmədov və digər rəsmi şəxslər müşayiət edilib.

"Azərbaycan"

Milli Məclis və ATƏT PA-nın birgə təşkilatçılığı ilə konfrans keçirilib

Mayın 22-də Milli Məclisin və ATƏT Parlament Assambleyasının birgə təşkilatçılığı ilə "Yaşıl iqtisadiyyat, nəqliyyat əlaqələndirilməsi və dayanıqlı inkişaf vasitəsilə təhlükəsizlik və sabitliyin təşviqində milli parlamentlərin rolu" mövzusunda konfrans keçirilib.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin verilən məlumata görə, konfransın açılış mərasimində Milli Məclisin deputatı, ATƏT PA-da Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri, qurumun İqtisadi məsələlər, Elm, Texnologiya və Ətraf Mühit üzrə Baş Komitəsinin sədri Azy Quliyev tədbir iştirakçılarını salamlayaraq, ATƏT-in 27 müxtəlif ölkəsindən və 4 beynəlxalq təşkilatdan bir çox nümayəndələrin toplantıya qatıldığını söyləyib.

O, Azərbaycan Milli Məclisinin Sədri Sahibə Qafarova konfransın keçirilməsinə göstərdiyi dəstəyə və şəxssən iştirakına görə təşəkkürünü ifadə edib. Eyni zamanda ATƏT PA-nın sədri Marqareta Sederfelt, qurumun baş katibi Roberto Montella, habelə Monteneqro Parlamentinin Sədri Daniyel Curoviç və Litva Parlamentinin vitse-spikeri Yonas Yarusitins iştirakından məmnunluğunu bildirib.

Azy Quliyev milli iqtisadiyyatlarda "yaşıl" prinsiplərin həyata keçirilməsində parlamentlərin rolu, bu sahədə əlaqələrin, davamlı inkişafıla bağlı təcrübə mübadiləsinin əhəmiyyətindən danışdı. O, qeyd edib ki, ATƏT regionunda daha ədalətli, davamlı və təhlükəsiz inkişafın təmin edilməsi üçün qarşıda duran hədəflər və atılacaq addımlar nəzərdən keçirilməlidir. Azy Quliyev milli parlamentlərin və beynəlxalq təşkilatların təmsilçilərinin iştirakı ilə keçirilən bu toplantıda dayanıqlı inkişafın təmin edilməsi üçün "yaşıl" iqtisadiyyat modelinin təbii istiqamətində səs-ləndiriləcək ideyaların önəmli olduğunu deyib. O, tədbirin hazırdə cəmiyyətlərin üzvlərinin böyük iqtisadi və ekoloji təhlükəsizlik problemlərinin effektiv şəkildə həlli üçün yolların müəyyən edilməsinə töhfə verəcəyinə inamını ifadə edib.

Qeyd olunub ki, bölgəmiz üçün daha davamlı, daha ədalətli və daha təhlükəsiz gələcəyin təmin edilməsi baxımından qarşılıqlı hörmət və etimad üzərində əlaqələrin qurulması mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Sonra konfransda Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova çıxış edib.

Azərbaycan Respublikasının parlamentinin adından bütünlüklə iştirakçıları salamlayan spiker Sahibə Qafarova bildirdi ki, ölkəmizdə və bütövlükdə ATƏT bölgəsi üçün həyati əhəmiyyət kəsb edən məsələləri müzakirə etmək üçün bir çox parlamentlərin bir araya gəlməsi təqdirəlayiqdir.

O qeyd edib ki, biz millət vəkilləri, xalqlarımızın nümayəndələri olaraq, ölkələrimizin müasir çağırışlara dair mümkün olan ən yaxşı həll yollarını tapmaq sayələrini dəstəkləmək və hər kəs üçün daha yaxşı bir gələcəyə çatmaq üçün imkanların reallaş-

masına kömək etmək üçün məsuliyyət daşıyıq. Bu mənada parlament əməkdaşlıq platformaları bizim öhdəliyimizi və qətiyyətimizi əks etdirir. ATƏT Parlament Assambleyası çərçivəsində dialoqumuz, bu cür konfranslar çərçivəsində fikir və təcrübə mübadiləsi, genişlənmə və sıx əməkdaşlıq üçün yeni ideyalar və perspektivlər yaratmaq baxımından vacibdir.

Milli Məclisin Sədri qeyd edib ki, ATƏT regionunda mürəkkəb təhlükəsizlik mühiti dövrünün pandemiya-dan sonrakı iqtisadiyyatın bərpasında ki çətinliklər və digər çağırışlarla müşayiət olunduğu bir vaxtda, bu konfrans davamlı inkişafda "yaşıl" iqtisadiyyatın və qarşılıqlı əlaqənin rolu kimi mühüm məsələlərə həsr olunub.

Bu məsələlərə qısa şəkildə münasibətini açıqlayan spiker Sahibə Qafarova bildirdi ki, "yaşıl" texnologiyaların istifadəsi tökcə ətraf mühitin qorunmasını təmin etməyəcək, həm də yeni iqtisadi perspektivlər yaradacaqdır. Bu da davamlı inkişafın bütün aspektlərində müsbət təsir göstərəcək. Əlbəttə ki, inklüziv "yaşıl" iqtisadiyyata keçid istər-istəməz tədricən olacaq və bir çox problemlərlə müşayiət ediləcək. Ancaq irəliləyən doğru düzgün addımlar ataraq onu sabit və davamlı etmək olar.

Milli Məclisin Sədri qeyd edib ki, bu, Azərbaycanın gündəmində də mühüm yer tutur. Təbii ətraf mühit və "yaşıl" inkişaf Azərbaycanın 2030-cu ilədək yeni inkişaf strategiyasının beş prioritet istiqamətindən biri kimi müəyyən edilib. Son illərdə bərpa olunan enerji mənbələrinin enerji təchizatında payının əhəmiyyətli dərəcədə artırılması üçün mühüm addımlar atılıb. 2021-ci ildə parlamentimiz "Elektrik enerjisi istehsalında bərpaolunan enerji mənbələrinin istifadəsi haqqında" qanun qəbul edib. Bu gün artıq beynəlxalq tərəfdaşlarla birgə külək və günəş-elektrik stansiyalarının tikintisi üzrə bir neçə layihə həyata keçirilir. "Yaşıl enerji" sahəsində yalnız milli potensialın yaranması deyil, həm də ondan beynəlxalq əməkdaşlığın təşviqində istifadə edilməsi üçün addımlar atılır.

Ötən ilin dekabrında Buxarestdə "Azərbaycan, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstan hökumətləri arasında "yaşıl enerji"nin inkişafı və ötürülməsi sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında" saziş imzalanıb. Azərbaycanın nəhəng bərpaolunan enerji resursları ölkəmizin Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında rolunu artıracaq.

Sahibə Qafarova diqqətə çatdırıb ki, nəqliyyat və kommunikasiya xətlərinin və tranzit marşrutlarının diversifikasiyası və gələcək inkişafı dayanıqlı inkişaf baxımından xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Azərbaycanın həyata keçirdiyi irimiqəyşli nəqliyyat infrastrukturuna layihələri ölkəmizi Orta dahlizdə əsas beynəlxalq nəqliyyat-logistika qovşaqlarından birinə çevirib. Nəqliyyat prosedurlarının sadələşdirilməsi, milli və beynəlxalq hüquqi müddəələrdəki boşluqların və çatışmazlıqların aradan qaldırılması kimi praktik tədbirlərin görülməsi dahliz boyunca ticarət əlaqələrinin və biznes fəaliyyətinin daha da genişləndirəcəkdir.

Spiker onu da qeyd edib ki, parlament diplomatiyası ATƏT regionunda və onun hüdüdlərindən kənarında sülhün, təhlükəsizliyin və sabitliyin təşviqi üçün əvəzolunmazdır. Bu diplomatiyanın təməli daşı isə Helsinkiyə Yekun Aktından başlayaraq, ATƏT-in əsas sənədlərində təsbit olunan fundamental norma, prinsip və öhdəliklərə, xüsusilə dövlətlərin suverenliyinə, ərazi bütövlüyünə, beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərinin toxunulmazlığına hörmət olmalıdır.

Milli Məclisin Sədri konfrans iştirakçılarına müraciətə diqqətə çatdırıb ki, tədbir iştirakçıları Zəngilan rayonuna səfər edəcəklər. "Siz Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınmış ərazilərinin Ermənistan tərəfindən 30 illik işğalın dağıdıcı nəticələrini öz gözlərinizlə görə bilərsiniz. O illər Ermənistanın öz qonşusunun torpaqlarını işğal etdiyi illər kimi onun tarixinin ən utançverici səhifələrindən biri olacaq", - deyər spiker vurğulayıb.

Spiker bildirdi ki, Ermənistan etnik təmizləmə siyasəti həyata keçir-

məklə yanaşı, bu illər ərzində bütün "Azərbaycan, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstan hökumətləri arasında "yaşıl enerji"nin inkişafı və ötürülməsi sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında" saziş imzalanıb. Azərbaycanın nəhəng bərpaolunan enerji resursları ölkəmizin Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında rolunu artıracaq.

Sahibə Qafarova diqqətə çatdırıb ki, nəqliyyat və kommunikasiya xətlərinin və tranzit marşrutlarının diversifikasiyası və gələcək inkişafı dayanıqlı inkişaf baxımından xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Azərbaycanın həyata keçirdiyi irimiqəyşli nəqliyyat infrastrukturuna layihələri ölkəmizi Orta dahlizdə əsas beynəlxalq nəqliyyat-logistika qovşaqlarından birinə çevirib. Nəqliyyat prosedurlarının sadələşdirilməsi, milli və beynəlxalq hüquqi müddəələrdəki boşluqların və çatışmazlıqların aradan qaldırılması kimi praktik tədbirlərin görülməsi dahliz boyunca ticarət əlaqələrinin və biznes fəaliyyətinin daha da genişləndirəcəkdir.

2020-ci ildə BMT Nizamnaməsinin 51-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş özüni müdafiə hüququndan istifadə edərək Azərbaycan özü BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnaməsinə, beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə həyata keçirdi, öz ərazi bütövlüyünü və tarixi ədalətli bərpa etdi.

Spiker Sahibə Qafarova diqqətə çatdırıb ki, Ermənistan məktubla bu konfransda iştirak edən nümayəndə heyətlərinə müraciət edərək, onlara sabah Zəngilan rayonuna getməyi tövsiyə edib. "Bu sizin öz seçiminizdir. Əgər siz bu səfərə gəlməyiniz, çox şeylərin şahidi olacaqsınız. Bir tərəfdən, Ermənistanın işğalın nəticələrini, törətdiyi dağıntıları öz gözlərinizlə görə bilərsiniz, digər tərəfdən isə, Azərbaycan hökumətinin Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə iki il yarım ərzində həyata keçirdiyi irimiqəyşli tikinti-quruculuq işləri ilə tanış olacaqsınız", - deyər Milli Məclisin Sədri konfrans iştirakçılarına xitabla qeyd edib ki, siz bu ərazilərdə olarkən, Azərbaycan hökumətinin güclü siyasi iradəsinin və İkinci Qarabağ müharibəsi başa çatdıqdan sonra iki il yarım ərzində yollarda, körpülərdə, elektrik stansiyalarında, məktəblərdə, xostaxanalarda, yaşayış evlərində aparılan

irimiqəyşli yenidənqurma və bərpa işlərində xalqımızın qətiyyətinin şahidi olacaqsınız. Qısa müddət ərzində inşa edilmiş Zəngilan Beynəlxalq Hava Limanı və regionda yeni nəqliyyat infrastrukturuna çevriləcək Zəngəzur dahlizi Orta dahliz boyunca nəqliyyat və ticarət sahəsində əməkdaşlığı xeyli genişləndirəcək.

Bu ərazilərdə ətraf mühitə dair "ağıllı şəhərlər və kəndlər" layihələrinin həyata keçirilməsinin ilk uğurlu nümunəsi olan Ağal kəndini ziyarət edəcəksiniz. Və orada keçmiş məburi köçkünlərlə görüşükdən sonra bu həyat artıq bu torpaqlara qayıdıb.

Çıxışına yekun vuran spiker Sahibə Qafarova bir daha tədbirdə qonaqlarla birlikdə olmaqdan məmnunluğunu ifadə edib və onlara bütün gələcək fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıb.

Sonra konfransın açılış mərasimində ATƏT PA-nın sədri Marqareta Sederfelt, Monteneqro Parlamentinin Sədri Daniyel Curoviç, ATƏT PA-nın baş katibi Roberto Montella çıxış ediblər.

Qonaqlar konfransın yüksək səviyyədə təşkilinə görə Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarovaya, ATƏT PA-nın Katibliyinə təşəkkürlərini ifadə ediblər. Çıxışçılar tədbirin ATƏT regionunda ətraf mühitin mühafizəsi problemlərinin aradan qaldırılmasına, ekoloji bəhrən şəraitində milli iqtisadiyyatların dayanıqlı inkişafının təmin edilməsinə, sabitliyin qorunmasına töhfə verəcəyinə əminliklərini bildirdilər.

Çıxışlarda iqlim dəyişikliklərinin ölkələrin iqtisadiyyatına, ətraf mühitə, regional təhlükəsizliyə və sabitliyə mənfi təsirdən söhbət açılıb, insan fəaliyyətinin ətraf mühitə təsiri, təbii sərvətlərin istismarının ekoloji nəticələri ilə bağlı fikirlər səsləndirilib. Habelə, COVID-19 pandemiyasının yaratdığı problemlərin, regional münaqişələrin iqtisadi və ekoloji baxımdan ciddi təhlükə doğurduğu deyilib.

Natiqlər "yaşıl" iqtisadiyyatın global və yerli səviyyədə sosial-iqti-

sadi tərəqqinin və ətraf mühitin mühafizəsinin təmin edilməsində mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini söyləyiblər. Ekoloji təhlükəsizliyin təmin olunması və ətraf mühitin çirklənməsinin minimuma endirilməsi üçün mütərəqqi üsulların tətbiq edilməsinin önəmli olduğunu vurğulayıb. Onlar alternativ və qeyri-ənənəvi vasitələrlə enerji mənbələrindən yararlanmağın həlli yollarının müəyyən olmasının, bu sahədə potensial imkanlardan daha geniş istifadə etməyin zərurətini qeyd ediblər.

Çıxışlarda ekoloji problemlərin daxili potensial imkanlardan istifadə etməklə aradan qaldırılması ilə yanaşı, ətraf mühitdə baş verən neqativ dəyişikliklərin nəticələrinin global səviyyədə həlli istiqamətində beynəlxalq səylərin artırılmasının və təcrübə mübadiləsinin vacibliyindən bəhs edilib. Bildirilib ki, "yaşıl" iqtisadiyyat, dayanıqlı inkişaf, təhlükəsizliklə bağlı məsələlərin həyata keçirilməsində beynəlxalq əməkdaşlıq mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Qeyd olunub ki, ATƏT regionunda təhlükəsiz əməkdaşlığın inkişafı və sabitliyin qorunması üzv ölkələrin tərəqqisinə, xalqların milli maraqlarına xidmət edir.

Tədbirdə dayanıqlı inkişaf vasitəsi ilə təhlükəsizlik və sabitliyin təmin edilməsində, ətraf mühitin sağlamlaşdırılmasına yönəldilmiş tədbirlərin həyata keçirilməsində parlamentlərin xüsusi rolu qeyd edilib. Milli parlamentlər tərəfindən bu məsələlərin təşviqi ilə bağlı qanunvericilik bazasının təkmilləşdirilməsi istiqamətində atılan addımların, bu sahədə təcrübə mübadiləsinin önəmli olduğu bildirilib.

Açılış mərasiminin yekununda Azy Quliyev çıxış edənlərə səs-ləndirdikləri maraqlı fikirlərə görə təşəkkürünü bildirib, konfransın işinə uğurlar arzulayıb, aparılan müzakirələrin faydalı olacağına əminliyini söyləyib.

Sonra tədbir iştirakçıları xatirə fotoları çəkiblər.

Konfrans öz işini panellərdə davam etdirib.

"Dayanıqlı inkişaf və iqtisadiyyatın bərpasında "yaşıl" konsepsiya və texnologiyaların rolu" mövzusunda həsr olunmuş birinci paneli açan moderator, ATƏT PA-nın İqtisadi məsələlər, elm, texnologiya və ətraf mühit üzrə baş komitəsinin məruzəçisi Qudrun Kuqler (Avstriya) tədbirin yüksək səviyyədə təşkilinə görə təşəkkürünü bildirdi. Mövzu ilə bağlı fikirlərini bölüşən moderator "yaşıl" iqtisadiyyata, "yaşıl enerji"yə keçidin enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında rolundan, bu keçidin müasir texnologiyaların və yüksək həyat standartlarının təbiiqinə təkan verəndən bəhs edib.

Çıxış edən iqtisadiyyat nazirinin müavini Səməd Bəşirli, energetika nazirinin müavini Elnur Soltanov müzakirə olunan mövzu ilə bağlı Azərbaycanada görülən işlərdən danışdı.

Sonra paneldə Litva Seyminin vitse-spikeri Jonas Jarutis, Kanada nümayəndə heyətinin üzvü Con Al-daq, ATƏT PA-da Albaniya nümayəndə heyətinin rəhbəri Damian Çekunri, Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament Assambleyasının baş katibi Asəf Hacıyev çıxış edərək mövzu ilə bağlı fikirlərini bölüşüblər.

"Dayanıqlı inkişaf naminə beynəlxalq nəqliyyat və ticarətin asanlaşdırılması vasitəsilə təchizat zəncirlərinin davamlılığının gücləndirilməsi" mövzusunda həsr edilmiş ikinci paneldə ATƏT PA-nın vitse-prezidenti və davamlı inkişaf üzrə xüsusi nümayəndə Askar Şakirov (Qazaxistan) moderatorluq edib.

Askar Şakirov giriş nitqində global təbii və humanitar fəlakətlərin dünya iqtisadiyyatını və ekologiyasını ciddi təəssürə uğratmasından söz açıb, bunların qarşısının alınması üçün dövlətlərin birgə səylərinin əhəmiyyətindən danışdı.

Sonra Gürcüstanın ATƏT PA-da nümayəndə heyətinin üzvü Maka Botçorşvili, İtaliyanın ATƏT PA-da nümayəndə heyətinin üzvü Mauro Del Barba, BMT-nin Azərbaycandakı rezident-əlaqələndirici ofisinin iqtisadi Xərsid Rüstəmov, Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin Beynəlxalq əməkdaşlıq şöbəsinin müdiri Şahin İsmayılov çıxış ediblər, "yaşıl" iqtisadiyyatın beynəlxalq nəqliyyat və logistika sahəsindəki rolu, onun bu sahədə əməkdaşlığın genişləndirilməsinə təsirlərindən danışdı.

Panellərdə iştirakçıların mövzu ilə bağlı sorğuları dinlənilib, sualları cavablandırılıb.

Konfransda və onun panellərinin işində Milli Məclisin deputatları, ATƏT Parlament Assambleyasında Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvləri Ülviyyə Ağayeva, Əminə Ağazadə, Tural Gəncəliyev, Tahir Mirkişili, Ağalar Vəliyev, Azərbaycanın ATƏT yanında daimi nümayəndəsi Rövşən Sadıqbəyli, ATƏT PA-ya üzv dövlətlərin və beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri və digər rəsmi şəxslər iştirak ediblər.

"Azərbaycan"

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Monteneqro Parlamentinin Sədri ilə görüşüb

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova mayın 22-də ölkəmizdə səfərdə olan Monteneqro Parlamentinin Sədri Daniyela Curoviç ilə görüşüb.

Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyətlə Əlaqələr Şöbəsinin verilən məlumata görə, qonağı Azərbaycan parlamentində salamlamaqdan məmnunluğunu bildiren spiker Sahibə Qafarova Bakıda Milli Məclisin ATƏT Parlament Assambleyası ilə birgə təşkil etdiyi "Yaşıl İqtisadiyyat, Neqliyyat Əlaqələndirilməsi və Dayanıqlı İnkişaf Vasitəsilə Təhlükəsizlik və Sabitliyin Təşviqində Milli Parlamentlərin Rolu" mövzusunda konfransda iştirakına görə Daniyela Curoviçə təşəkkürünü ifadə edib. Sahibə Qafarova konfransın müasir dövrün çox aktual mövzularına həsr olunduğunu diqqətə çatdırıb.

Bu görüşün iki ölkə və parlamentlə arasında əlaqələrin daha da möhkəmlənməsinə və genişlənməsinə töhfə verəcəyinə inamını bildiren Milli Məclisin Sədri qeyd edib ki, Azərbaycan və Monteneqro dost ölkələrdir. Dövlətlərimiz, parlamentlərimiz arasında six əlaqələr mövcuddur və bu əlaqələr intensiv şəkildə inkişaf edir. Spiker xüsusilə vurğulayıb ki, ali və yüksək səviyyəli qarşılıqlı səfərlər

ikitarəfli münasibətlərin inkişafına böyük töhfə verir. Onun sözlərinə görə, ölkələrimiz siyasi, iqtisadi, humanitar sahələrdə əməkdaşlıq edir. Spiker Sahibə Qafarova Azərbaycanla Monteneqro arasında beynəlxalq təşkilatlarda da uğurlu münasibətlərin mövcud olduğunu bildirib.

Görüşdə qeyd olunub ki, ikitərəfli əlaqələrin mühüm bir istiqamətini də parlamentlərin arasında münasibətlər təşkil edir. Dostluq qrupları arasında tomaslar, parlamentlərin qarşılıqlı səfərləri bu münasibətlərin inkişafına töhfə verir.

Milli Məclisin Sədri qonağa regionda mövcud olan vəziyyət, Azərbaycanın işğaldan azad olunduğu ərazilərdə həyata keçirilən genişmiqyaslı quruculuq və bərpa işləri barədə geniş məlumat verib. Parlamentin spikeri xatırladı ki, 30 il ərzində Ermənistanın işğalı altında olan bütün şəhər və rayonlarımız, kənd və qəsəbələrımız tamami-

lə dağıdılıb, talan olunub. Hazırda Azərbaycan dövləti öz gücü hesabına Qarabağda və Şərqi Zəngəzurd "ağıllı şəhərlər və kəndlər", "yaşıl enerji" konsepsiyalarına uyğun olan modern şəhər və kəndlər salır. Bu yanaşmanın ilk uğurlu nümunəsi keçmiş məcburi köçkünlərin artıq qayıtdığı Ağalı kəndidir. Sahibə Qafarova deyib ki, bu gün keçirilən konfrans iştirakçılarının Zəngilana nəzərdə tutulan səfəri zamanı onlar həm Ermənistan tərəfindən törədilən dağıntıları, vəhşilikləri, həm də Azərbaycan dövləti tərəfindən həyata keçirilən nəhəng yenidənqurma işlərini öz gözləri ilə görə bilərlər.

Monteneqro Parlamentinin Sədri Daniyela Curoviç göstərilən qonaqpərvərliyə görə minnətdarlığını bildirərək, Milli Məclisin ATƏT Parlament Assambleyası ilə birgə təşkil etdiyi və "Yaşıl İqtisadiyyat, Neqliyyat Əlaqələndirilməsi və Dayanıqlı

inkişaf vasitəsilə təhlükəsizlik və sabitliyin təşviqində milli parlamentlərin rolu" mövzusunda konfransın yüksək səviyyədə keçirildiyini diqqətə çatdırıb. O, bu səfərin Azərbaycan və Monteneqronun Müstəqillik günləri ətrafında baş tutduğunu qeyd edərək, bu münasibətlə təbriklərini çatdırıb.

Daniyela Curoviç Azərbaycanın Monteneqro üçün dost ölkə olduğunu bildirərək, dövlətlərimizin bir çox sahələrdə əməkdaşlığını qeyd edib. Qonaq parlamentlərimiz arasında da münasibətlərin uğurla inkişaf etdiyini bildirərək, həm ikitərəfli formatda, həm də beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində müsbət əlaqələrin qurulduğunu söyləyib. O, bu istiqamətdə qarşılıqlı fəaliyyətin davam etdirilməsinin önəmli diqqətə çatdırıb.

Görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında da fikir mübadiləsi aparılıb.

"Azərbaycan"

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova ATƏT Parlament Assambleyasının prezidenti ilə görüşüb

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova ölkəmizdə səfərdə olan ATƏT Parlament Assambleyasının prezidenti Marqareta Sederfelt ilə görüşüb.

Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyətlə Əlaqələr Şöbəsinin verilən məlumata görə, qonağı Azərbaycan parlamentində salamlamaqdan məmnunluğunu bildiren spiker Sahibə Qafarova Bakıda Milli Məclisin ATƏT-in Parlament Assambleyası ilə birgə təşkil etdiyi "Yaşıl İqtisadiyyat, Neqliyyat Əlaqələndirilməsi və Dayanıqlı İnkişaf Vasitəsilə Təhlükəsizlik və Sabitliyin Təşviqində Milli Parlamentlərin Rolu" mövzusunda konfransın ölkələrimiz və bütövlükdə ATƏT bölgəsi üçün vacib əhəmiyyətə malik məsələləri müzakirə etmək üçün mühüm bir tədbir olduğunu diqqətə çatdırıb. Sahibə Qafarova konfransın çox aktual mövzuya həsr olduğunu qeyd edərək, deyib ki, təmiz ətraf mühit və "yaşıl" inkişaf Azərbaycanın 2030-cu ilədək yeni inkişaf strategiyasının beş prioritet istiqamətlərindən biri kimi müəyyən edilib.

Görüşdə spiker Sahibə Qafarova qonağa regionda mövcud olan vəziyyət barədə geniş məlumat verib. Milli Məclisin Sədri qeyd edib ki, Ermənistan 30 il ərzində Azərbaycan torpaqlarının 20 faizini işğal altında saxlayıb. Bir milyon azərbaycanlı bu işğal nəticəsində öz doğma torpaqlarından didərgin düşüb. İşğal edilmiş ərazilərdə, demək olar ki, bütün infrastruktur, binalar dağıdılıb. Ermənistan Azərbaycanı bütün tarixi, mədəni və dini obyektlərini vandallığa məruz qoyub. Azərbaycan 30 il ərzində dünyada mövcud olan ikili standartlardan əziyyət çəkib, Azərbaycan ərazilərinin Ermənistan tərəfindən işğalına son qoyulması, torpaqlarımızın qeyd-şərtsiz işğaldan azad olunması ilə bağlı bey-

nəlxalq qətnamələr icra olunmayıb. 2020-ci ildə BMT Nizamnaməsinin 51-ci maddəsinə əsasən istifadə edərək, Azərbaycan özü BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrini, beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərini həyata keçirib, ərazi bütövlüyünü və tarixi ədaləti bərpa edib.

Milli Məclisin Sədri xatırladı ki, Azərbaycan işğalın qurbanı olmasına baxmayaraq, regionda uzunmüddətli sülhün və sabitliyin təmin olunması üçün səy göstərib və beynəlxalq hüququn 5 prinsipi əsasında Ermənistanla sülh sazişi imzalanması üçün çalışıb. Spiker qeyd edib ki, bir-birinin suverenliyinin və ərazi bütövlüyünün tanınması, sərhədlərin delimitasiyası və demarkasiyası regionda sülh və sabitliyə gətirib çıxara bilər. O deyib ki, Ermənistan münasibətlərin normallaşması prosesini pozan hərəkətlərdən çəkinməli, siyasi iradə nümayiş etdirərək, iki ölkə arasında sülh sazişinin imzalanmasında əməli addımlar atmalıdır. Bu, regionda uzunmüddətli sülh və sabitliyin təmin olunmasının yeganə yoludur.

Bununla belə, spiker xatırladı ki, Ermənistan müxtəlif yalan məlumatlarla beynəlxalq ictimaiyyəti çaşdırmağa çalışır. Sahibə Qafarova o cümlədən Ermənistanın, guya, Laçın yolunun bağlanması haqqında iddialarının tamamilə həqiqətdən uzaq olduğunu, Laçın yolunun humanitar məqsədlər üçün açıq olduğunu bildirdi.

Sahibə Qafarova deyib ki, hazırda Azərbaycan işğaldan azad olunduğu ərazilərimizdə, o cümlədən Qarabağda və Şərqi Zəngəzurd müasir şəhər və kəndlər tikir. Artıq məcburi köçkünlərimizin öz doğma torpaqlarına qayıtmasını nəzərdə tutan Böyük Qayıdış proqramına start verilib. Spiker görüşdə diqqətə çatdırıb ki, Ermənistan tərəfindən həyata keçirilən

kütlü minalanma yenidənqurma işlərinə ön böyük töhfə verir. İlk hesablamalara görə, işğal dövründə Ermənistan həmin ərazilərə bir milyondan artıq mina basdırıb. 2020-ci ilin noyabr ayında Vətən müharibəsi başa çatdıqdan sonra mina partlaması nəticəsində 300-ə yaxın mülki şəxs və hərbiçilər həlak olub və yaralanıb.

Spiker Sahibə Qafarova xatırladı ki, sabah konfrans iştirakçıları Zəngilana səfər edəcəklər. Onlar həm Ermənistanın işğalının nəticələrini, törətdiyi dağıntıları öz gözləri ilə görə bilərlər, həm də işğaldan azad edilmiş ərazilərdə "ağıllı şəhərlər və kəndlər", "yaşıl enerji" konsepsiyalarına uyğun aparılan yenidənqurma işləri ilə yerində tanış olacaqlar.

ATƏT Parlament Assambleyasının prezidenti Marqareta Sederfelt göstərilən qonaqpərvərliyə görə minnətdarlığını bildirərək, Bakıda tədbirin yüksək səviyyədə təşkil olunduğunu qeyd edib. O, "Yaşıl İqtisadiyyat, Neqliyyat Əlaqələndirilməsi və Dayanıqlı İnkişaf Vasitəsilə Təhlükəsizlik və Sabitliyin Təşviqində Milli Parlamentlərin Rolu" mövzusunda konfransın çox vacib məsələlərə həsr olunduğunu qeyd edib. Bildirib ki, hazırda dünyanı narahat edən əsas çağırışların həllində parlament diplomasiyası vacib rol malikdir.

Marqareta Sederfelt, ATƏT PA ilə Milli Məclis arasında uğurlu əməkdaşlıq əlaqələrinin mövcud olduğunu diqqətə çatdırıb. Onun sözlərinə görə, Azərbaycan parlamenti assambleyada uğurla təmsil olunur. Parlament Assambleyasının prezidenti xatırladı ki, tərəflərin birgə təşkilatlığı ilə mühüm tədbirlər təşkil olunub.

Görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında da fikir mübadiləsi aparılıb.

"Azərbaycan"

Azərbaycan-Litva münasibətlərinin hazırkı inkişafı məmnunluq doğurur

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova mayın 22-də Milli Məclisin və ATƏT PA-nın birgə təşkilatlığı ilə keçirilən "Yaşıl İqtisadiyyat, Neqliyyat Əlaqələndirilməsi və Dayanıqlı İnkişaf Vasitəsilə Təhlükəsizlik və Sabitliyin Təşviqində Milli Parlamentlərin Rolu" mövzusunda konfransda iştirak etmək üçün ölkəmizdə səfərdə olan Litva Seyminin Sədr müavini Yonas Yarusis ilə görüşüb.

Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyətlə Əlaqələr Şöbəsinin verilən məlumata görə, qonağı salamlayan Milli Məclisin Sədri dəvəti qəbul edərək ölkəmizə səfərə gəldiyinə görə Litva Seyminin vitse-spikerinə təşəkkürünü bildirdi. O qeyd edib ki, bu konfransın mövzusu həm ölkəmiz, həm də bütövlükdə müasir dünya üçün çox vacibdir.

Spiker diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan-Litva münasibətlərinin hazırkı inkişafı məmnunluq doğurur. O bildirib ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Litvada rəsmi səfərdədir və keçirilmiş görüş və tədbirlər iki ölkə arasında əlaqələrin inkişafında mühüm əhəmiyyətə malikdir. Dövlətimizin başçısının bu səfəri ölkələrimiz arasında qarşılıqlı əlaqələrin inkişafının bariz nümunəsidir.

iki ölkənin qanunvericilik orqanları arasında münasibətlərdən danışan spiker Sahibə Qafarova bu sahədə parlamentlərarası əlaqələr üzrə qarşılıqlı işçi qruplarının xüsusi rolu qeyd edib. O, özünün ötən il Litvaya səfəri və keçirdiyi görüşləri məmnunluqla xatırladı.

Görüşdə Azərbaycanın 2020-ci ildə BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin icrasını öz gücü ilə həyata keçirdiyini deyən Milli Məclisin Sədri 44 günlük Vətən müharibəsi başa çatdıqdan sonrakı dövrdə regionda mövcud olan hazırkı vəziyyət, Azərbaycanın işğaldan azad olunduğu ərazilərdə həyata keçirdiyi böyük miqyaslı bərpa və quruculuq işləri barədə məlumat verib. Spiker bildirdi ki, Azərbaycan Ermənistanın Laçın yolundan qeyri-qanuni istifadəsinin qarşısını almaq üçün orada sər-

həd-buraxılış məntəqəsi quraşdırıb. Bu yoldan mülki şəxslərin keçidində və onun humanitar məqsədlərlə istifadəsində heç bir problem yoxdur.

Milli Məclisin Sədri qeyd edib ki, hazırda iki ölkə arasında sülh danışıqları gedir. O, Azərbaycanın tezliklə Ermənistanla sülh müqaviləsinin imzalanmasını, işğaldan azad olunduğu ərazilərdə neqliyyat infrastrukturunun bərpa olunmasını istədiyini və bu istiqamətdə səy göstərdiyini qonağın diqqətinə çatdırıb.

"Yaşıl İqtisadiyyat, Neqliyyat Əlaqələndirilməsi və Dayanıqlı İnkişaf Vasitəsilə Təhlükəsizlik və Sabitliyin Təşviqində Milli Parlamentlərin Rolu" kimi mühüm məsələyə həsr edilmiş konfrans dəvəti görə təşəkkür edən Litva Seyminin vitse-spikeri Yonas Yarusis

Prezident İlham Əliyevin Litvaya rəsmi səfərinin əhəmiyyətindən danışdı, bu səfərin iki ölkə arasında münasibətlərin inkişafına mühüm töhfə verəcəyinə əminliyini bildirdi.

Bu il Azərbaycanda və onun hüddudlarından kənarında dünyəşöhrətli siyasi xadim, Ulu Öndər Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinin qeyd olunduğunu deyən qonaq bu münasibətlə təbriklərini çatdırıb. Vitse-spiker ölkəmizin enerji sahəsindəki siyasətindən danışdı, Azərbaycanın Avropanın enerji təhlükəsizliyindəki vacib rolunu barədə fikirlərini bölüşdü.

Söhbət zamanı iki ölkə arasında parlamentlərarası əlaqələrin inkişafı və digər mövzularda fikir mübadiləsi aparılıb.

"Azərbaycan"

Milli Məclisin Sədr müavini Adil Əliyev İqdirda bir sıra görüşlər keçirib

Milli Məclisin Sədr müavini, Gənclər və İdman komitəsinin sədri Adil Əliyev rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Türkiyənin İqdir və Qars vilayətlərinə səfərdədir.

Nümayəndə heyəti ictimaiyyət nümayəndələri ilə birlikdə ilk olaraq diñən İqdir vilayətində Soyqırımı abidəsini və Muzeyini ziyarət edib. Nümayəndə heyəti ermənilər tərəfindən 1915-1920-ci illərdə törədilən soyqırım zamanı xatirə edilmiş qadınlarımızın öz xatirəsini dərindən hörmət və ehtiramla yad edib, dünyada köçkünlərin ruhlarına dualar oxuyub.

Daha sonra nümayəndə heyəti İqdir valiliyini ziyarət edib. Vali Hüseyn Engin Sarıbrahimi ilə keçirilən görüşdə Adil Əliyev ölkələrimiz arasındakı münasibətlərdən, tarixi dostluqdan bəhs edib. Türkiyə və Azərbaycanın dostluq və qarşılıqlı maraqların ətrafında birgə işləməsinin önəmli olduğunu qeyd edib. Bildirilib ki, Nuru Paşa başda olmaqla türk əsgərlərinin azərbaycanlı qardaşlarının imdadına gətirilməsi, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin taleyində misilsiz rol oynadığını qeyd edib.

Bildirilib ki, Nuru Paşa başda olmaqla türk əsgərlərinin azərbaycanlı qardaşlarının imdadına gətirilməsi, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin paytaxt Bakıdan atəşə tutan zaman qəhrəmancasına şühid olan Səbuhi Tağıyev və bütün şühidlərimizə Allahdan rəhmət və ailələrinə isə səbir diləyib. Qəhrəmanımızın qisasını alndığını bildiren parlamentin sədr müavini bağ verən bütün insidentə görə günahın Ermənistanın siyasi-hərbi rəhbərliyinin daşdığını bildirdi.

"Azərbaycan"

dostluğumuzun örnəklərindən biridir. Azərbaycan Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Bakımın işğaldan azad edilməsinin 100 illiyi münasibəti ilə 15 sentyabr 2018-ci ildə keçirilən paradada iştirak etmələrinin ödəməsi dəyərli hadisə olduğu diqqətə çatdırılıb.

Adil Əliyev qeyd edib ki, 2020-ci ildə Vətən müharibəsi zamanı ilk andan Türkiyənin Azərbaycanı siyasi dəstəyini ifadə edərək ölkəmizin yanında olması qarşılıqlı maraqlarımıza və Şuşa şəhərinə səfər etmiş ilk xarici ölkə başçısı olduğunu bildirən parlamentin sədr müavini qeyd edib ki, 2021-ci ilin 15 iyun tarixində Azərbaycan və Türkiyə prezidentlərinin imzaladığı Şuşa Bəyannaməsi ilə strateji mütəfiqliyimiz və münasibətlərimiz yeni mərhələyə qədəm qoyub.

Daha sonra nümayəndə heyəti hakim Ədalət və İnkişaf Partiyasının (AK Parti) İqdir il başqanlığını (təşkilatını) ziyarət edib. İl başkanı Ali Kemal Ayazla görüşdə mövcud vəziyyət müzakirə olunub, ölkələrimiz arasında dostluq və mütəfiqlik münasibətlərindən söz açılıb. Söhbət zamanı bir millət, iki dövlət olan Azərbaycanla Türkiyə arasında əməkdaşlığın daha da dərinləşdiyini, ölkələrimiz arasında münasibətlərin strateji mütəfiqlik səviyyəsinə yüksəldiyini bildirilib.

Vitse-spiker Adil Əliyev görüşdə Ulu Öndər Heydər Əliyev "Bir millət, iki dövlət" fəlsəfəsinin praktik təcəssümü olaraq Şuşada Azərbaycan Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan arasında mütəfiqlik münasibətlərinə dair Şuşa Bəyannaməsinin imzalandığını qeyd edib. Bildirilib ki, bu bəyannamənin 15 iyun - Qurtuluş Günündə imzalanması ölkəmizdə bayrama bayram qa-

tıb. O da qeyd olunub ki, Şuşa Bəyannaməsi qurtuluşumuzun məntəqi nəticəsi, Türkiyə-Azərbaycan qarşılıqlı maraqların daha da möhkəmlənməsi deməkdir.

Görüşdə Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin bütün sahələrdə inkişaf etdiyini deyən Adil Əliyev bildirdi ki, iki qardaş dövlətin mütəfiqliyi ümumilikdə türk dünyasının birliyi üçün çox əhəmiyyətlidir. Zəngəzur dəhlizi açıldıqdan sonra Türkiyə ilə Azərbaycan arasında quru yolla birbaşa əlaqənin olacağını qeyd edən Milli Məclisin Sədr müavini bunun həm region, həm də dünya üçün strateji əhəmiyyət daşıyacağını vurğulayıb.

Səfər zamanı yerli sakinlərlə də görüşən Adil Əliyev Azərbaycan və Türkiyə prezidentləri arasında olan dostluğun iki ölkənin münasibətlərinin inkişafına böyük töhfələr verdiyini bildirdi. Türkiyənin qüdrətli olmasının Azərbaycan xalqını sevindiriyini qeyd edən vitse-spiker qardaş dövlətin bu qüdrətə və inkişafa Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın rəhbərliyi ilə yetişdiyini deyib. Bildirilib ki, Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın yürütdüyü xarici siyasət nəticəsində Türkiyənin beynəlxalq nüfuzu və təsir dairəsi böyüyüb.

Görüşlərdə Milli Məclisin deputatı Cəbi Quliyev, Naxçıvan Ali Məclisinin deputatı Hüseyn Bağırsoy, Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı, şühid Adil İbrahimi və qazi Oruc Salmanov iştirak ediblər.

"Azərbaycan"

Milli Məclisin Sədr müavini Adil Əliyev Naxçivanda "N" saylı hərbi hissəni ziyarət edib

Milli Məclisin Sədr müavini, Gənclər və İdman komitəsinin sədri Adil Əliyev Naxçıvan Muxtar Respublikasında "N" saylı hərbi hissəni ziyarət edərək hərbi qulluqçularla görüşüb. Şəxsi həyatın döyüş əhvali-ruhiyyəsi və xidmət şərəfi ilə tanış olan vitse-spiker Prezident İlham Əliyevin ordu quruculuğuna ayırdığı yüksək diqqət və qayğı nəticəsində Silahlı Qüvvələrimiz neinki Cənubi Qafqazın, eləcə də dünyanın ən güclü ordularından biri olduğunu qeyd edib.

Düşmənin tarixi torpaqlarımızı işğal altında saxlamış olduğu 30 ilə yaxın müddətə toxunan parlamentin sədr müavini bu müddətdə Ermənistanın sülhdən və danışıqlardan imtina etməsinə, torpaqları dinc yolla qaytaracağını bildirdi.

2020-ci ildə Vətən müharibəsində şanlı Azərbaycan Ordusunun qazandığı tarixi Qələbədən bəhs edən sədr müavini, ordumuzun bu qələbə ilə qüdrətini bütün dünyaya

nümayiş etdiyini diqqətə çatdırıb. Ermənistanın məğlubiyyətlə bəhrələndiyini, hər an tərxiyə təhəzzübü çəhd etməsinə bildiren parlamentin sədr müavini məhz qəhrəmanlarımızın sahəsində düşməne layiqli cavab verildiyini bildirdi.

Görüşdə Milli Məclisin deputatı Cəbi Quliyev iştirak edib.

Milli Məclisin Sədr müavini, Gənclər və İdman komitəsinin sədri Adil Əliyev Naxçıvan Muxtar Respublikası Şahbuz rayonunun Badamlı kəndində 11 aprel 2023-cü ildə Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin bölmələrinin Azərbaycan Ordusunun Laçın rayonu istiqamətində yerləşən mövqelərini atıcı silahlardan atəşə tutan zaman qəhrəmancasına şühid olmuş Səbuhi Tağıyev 40 mərasimində də iştirak edib. Şahidin ailəsinə başsağlığı verən Adil Əliyev Prezident, Müzəffər Ali Baş Ko-

mandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə 44 gün davam edən və tarixi Qələbəmizə bitən Vətən müharibəsindən bəhs edərək Ermənistanın məğlubiyyətlə uğrayaraq kapitulyasiya aktını imzalamasını xatırladı.

Müharibədən 3 ilə yaxın vaxt keçməsinə baxmayaraq, Ermənistanın məğlubiyyətlə bəhrələndiyini bildiren vitse-spiker Ermənistanın hər addımında tərxiyə çəhd etdiyini deyib. Eləcə də düşmənin tərxiyələrinin qarşısını rəşadətli Ordumuz tərəfindən yüksək peşəkarcılıqla alındığını və düşməne sarsıdıcı zərbə vurulduğunu qeyd edən Adil Əliyev düşmənin sonuncu belə tərxiyə zamanı şühid olan Səbuhi Tağıyev və bütün şühidlərimizə Allahdan rəhmət və ailələrinə isə səbir diləyib. Qəhrəmanımızın qisasını alndığını bildiren parlamentin sədr müavini bağ verən bütün insidentə görə günahın Ermənistanın siyasi-hərbi rəhbərliyinin daşdığını bildirdi.

"Azərbaycan"

Müstəqillik Günü ilə əlaqədar Prezident İlham Əliyevin ünvanına xarici ölkə rəhbərlərinin adından təbrik məktubları gəlməkdədir.

Artıq indiyə kimi Amerika Birləşmiş Ştatlarının Prezidenti Cozef R. Bayden, Böyük Britaniya və Şimali İrlandiyanın Kralı III Çarlz, Almaniya Federativ Respublikasının Prezidenti Frank-Valter Ştaynmayer, Yaponiyanın İmperatoru Naruhito, İndoneziya Respublikasının Prezidenti Coko Vidodo, Mavritaniya Prezidenti Məhəmməd vələd əş-Şeyx əl-Gəzvani, İraq Baş naziri Məhəmməd Şiya əs-Sudani, Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyev Azərbaycan Prezidentini təbrik ediblər.

Azərbaycanın töhfələri rəğbətə qarşılıq

Əlbəttə, bu məktublarnı hər biri ilk növbədə Prezident İlham Əliyevin şəxsiyyətinə qlobal səviyyədə olan yüksək ehtiramın göstəricisidir. Qürur hissi ilə qeyd edilməlidir ki, Prezident İlham Əliyevin adı dünyanın ən nüfuzlu siyasi liderləri ilə bir sırada çəkilir. Bütün böyük dövlətlərin rəhbərləri İlham Əliyevə rəğbətə yanaşırlar. Azərbaycan Prezidentinə müxtəlif vaxtlarda, əlamətdar günlərdə ünvanlanan bütün məktublar, keçirilən görüşlərdə səslənən fikirlər bunu təsdiq edir.

Bunun səbəblərindən biri Prezident İlham Əliyevin özünün yüksək şəxsi keyfiyyətləri, dövlət başçısı kimi həyata keçirdiyi siyasətin məzmunu, qlobal gündəlikdəki məsələlərlə bağlı baxışları, problemlərin həllinə töhfələridir. Bu gün tarixinin ən qüdrətli mərhələsini yaşayan, regionda və dünyada söz sahibi olan dövlət kimi tanınan Azərbaycan beynəlxalq aktual məsələlərin müzakirəsində yaxından iştirak edir. Respublikamızın enerji siyasəti qlobal miqyasda enerji təhlükəsizliyinə böyük töhfələr verməkdədir. Azərbaycan hər zaman əməkdaşlığa sadıq olub, çətin vəziyyətə düşən tərəflər

Yüksək qlobal nüfuzun növbəti təcəssümü

İlham Əliyevə ünvanlanan məktublarnın hər biri dövlətimizin başçısına olan böyük ehtiramın göstəricisidir

larına həmişə arxa durub. Elə buna görə də respublikamız sayılıb-seçilən, hörmət olunan, etimad göstərilən və sözünə sadıq dövlətlər sırasında yer alıb.

Bu günlərdə İlham Əliyevi təbrik edən ABŞ Prezidenti Cozef R. Bayden məktubunda Azərbaycanın qlobal problemlərin həllinə töhfələrini belə dəyərləndirir: "Biz birlikdə terrorizmlə mübarizə aparır, narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı tədbirlər görür və kütləvi qırğın silahlarının yayılmasının qarşısını alırız. Xüsusən, Rusiyanın Ukrayna xalqına qarşı qəddar müharibəsi dövründə Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində biz bir yerdə olmuşuq".

Birləşmiş Ştatların Azərbaycanla Ermənistan arasında dayanıqlı və ədalətli sülhü dəstəkləməyə davam edəcəyini bildirən ABŞ Prezidenti həmçinin

təhlükəsizlik və iqtisadi əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi də daxil olmaqla, tərəfdaşlığı daha da gücləndirməyi həvəslə gözlədiyini vurğulayıb.

İlham Əliyevin apardığı islahatlar layihəli nəticələrini verməkdədir

Prezident İlham Əliyevə ünvanlanan məktublarnı eyni zamanda Azərbaycanın inkişafına, yüksəlişinə verilən qiymətdir. "Sizin uzaqgörən daxili və xarici siyasətiniz, iqtisadi və sosial sahələrdə həyata keçirdiyiniz sürətli islahatlar bu gün layihəli nəticələrini verməkdədir, Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə mövqeyi və nüfuzu durmadan artmaqdadır. Bu xüsusda regionda sülhün və davamlı inkişafın təmin edilməsi istiqamətində həyata keçirdiyiniz ədalətli və qətiyyətli sayərlərinizi tamamilə dəstəklədiyimizi bir

daha qeyd etmək istərdim. - deyər Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyev bu xüsusda yazır.

Azərbaycan Prezidentini təbrik edən dövlət rəhbərlərindən biri də Almaniya Prezidenti Frank-Valter Ştaynmayerdir. İlham Əliyevin bu ilin fevral və mart aylarında Almaniya səfərlərinin iki ölkə arasında sıx dostluq münasibətlərini daha da gücləndirdiyini bildiren Frank-Valter Ştaynmayer məktubunda onu da bəyan edib ki, Almaniya, həmçinin Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında tərəfdaşlıq münasibətlərini dəstəkləyir.

Prezident İlham Əliyevin və dövlətimizin beynəlxalq nüfuzunun yüksəlməsinə təsir edən əsas amillərdən biri də torpaqlarımızı işğaldan azad edilməsidir. Bu məsələdə mühüm məqam həm də ondan ibarətdir ki, Azərbaycanın qələbəsi beynəlxalq səviyyədə qəbul olunur. Almaniya

Prezidenti Frank-Valter Ştaynmayerin "Əminəm ki, Azərbaycan, eləcə də bütün bölgə regional münasibətlərin həllində faydalanacaqdır. Biz Avropa İttifaqının üzvü kimi buna fəal töhfə vermək istəyirik" deməsi isə həm də ondan xəbərlər verir ki, Qarabağ probleminin həllini tapması da əsas qlobal məxrəclərdən biridir.

Azərbaycanın uğurları İlham Əliyevin liderlik keyfiyyətlərinə və qətiyyətli siyasətinə söykənir

Azərbaycanın dost və tərəfdaş olduğu dövlətlərdən biri də Böyük Britaniyadır. Təsədüfi deyil ki, Müstəqillik Günü münasibətilə Prezident İlham Əliyevə və Azərbaycan xalqına ən səmimi təbriklərini çatdıran Böyük Britaniya və Şimali İrlandiyanın Kralı III Çarlz çətinliklərin yaşadığı indiki dövrdə ölkələrimiz arasında mehriban dostluğun və güclü tərəfdaşlığın davam edəcəyinə ümidvar olduğunu bildirib. O cümlədən Yaponiyanın imperatoru, İndoneziya və Mavritaniyanın prezidentləri, İraqın baş naziri öz təbrik məktublarında ən xoş arzularını ifadə ediblər. Təbii ki, qarşdakı günlərdə növbəti

belə məktublarnı şahidi olacağıq. Prezident İlham Əliyevə ünvanlanan məktublarnı bir daha lider amilinin dövlətlərin və xalqların həyatında nə qədər vacib rol oynadığını göstərir. Dövlətin yüksəlişində, tanınmasında, beynəlxalq aləmdə nüfuz qazanma bilməsində lider faktorunun əhəmiyyəti tarix boyu özünü göstərib. Lider olmayan dövlət üzvlərinin tələklü problemlərin həllində aciz qalar. Lider olmayan dövlətin, xalqın taleyi həmişə sual altında olmuş və olacaq. Azərbaycanın qazandığı hər bir uğur da Prezident İlham Əliyevin yüksək liderlik keyfiyyətlərinə və qətiyyətli siyasətinə söykənir. Dövlət və hökumət başçıları, xüsusən dünyanın tanınmış rəhbərləri, təbrik məktublarnı möhür İlham Əliyev kimi güclü və nüfuzlu liderlərə göndərirlər.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

Azərbaycanın mövqeyi dəyişməzdir

İlham Əliyev 2023-cü ili sülh üçün son fürsət kimi dəyərləndirib

Son bir ay ərzində Azərbaycan və Ermənistan arasında sülh müqaviləsinin bağlanması istiqamətində müxtəlif səviyyələrdə görüşlər keçirilib. Mayın 1-dən 4-nə kimi Vaşinqtonda Azərbaycan xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov və Ermənistan XİN başçısı Ararat Mirzoyan arasında görüş olub.

ABŞ Dövlət katibi Entoni Blinkenin vasitəçiliyi ilə aparılan danışıqlarda nazirlər və onları müşayiət edən nümayəndə heyətinin üzvləri "Sülh və dövlətlər arasında münasibətlərin qurulması haqqında" ikitərəfli saziş layihəsinin bəzi maddələri üzrə qarşılıqlı razılıq əldə ediblər.

Tərəflər arasında növbəti görüş mayın 14-də Avropa İttifaqı Şurası Prezidenti Şarl Mişelin təşəbbüsü ilə Prezident İlham Əliyev və Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan arasında Brüsselə olub. Brüsselə sayca 5-ci görüşdə sülh müqaviləsi yenidən müzakirə edilib. Bu görüş də əvvəlki görüşlərdəki kimi, Azərbaycanın diplomatik üstünlüyü ilə başa çatıb. İlham Əliyev hər zaman olduğu kimi, mövqeyində dəyişikliyin olmadığını, sülh müqaviləsinin yalnız təklif etdiyi 5 məlum prinsip əsasında imzalanabilecəyini vurğulayıb.

Son olaraq mayın 19-da Moskvada üç ölkənin XİN başçıları səviyyəsində növbəti görüş keçirilib. Lavrovun iştirakı ilə baş tutan görüşdə Ermənistan və Azərbaycan arasında münasibətlərin normallaşması barədə müzakirələr aparılıb. XİN-in yaydığı məlumatda qeyd olunub ki, nazir Ceyhun Bayramov və Ararat Mirzoyan Azərbaycan, Ermənistan və Rusiya liderlərinin imzaladıqları üçtərəfli Bəyanatın icrası ilə bağlı mövqelərini təqdim ediblər. Tərəflər "Sülh və dövlətlər arasında münasibətlərin qurulması haqqında" saziş layihəsi üzərində işi davam etdiriblər. Bundan əlavə, nazirlər arasında hələ də fikir ayrılıqlarının mövcud olduğu mövzular ətrafında konstruktiv fikir mübadiləsi aparılıb. XİN başçıları, həmçinin Azərbaycan və Ermənistan arasında danışıqların təşkilinə görə Rusiya tərəfinə minnətdarlıqlarını bildirib, müzakirələri davam etdirmək barədə razılığa gəliblər.

Ölkə rəhbərləri səviyyəsində növbəti görüşlərin isə mayın 25-də Moskvada, iyun ayında Kişinyovda, iyul ayında isə yenidən Brüsselə olacağı gözlənilir. Yəni may ayının 25-də görüş baş tutarsa, bu, bir ayda 4-cü görüş olacaq.

İlham Əliyevlə Nikol Paşinyan arasında keçirilən görüşlərə gəlməyə isə bu, sayca 10-cu görüş olacaq. Bunadək tərəflər 5 dəfə Brüsselə, 2 dəfə Soçidə, 1 dəfə Praqada, 1 dəfə Moskvada üçtərəfli görüşlər keçiriblər.

Bütün görüşlərdə Azərbaycanın mövqeyi dəyişməz olaraq qalıb. Yəni sülh müqaviləsi yalnız İlham Əliyevin təklif etdiyi 5 prinsip əsasında imzalan-

malıdır. Əgər, Hayastan bundan imtina edərsə, sülh sazişi bağlanmayacaq.

Elə mayın 14-də Brüsselə Prezident İlham Əliyev, Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Şarl Mişel və Ermənistan baş naziri Nikol Paşinyan arasında keçirilən sonuncu üçtərəfli görüşdə də Azərbaycan Prezidenti bir daha dəyişməz mövqeyini bəyan etdi. Görüşün yekunlarına dair mətbuata açıqlama verən Aİ Şurası Prezidenti qeyd etdi ki, danışıqlarda sərəhdərlərin delimitasiyası ilə bağlı atılacaq növbəti addımlar müzakirə olunub, tərəflər regionda nəqliyyat və iqtisadi əlaqələrin bərpası istiqamətində aydın irəliləyişə nail olublar. Xüsusən Naxçıvana və əks istiqamətdə demir yolu əlaqəsinin bərpasına dair mövqelər olduqca yaxınlaşıb. Demir yolu əlaqələrinin bərpası ilə bağlı modalıqlar və konkret qrafik üzrə zəruri inşaat işlərini özündə ehtiva edəcək ümumi razılaşmanın yekunlaşdırılmasına dair müvafiq həyətlərə təlimatlar verilib. Bu işdə tərəflər Ümumdünya Gömrük Təşkilatından dəstək alınmasına dair razılığa gəlib.

Eyni zamanda 1991-ci ilin Alma-Ata Bəyannaməsinə və Ermənistanın 29800 kvadratkilometr, Azərbaycanın 86600 kvadratkilometr ərazisinin toxunulmazlığına birmənalı sadiqliklərini təsdiq ediblər. Sərəhdərlərin delimitasiyasının yekunlaşdırılması danışıqlar vasitəsilə baş tutacaq.

Gözlənilirdi ki, Brüssel görüşü də Rəsmi Bakının İrəvan üzərindəki növbəti diplomatik zəfəri kimi yadda qaldı. Bu görüşdə İlham Əliyev Ermənistan tarixi həqiqətlərin etirafına vədər etdi. Brüssel görüşünün ən önəmli məqamı Ermənistanın Azərbaycanın 86,6 min kvadratkilometrik ərazisini tanıması, bununla bağlı rəsmi açıqlama ilə çıxış etməsidir. Bu da onu göstərir ki, Ermənistan otuz illik işğal siyasətini, həmçinin postmüharibə dövründəki sayərlərinə baxmayaraq, Azərbaycanı bir qarış belə ərazi əldə etmə bilməyəcəyini anlayır.

Bəs görəsən, ikinci Moskva görüşündə hansı irəliləyişlər ola bilər?!

Bəllidir ki, Rusiya tərəflər arasında sülh müqaviləsi danışıqlarının başlanmasını yaradan vasitəçidir. Rusiya regionda sülhün tərəfdarı və yeni nəqliyyat-kommunikasiyaların açılmasında maraqlıdır. XİN başçıların görüşündən sonra dövlət başçıları səviyyəsində keçiriləcək görüşdə müəyyən razılıqlar əldə olunarsa, növbəti görüşdə artıq sülh müqaviləsi üçün müəyyən addımların atılması mümkündür. Çünki Azərbaycan daha 30 il İrəvanı gözləyə bilməz və təsədüfi deyil ki, İlham Əliyev 2023-cü ili sülh üçün son fürsət kimi dəyərləndirib. Hayastanın zamanı məhduddur. Yoxsa, sonrakı peşmançılıq fayda verməyəcək.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Ermənistan tez, ya gec sülh sazişini imzalamağa məcburdur

Tərəflərin növbəti görüşü bu prosedə doğru addımların atılması baxımından mühüm ola bilər

Azərbaycan Vətən müharibəsində Ermənistan üzərində qələbə çaldıqdan, Hayastan kapitulyasiya aktını imzaladıqdan sonra ötən 3 ilə yaxın müddətdə iki ölkə arasında münasibətlərin normallaşdırılması, sülh müqaviləsi imzalanması istiqamətində danışıqlar üçün müxtəlif görüşlər keçirilib.

İndiyədək Rusiyanın vasitəçiliyi ilə Soçidə iki, Moskvada bir, Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Şarl Mişelin iştirakı ilə Brüsselə beş və Praqada bir görüş baş tutub. Bundan başqa, sülh sazişi ilə bağlı işlərin sürətləndirilməsi baxımından Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirləri səviyyəsində də bir neçə dəfə danışıqlar aparılıb.

Mayın 14-də sonuncu Brüssel görüşündə sərəhdərlərin delimitasiyası ilə bağlı atılacaq növbəti addımlar müzakirə olunub, tərəflər regionda nəqliyyat və iqtisadi əlaqələrin bərpası istiqamətində irəliləyişə nail olublar. Xüsusən Naxçıvana və əks istiqamətdə demir yolu əlaqəsinin bərpasına dair mövqelər olduqca yaxınlaşıb.

Eyni zamanda Ermənistan Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıyıb və sərəhdərlərin delimitasiyası ilə bağlı növbəti danışıqların baş tutacağı bildirilib.

Bu baxımdan Prezident İlham Əliyev və Nikol Paşinyan arasında keçirilməsi gözlənilən növbəti görüşü münasibətlərin normallaşdırılması və sülhə doğru addımların atılması baxımından mühüm ola bilər.

Növbəti görüş bir sıra vacib məsələlərə aydınlıq gətirilməsi ilə yadda qalacaq

Milli Məclisin deputatı Elşad Mirbəşiroğlu qəzetimizə açıqlamasında bildirib ki, son dövrlər Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərinin normallaşmasına diqqət xüsusi artır. Prezident İlham Əliyevlə Ermənistanın baş naziri arasında mayın 14-də Brüsselə

baş tutan görüş Azərbaycanın öz mövqeyində qətiyyətli olduğunu, proseslərin tam nəzarət etdiyini bir daha göstərib.

Deputat qeyd edib ki, Ermənistan hər zaman Azərbaycana qarşı hərbi təxribatlar törədərək onun ardınca siyasi təxribatlar üçün zəmin yaratmağa çalışıb: "Hotta Brüssel görüşünün axşamı da Ermənistan təxribatlar törətdi. Reallıq odur ki, Hayastan hər vasitə ilə sülh sazişinin bağlanmasını maksimum uzatmağa çalışır. Paşinyanın Azərbaycanla münasibətləri normallaşdırmağa hazır olması ilə bağlı səsləndirdiyi fikirlər isə sadəcə olaraq görüntü yaratmaq üçündür".

Mayın 19-da Azərbaycan və Ermənistan XİN rəhbərlərinin Moskvada keçirilən görüşünü xatırladan E.Mirbəşiroğlu bildirib ki, Rusiya xarici işlər naziri Lavrov görüşlə bağlı bir sıra məqamlara toxunub. Əsas məqam isə yekun sülh sazişinin mətni üzərində işlərin aparılması üçün ilkin şərtlərin təmin olunmasıdır. "Azərbaycan tərəfi güclü mövqeyə malikdir. Beləliklə, yekun sülh müqaviləsinin imzalanması üçün ilkin şərtləri irəli sürmüşük və regionda nəqliyyat əlaqələrinin qurulması istiqamətində də həmişə prinsipial mövqə sərgiləmişik. Rusiyanın əsas mövqeyi ondan ibarətdir ki, imzalanmış sənədlərdə ifadə olunmuş şərtlərə uyğun addımlar atılsın. Mahiyyət etibarilə bu şərtlər Azərbaycanın maraqlarına cavab verir. Xüsusilə 2020-ci il 10 noyabr tarixində imzalanmış birgə bəyanatın 9-cu maddəsində Azərbaycanın qərb rayonları ilə Naxçıvan arasında nəqliyyat əlaqəsinin yaradılması Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü idi. Onun iradəsi ilə bu maddə sənədə əksini tapıb. Bütün bunlar onu göstərir ki, Azərbaycan davamlı sülhün və təhlükəsizliyin təmin olunması üçün hər zaman prinsipial mövqə sərgiləyir", - deyər deputat əlavə edib.

Neticədən aslı olmayaraq növbəti görüş keçirilməsi vacibdir

Milli Məclisin deputatı Ceyhun Məmmədov qeyd edib ki, Rusiyada keçirilməsi gözlənilən görüşün nəticələri Azərbaycanı daha çox, Ermənistanın özünü necə aparmasından və məsələyə necə yanaşmasından asılıdır.

Deputat qeyd edib ki, Azərbaycan sülhə maraqlıdır və bunun üçün bütün zəruri addımları atır: "Amma Hayastan münasibətlərin normallaşması istiqamətində heç bir addım atmur, daha çox təxribatlar üstünlük verir. Rusiyada keçirilməsi planlaşdırılan görüşlərdə gözlənilənlərdən aslı olmayaraq, Azərbaycan danışıqlar aparmalıdır".

Ceyhun Məmmədov bildirib ki, Azərbaycanla Ermənistan arasında danışıqların müxtəlif formatları var. İstər Avropa İttifaqı Şurasının keçirdiyi Brüssel görüşlərində, istərsə də, Rusiya və ABŞ vasitəçiliyi ilə danışıqlarda nəticənin olub, olmamasından aslı olmayaraq, iştirak etməli və mövqeyimizi çatdırmalıyıq. Bu, çox önəmlidir.

Azərbaycan tərəfinin üzünə düşən öhdəlikləri yerinə yetirdiyini vurğulayan deputat əlavə edib ki, dövlətimiz qarşıya qoyduğu məqsədlərə və hədəflərə çatır.

"Mayın 25-də keçirilməsi nəzərdə tutulan görüşdən çox ciddi notici gözləməsəm də, hər halda bu, önəmli addımdır. Hesab edirəm ki, bu prosedə fəal olmalıyıq. Öz mövqeyimizi və yanaşmamızı mütləq ortaya qoymalı və prosesə davam etməliyik. Əminəm ki, bir gün yekun sülh müqaviləsinin imzalandığını görəcəyik", - deyər C.Məmmədov əlavə edib.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Azərbaycan-Litva münasibətləri: Dərinləşən dialoq və açılan yeni əməkdaşlıq istiqamətləri

Son illər Azərbaycanın dünya miqyasında nüfuzu artmaqda, beynəlxalq əlaqələri genişlənməkdədir. Prezident İlham Əliyevin müxtəlif ölkələrə ardıcıl səfərləri və ayrı-ayrı dövlətlərin başçılarının Azərbaycana səfərləri bunun bariz nümunəsidir. Eyni zamanda Azərbaycanın rəhbərliyi ilə həyata keçirilən irimiqyaslı layihələr ölkəmizə marağı getdikcə artırır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın Litva Respublikasına rəsmi səfəri ölkəmizin xarici əlaqələrinin coğrafiyasının genişlənməsi baxımından da mühüm əhəmiyyətə malikdir. Belə ki, səfər çərçivəsində bir sıra yüksək səviyyəli görüşlərin keçirilməsi və mühüm sənədlərin imzalanması nəzərdə tutulur.

AZƏRTAC Azərbaycan-Litva əlaqələrinə qısa nəzər salır. Azərbaycan və Litva tarixi əlaqələrə malikdir. Hələ Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə Litvanın ölkəmizdə konsulluğu fəaliyyət göstərmişdir. Görkəmli şəxsiyyət Vincas Kreve-Mickevicius 1919-cu ildə müstəqil Azərbaycan dövlətində Litvanın konsulu kimi çalışmış. Hazırda Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetində (UNEC) litvalı dövlət xadimi və yazıçı Vincas Kreve-Mickevicius adını daşıyan auditoriya var.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə Milli Ordumuzun Baş Qərargah rəisi olmuş general-leytenant Məhəmməd (Matvey, Matsey) Sulkeviç məşhurluq Litva tatarlarındadır. 1920-ci ildə cümhuriyyət süqut etdikdən sonra o, bolşeviklər tərəfindən həbs olunub və Bayıl həbsxanasında güllələnib. Azərbaycanın görkəmli dövlət xadimi olan general-leytenant güllələnmə üçün aparılarkən "Xoşbəxtəm ki, müsəlman ordusunun əsgəri kimi ölürəm" deyib.

Cümhuriyyət dövründə "Kriçinski qardaşları" da məşhur olublar. Belə ki, Aslan bəy Kriçinski Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Nazirlər Kabinetinin dövlət xadimi rəhbəri olub. Cümhuriyyət süqut etdikdən sonra o, əvvəlcə İstanbula, sonra Vilynədə gedib. Onun "Vilynüs məscidinin tarixi" adlı elmi əsəri də var. Aslan bəy Kriçinskiyə buraxdığı "Tatar salnaməsi" jurnalının ilk sayı müəllifi olduğu "Milli hərəkat və Litva tatarları" məqaləsi ilə açılır.

Vilynüsə doğulmuş Olgerd bəy Kriçinski Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə ədliyyə nazirinin müavini olub. O da sovet hakimiyyətinin repressiyasının qurbanı olub, sovet qoşunlarının ələ keçirdiyi Vilynüsə 1941-ci ildə NKVD tərəfindən həbs edilib və 1942-ci ildə Smolenskədə güllələnib. Olgerd bəy Kriçinski Azərbaycanın haqq səsinə cümhuriyyətin süqutundan sonra da müdafiə edib, məqalələrində Azərbaycanın ilk baş naziri Fətəli xan Xoyskiyin ermənilər tərəfindən öldürülməsinə açıq işarə edib. Olgerd bəy Kriçinski Azərbaycanın müstəqil dövlətçiliyinə dair məqalələrin də müəllifidir. O, yazılarında azərbaycanlıların güclü milli təəssübkeşlik hissindən fəxrətlə söz açıb, Azərbaycana dərin məhəbbətini ifadə edib.

Ölkələrimiz arasında diplomatik münasibətlər və strateji tərəfdaşlıq kifayət qədər dərin

Litva Azərbaycanın müstəqilliyini tanıyan ilk ölkələrdən biridir (20 dekabr 1991-ci il). İki ölkə arasında diplomatik münasibətlər 1995-ci ildə qurulub. 2007-ci ilin aprelinde Litvanın Azərbaycanda, həmin ilin sentyabrında isə ölkəmizin Litvada səfirliyi açılıb.

Azərbaycan və Litva strateji tərəfdaşlardır. İki ölkə arasında indiyədək 41 sənəd imzalanıb. Həmin sənədlər içərisində 2007-ci il sentyabrın 13-də Vilynüsədə imzalanmış "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin və Litva Respublikası Prezidentinin Tərəfdaşlıq Münasibətlərinin inkişafı haqqında Birgə Bəyannamə" xüsusi yer tutur.

Azərbaycan eyni zamanda Litva üçün Avropa İttifaqının "Şərq tərəfdaşlığı" proqramı çərçivəsində çox önəmli ölkə, həmçinin bütün itti-faq üçün strateji enerji tərəfdaşdır.

Litva Azərbaycan-Avropa İttifaqı əməkdaşlığının təşviqinə fəal töhfə verən ölkələrdən biridir. Azərbaycanın Avropa İttifaqı üçün önəminin daha bir nümunəsi qurumun 9 üzv ölkəsi ilə artıq strateji tərəfdaşlıq haqqında bəyannamə imzalamasıdır. Bu, üzv dövlətlərin üçdə biri deməkdir.

Azərbaycan Avropa İttifaqının Tvinning proqramı üzrə Litvanın ən yaxın tərəfdaşlarından biridir. 2007-2022-ci illərdə Litva Azərbaycanda keçirilən 26 layihə seçimində iştirak edib

və onlardan 17-sində qalib gəlib. Ümumi dəyəri 20 milyon avro olan bu layihələrdən 12-si artıq reallaşdırılıb, 5-i isə icra mərhələsindədir.

Bundan əlavə, 2008-ci il aprelin 21-də Bakıda imzalanmış "Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Litva Respublikası Hökuməti arasında iqtisadiyyat, sənaye və enerji sahələrində əməkdaşlıq haqqında Saziş"ə əsasən, ikitərəfli əməkdaşlıq üzrə Hökumətlərarası Komissiya təsis olunub. Komissiyanın həmsədrləri iki ölkənin xarici işlər nazirləridir. Komissiyanın 7-ci iclası bu ay - mayın 8-də Vilynüsədə keçirilib.

Azərbaycan ilə Litva arasında qarşılıqlı maraqlara, beynəlxalq hüququn fundamental norma və prinsiplərinə əsaslanan strateji tərəfdaşlıq münasibətləri getdikcə inkişaf edir, yüksək səviyyəli rəsmi tomaslar, səfərlər intensivləşir, müxtəlif görüşlər münasibətlərin inkişafına töhfə verir.

Milli Məclisdə Litva ilə parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupu, Litva Seymində isə Azərbaycanla parlamentlərarası əlaqələr qrupu fəaliyyət göstərir.

İqtisadi münasibətlər: 2022-ci ildə Litva ilə Azərbaycan arasında ticarət dövriyyəsi təxminən 33 milyon ABŞ dolları olub. Azərbaycanda xüsusilə nəqliyyat, tikinti, ticarət, xidmət sahələrində Litva investisiyaları 20 kommersiya qurumu fəaliyyət göstərir. Ümumilikdə Azərbaycan Litvaya 36 milyon ABŞ dolları məbləğində sərmayə qoyulub.

Digər sahələr: İki ölkənin təhsil sahəsində də əlaqələri genişlənir. Hazırda Litvada 239 azərbaycanlı tələbə təhsilini davam etdirir.

Azərbaycan və Litva səfərləri qarşılaşıb. Bu xüsusda Şəmkir-Şyaulıy, Qazax-Trakay, Ağstafa-Birştonas və Səbail-Druskininkay qardaş səhər və rayonlardır.

Prezident İlham Əliyevin rəsmi səfəri əlaqələrimizin daha da genişlənməsinə mühüm təkan verəcək

Azərbaycan və Litvanın dövlət başçıları bu il yanvarın 18-də Davosda görüşüblər. Görüş zamanı Prezident Gitanas Nausėda dövlətimizin başçısını ölkəsinə səfərə dəvət edib və dəvət Azərbaycan Prezidenti tərəfindən qəbul olunub.

Qeyd edək ki, bu səfər Prezident İlham Əliyevin Litvaya sayca 4-cü səfəridir. Bundan əvvəl Azərbaycanın dövlət başçısı Litvaya bir rəsmi və iki işgüzar səfər edib. Rəsmi səfər 2007-ci il sentyabrın 13-14-də, işgüzar səfərlər isə Vilynüs Enerji Təhlükəsizliyi Konfransı ilə əlaqədar 2007-ci il oktyabrın 10-11-də, Şərq Tərəfdaşlığı Sammiti ilə bağlı isə 2013-cü il noyabrın 29-da reallaşmışdır.

Prezident İlham Əliyevin budəfəki səfəri zamanı litvalı həmkarı Gitanas Nausėda, həmçinin bu ölkənin Baş naziri İnqrida Şimonite ilə görüşlərinin, mühüm sənədlərin imzalanması mərasiminin və biznes forumun keçirilməsi nəzərdə tutulur. İki ölkənin rəhbəri, həmçinin mətbuata bəyanatlarla çıxış edəcək. Ümumiyyətlə, səfərin proqramının kifayət qədər geniş olması onun əlaqələrimizin daha da genişlənməsinə mühüm təkan verəcəyini deməyə ciddi əsas verir.

Son bir ildə həyata keçirilmiş yüksək səviyyəli tomaslar - 2022-ci il mayın 17-19-da Litva Respublikasının Prezidenti Gitanas Nausėdanın Azərbaycana rəsmi səfəri, 2023-cü il yanvarın 18-də Davosda keçirilmiş görüş və hazırkı rəsmi səfər iki ölkə arasında gücləndirilmiş siyasi dialoqun mühüm göstəriciləridir.

Litva haqqında bəzi qeydlər:

Litvanın Klaypeda dəniz limanı Baltik regionunda ən böyük limandır və buz bağlamır. Litvada Konstitusiyaya Fransadan daha əvvəl - 1791-ci il mayın 3-də qəbul edilib. Bu ölkədə ali təhsilin başlanğıcı Vilynüs Universitetinin yarandığı 1579-cu ilə gedib çıxır. Vilynüs Universiteti Şərqi Avropada ilk universitet hesab olunur. Əhalisinin sayı 2,8 milyon nəfər olan Litva gənclərinin 56 faizi ali təhsillidir və o, bu göstəriciyə görə Avropa İttifaqında lider mövqeyindədir. Bu ölkədə ən məşhur idman növü isə basketboldur.

Daha 19 Vətən müharibəsi iştirakçısı polis orqanlarında xidmətə qəbul edilib

Mayın 22-də daxili işlər naziri general-polkovnik Vilayət Eyvazov respublikanın şəhər, rayon polis orqanlarında sırası və kiçik rəis heyəti vəzifələrində xidmət etmək arzusunda olan gənclərin növbəti sıra baxışını keçirib.

Bu barədə AZƏRTAC-a Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) Mətbuat xidmətindən məlumat verilib.

Sıra baxışında DİN-ə onlayn qaydada müraciət etmiş gənclərdən daha hazırlıqlı olan 132 nəfər seçim turunun növbəti mərhələsinə buraxılıb ki, onlardan da 19 nəfəri Vətən müharibəsinin iştirakçısıdır.

Gənclər qarşısında çıxış edən nazir V.Eyvazov xidmətə qəbulun şübhəsiz və əşkarlıq prinsipləri əsasında keçirildiyini qeyd edib. O, seçim turunun digər mərhələlərindən də uğurla keçərək daxili işlər orqanlarında xidmətə qəbul ediləcək gənclərin gələcək fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıb, təşəkkür və tövsiyələrini verib.

Azərbaycan XİN-in nümayəndə heyəti ABŞ-də bir sıra görüşlər keçirib

Azərbaycan Respublikasının xarici işlər nazirinin müavini Elnur Məmmədovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ABŞ-yə işgüzar səfər edib.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, səfərin ilk həftəsi, mayın 18-də nümayəndə heyəti ABŞ Senatının üzvləri Senator Tom Koton, Senator Ben Kardin, Konqresin Nümayəndələr Palatasının üzvləri Cək Berqmon, Çak Flayşmun, Mayk Ezel və Rober Aderholt ilə görüşüb. Görüşlərdə ABŞ-Azərbaycan ikitərəfli əlaqələri, həmçinin regionda gedən proseslər, eyni zamanda Ermənistanla aparılan sülh danışıqları barədə qarşı tərəf məlumatlandırılıb.

Konqres üzvləri, həmçinin postmünaqişə dövründə davam edən mina təhdidləri, bərpa və yenidənqurma işləri barədə məlumatlandırılıblar.

Görüşlərdə, "Laçın" sərhəd-buraxılış məntəqəsinin təsis edilməsi ilə əlaqədar ABŞ-də fəaliyyət göstərən radikal erməni təşkilatlarının Konqres üzvlərinə təqdim etdikləri heç qətoə uyğun olmayan və əsas-sız məlumatların, bu çərçivədə ABŞ Konqresinin üzvləri tərəfindən birtərəfli və ABŞ-nin milli maraqlarına xidmət etməyən qeynamələrin irəli sürülməsinin iki ölkə arasında əlaqələrlə yanaşı, hazırda davam edən sülh danışıqlarına da zərər verdiyi vurğulanıb.

Görüşlərdə qarşılıqlı maraqlı doğuran digər məsələlər

ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Eyni gündə nümayəndə heyəti ABŞ-Azərbaycan Ticarət Palatasını ziyarət edib, Kolumbiya əyaləti və ətraf ştat

Ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Eyni gündə nümayəndə heyəti ABŞ-Azərbaycan Ticarət Palatasını ziyarət edib, Kolumbiya əyaləti və ətraf ştat

larda yaşayan Azərbaycan icmasının fəalları ilə görüşüb.

Nazir müavini və nümayəndə heyətinin Nyu York şəhərində Azərbaycan bayrağını ucaldırılması tədbirində iştirak edərək, orada çıxış edib.

Səfər çərçivəsində nümayəndə heyətinin Nyu York şəhər meriyasının xarici əlaqələr komissiyasının sədri Edvard Mer-melştayn ilə görüşü keçirilib.

Nazir müavini Nyu York-da, həmçinin yerli azərbaycanlı icması ilə də görüşüb.

Nümayəndə heyətinin ABŞ-yə səfərinin mayın 24-dək davam etməsi və digər rəsmi şəxslərlə görüşlərin keçirilməsi nəzərdə tutulur.

"Gənclər üçün Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri və Maliyyə Akademiyası" mövzusunda təlim proqramına yekun vurulub

ADA Universitetində "Gənclər üçün Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri və Maliyyə Akademiyası" mövzusunda təlim proqramı yekunlaşıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bununla bağlı keçirilən tədbirdə ADA Universitetinin icraçı prorektorunu, İnkişaf və Diplomatiya İnstitutunun direktoru Fərid İsmayilzadə BMT-nin "Dünyamızın transformasiyası: 2030-cu ilədək dayanıqlı inkişaf sahəsində Gündəliyin"dən irəli gələn Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin (DİM) tələblər arasında təbliği, onların bu sahədə baxışlarının formalaşdırılması üçün təlimin keçirilməsinin əhəmiyyətindən danışdı.

Azərbaycan Respublikasının Dayanıqlı İnkişaf üzrə Milli Əlaqələndirmə Şurasının katibi, İqtisadiyyat Nazirliyi

nin şöbə müdiri Hüseyn Hüseynov ölkəmizin BMT-yə üzv olduğu tarixdən etibarən təşkilatla əməkdaşlığın uğurla davam etdiyini, bu müddət ərzində BMT-nin müxtəlif ixtisaslaşmış qurumları ilə bir sıra layihələrin icra olunduğunu diqqətə çatdırıb. Hazırda ölkəmizdə DİM-lərə investisiyanın cəlb edilməsinə dair DİM investisiya Xəritəsi layihəsi hazırlanır. Bu layihə çərçivəsində 2023-cü ilin noyabr ayında Bakıda DİM-lərin həyata keçirilməsində beynəlxalq və regional tərəfdaşlığın gücləndirilməsi üçün BMT-nin İnkişaf Proqramı ilə birgə "Dayanıqlı İnkişafa dair ikinci Bakı Forumu"nun keçirilməyi nəzərdə tutulur. Şöbə müdiri DİM-lərin icrasında məarifləndirmənin əhəmiyyətini vurğulayıb, keçirilən təlim proqramının bu xüsusda vacibliyini qeyd edib.

BMT-nin İnkişaf Proqramının ölkə üzrə rezident nümayəndəsi Nuno Queiros DİM-in Azərbaycanda icrası istiqamətində təmsil etdiyi qurumun Azərbaycan Hökuməti ilə səmərəli əməkdaşlığında məmnunluğunu ifadə edib, həyata keçirilən layihələrin "Dünyamızın transformasiyası: 2030-cu ilədək dayanıqlı inkişaf sahəsində Gündəliyin" Azərbaycan səmərəli icrası baxımından əhəmiyyətini vurğulayıb.

Gənclər və idman nazirinin müavini İndira Hacıyeva, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin rektoru Ədalət Muradov, Bakı Ali Neft Məktəbinin rektoru Elmar Qasımov, BMT-nin Əhali Fondunun Ölkə üzrə Nümayəndəliyinin rəhbəri Fərid Babayev dayanıqlı inkişafın təmin olunmasında keyfiyyətli təhsilin rolu, gənclərin qlobal məqsəd

lərin uğurlu icrası istiqamətində yetərli bilik və bacarıqlara yiyələnməsi, qlobal siyasi müzakirələrin həllində fəal rol almalarının önəmindən danışdı.

İnteraktiv sessiyalarla davam edən tədbirdə müvafiq dövlət orqanları və BMT-nin İnkişaf Proqramının nümayəndələrinin moderatorluğu və ali təhsil müəssisələrinin tələbələrini iştirakçı ilə təlimə cəlb edilməsi tələblər tərəfindən həzirlənən "Sağlamlıq və rifah üçün səhiyyə sistemi", "Keyfiyyətli və ömür boyu təhsilə nail olmaq istiqamətində sosial dialoqun təşkili və maliyyənin təminatı" və "Kənd təsərrüfatı texnologiyalarının iqlim dəyişikliyi ilə mübarizədə rolu" layihələri müzakirə edilib.

Sonda tələbələrə sertifikatlar təqdim olunub.

Hərbi Hava Qüvvələrində "Gizir hazırlığı kursu" nun ilk buraxılış mərasimi olub

Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin göstərişinə əsasən, ordu sıralarında xidmət edən hərbi qulluqçuların hazırlıq səviyyəsinin və bölmələrinin döyüş qabiliyyətinin daha da artırılması istiqamətində görülən işlər davam edir.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, cari ilin hazırlıq planına uyğun olaraq, Hərbi Hava Qüvvələrinin Təlim və Tədris Mərkəzində "Gizir hazırlığı kursu"nun ilk buraxılış mərasimi keçirilib.

Əvvəlcə xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin və ölkəmizin ərazi

bütövlüyü uğrunda şəhid olanların xatirəsi bərdəqiqəlik sükutla anılıb. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni ifa olunub.

Buraxılış mərasimində çıxış edənlər məzunlara Hərbi Hava Qüvvələrinin Komandanının təbriklərini çatdıraraq hərbi qulluqçuların peşəkərlilik və

döyüş qabiliyyətinin artırılmasında belə kursların əhəmiyyətindən danışdı, məzunlara gələcək xidmətlərində uğurlar arzulayıb.

Kursu bitirən hərbi qulluqçular təhsil müddətində yaradılan şərait və təhsil prosesindən razılıqlarını bildirdilər. Məzunlar göstərilən etimadı doğrultmaq üçün burada qa-

zandıqları bilik və vərdişləri xidmətdə inamla tətbiq edərək xidməti vəzifələrinin icrasına daha məsuliyyətlə yanaşacaqlarına, Azərbaycan Ordusunun hərbi qulluqçusu adını şərəflə daşıyacaqlarına söz veriblər.

Məzunlara sertifikatlar təqdim olunduqdan sonra kurs birincisi tərəfindən yaş kötyüyü rəsmi emblem vurulub.

Azərbaycanda səsvermə başa çatdı

Respublikamızda yaşayan Türkiyə vətəndaşları prezident seçkilərində öz namizədlərinə səs veriblər

Dünən Azərbaycandakı Türkiyə vətəndaşlarının ikinci tur prezident seçkilərində səsverməsi başa çatıb. Məlum olduğu kimi, mayın 14-də keçirilən seçkilərdə Ərdoğanın lideri olduğu Cümhuriyyət İttifaqı partiyasından Kamal Kılıçdaroğlu mübarizə aparacaq.

Lakin prezident seçkilərində namizədlərin heç biri 50 faizdən çox səs toplaya bilməyib. Prezident seçkilərinin mayın 28-nə təyin olunmuş ikinci turunda Cümhuriyyət İttifaqından Rəcəb Tayyib Ərdoğan, Millət İttifaqından isə Kamal Kılıçdaroğlu mübarizə aparacaq.

Ölkəmizdə Türkiyədəki prezident seçkilərinin ikinci turu üçün səsvermə isə 20-22 may tarixlərində baş tutub. Səsvermə Türkiyənin Bakıdakı səfirliyində, eləcə də Gəncə və Naxçıvandakı diplomatik korpuslarında keçirilib.

Seçici fəallığı müşahidə edildi

Ötən gün Türkiyə səfirliyindəki seçki məntəqəsindəki müşahidələrimiz göstərdi ki, qardaş ölkənin vətəndaşları nükbin görünür. Onlar mayın 28-də ən layiqli namizədin prezident seçiləcəyinə inanırlar. Bunu isə daha çox seçkilərin demokratik və şəffaf keçirilməsi ilə əlaqələndirirlər. Seçkilərin sözlərinə görə, seçkilərin şəffaflığı əl birinci turun nəticələrindən də aydın görünür.

Yeri gəlmişkən, Türkiyədə mayın 14-də keçirilən prezident seçkilərinin birinci turunda ümumilikdə 60 milyona yaxın seçici iştirak edib. Türkiyə Prezidenti, Ədalət və İnkişaf Partiyasının (AK Parti) rəhbəri, Cümhuriyyət İttifaqının namizədi Rəcəb Tayyib Ərdoğan 49,52 faiz, Cümhuriyyət Xalq Partiyasının (CHP) sədri, Millət İttifaqının namizədi Kamal Kılıçdaroğlu 44,88 faiz, Ata İttifaqının namizədi Sinan Oğan 5,17 faiz, Məmləkət Partiyasının namizədi Məhərrəm İncə isə 0,43 faiz səs toplayıblar.

Xatırladaq ki, Azərbaycanda yaşayan Türkiyə vətəndaşlarının prezident seçkilərinin birinci turu və parlament seçkiləri üçün səsverməsi mayın 5-7-də keçirilib. Seçkilərin birinci turunda ölkəmizdə 15 məntəqədə keçirilən səsvermə prosesində seçicilərin 49,42 faizi (3642 səs) Rəcəb Tayyib Ərdoğan, 41,92 faizi isə (2768 səs) Kamal Kılıçdaroğluna səs verib. Azərbaycanda səs verən Türkiyə vətəndaşlarının sayı 6 min 600 nəfərdən çox, seçici fəallığı 60 faiz olub. Ümumilikdə ölkəmizdə 11 mindən çox Türkiyə vətəndaşı səsvermə hüququna malikdir.

Türkiyə xalqı kimi seçmək lazım olduğunu yaxşı bilir

Seçicilər əl birinci turda olduğu kimi, səs verdikləri sandıqlarda təkrar səs verirlər. Birinci turda səs verməyən vətəndaşlar ikinci turda səs vermək hüququna sahibdirlər. Onlar qeyd edirlər ki, verilən bir səs belə seçkinin taleyini həll edə biləcəyinə inanırlar.

Seçimini edib bülleten qutusundan uzaqlaşan türk qardaşımızla həmsöhbət oluruq. Gənc seçici bildirir ki, o, əvvəl seçdiyi namizədə səs verib. "İlk turun nəticələrindən də aydın oldu ki, seçkilər tam şəffaf həyata keçirilib. Heç bir müdaxilə müşahidə edilmir. Ümid edirik ki, Türkiyənin gələcəyi üçün ən xeyirli səsdir, - deyər Türkiyə vətəndaşı bildirir.

Digər seçici də prezident seçkiləri ilə bağlı fikirlərini bölüşdü. Dedi ki, Türkiyə xalqı kimi seçmək lazım olduğunu hər kəsdən yaxşı bilir. "Xalqımız Türkiyənin ötan müddətində dünyada necə nüfuz qazandığını şahididir. Müəyyən iqtisadi prob-

lemlərin olması isə təbii. Məlumdur ki, bütün dünya iqtisadi böhranla üz-üzədir. Ona görə də daha güclü Türkiyə naminə səs verməyə gəlmişik", - deyər o bildirdi.

Həmçinin əlavə etdi ki, o, hər şeydən əvvəl ən çox səs toplayan namizədin layiqli prezident olacağına əmindir. Seçkilərin isə şəffaf keçirildiyinin şahididir. Kimin topladığı səs daha çox olarsa, deməli, Türkiyə xalqı ona inanır və ona özünə lider seçir. Qeyd edək ki, 14 may seçkilərində ümumilikdə 1 milyon 839 min 461 türkiyəli seçici xaricdəki nümayəndəliklərdə və gömrük məntəqələrində səs verib. Seçici fəallığı 53,58 faiz təşkil edib. Mayın 28-də keçiriləcək seçkilər üçün isə Türkiyənin 73 ölkədə yerləşən 151 təmsilçisində seçki məntəqələri qurulub. Türkiyənin Mərkəzi Seçki Komissiyasının məlumatına görə, ikinci tur üçün xarici nümayəndəliklərdə mayın 20-dən başlayan səsvermə mayın 24-də yekunlaşacaq.

Nəzrin QARDAŞXANOVA,
İlham Babayev (foto),
"Azərbaycan"

"Qalatasaray" dan Ulu Öndərin xatirəsinə dərin ehtiram

İstanbulda azərbaycanlı jurnalistlərlə "Cim-Bom" un əfsanəvi futbolçuları qardaşlıq matçı keçiriblər

Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə 2023-cü il "Heydər Əliyev İli" elan edilməsi və dahi şəxsiyyətin 100 illik yubileyi həm ölkəmizdə, həm də Azərbaycanın hədudlarından kənarda böyük təntənə ilə qeyd edilməkdədir.

Keçdiyimiz günlərdə Azərbaycan İdman Jurnalistləri Assosiasiyasının (AİJA), Azərbaycan Minifutbol Federasiyasının (AMF), "Azfar Group"un, Beynəlxalq Futbol Federasiyasının dəstəyi ilə idman jurnalistlərindən ibarət millimizlə "Qalatasaray" əfsanələrinin İstanbulda, Florya Florya Metin Oktay təsislərində türk dünyasının lideri Heydər Əliyevin 100 illiyi şərəfinə qardaşlıq görüşü keçirilib. Matç klubun UEFA kubokunu qazandıqı gündən düz 23 il sonra reallaşdı.

Matç "Azərbaycan" qəzetinin əməkdaşı Elçin Cəfərov və AİJA-nın vitse-prezidenti Anar Şabanovun təşəbbüsü ilə baş tutub. Qarşılaşmadan əvvəl "Qalatasaray"ın prezidenti Dursun Özbək, AİJA prezidenti Eldar İsmayılov və Azərbaycan Respublikasının İstanbuldakı baş konsulu Nərimin Mustafayeva və qəzetimizin əməkdaşı Elçin Cəfərov türk dünyasının lideri Heydər Əliyevin Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığının möhkəmlənməsindəki xidmətlərindən danışıraq bu münasibətdən əbədi və sarsılmaz olduğunu vurğulayıblar.

AİJA prezidenti Eldar İsmayılov, "Qalatasaray" prezidenti Dursun Özbək, "Qalatasaray"ın idarə heyətinin üzvü Emin İmanov, baş məşqçisi Okan Buruka, AMF prezidenti Taleh Nəsiyov, qəzetimizin əməkdaşı Elçin Cəfərov, AİJA-nın vitse-prezidenti Anar Şabanov xatirə hədiyyələrini bölüşüblər.

Sonra "Qalatasaray" əfsanələri ilə Azərbaycan idman jurnalistlərindən ibarət milli komanda üz-üzə gəlib. Komandalar meydana üzünə

Ulu Öndərin dillər əzbəri olan "Bir millət, iki dövlət" kolmanı həkk edilmiş bannerlə çıxıblar.

Qardaşlıq matçı Dursun Özbəyin və Nərimin Mustafayevanın topa rəmzi zərbələri ilə başlayıb. Qardaşlıq görüşü 3:3 hesabı ilə sona çatıb.

AİJA-nın 17 nəfərdən ibarət futbol nümayəndə heyəti İstanbulun Bosfor sahilindəki axar-baxarlı məskənlərindən birində salınmış Heydər Əliyev parkında ucalan Ulu Öndərin əzəmətli abidəsi önünə tər güllər düzərək rəhbərimizin əziz xatirəsinə qürur hissi ilə yad ediblər.

Türkiyə mediası da bu dostluq qarşılaşmasına geniş yer ayırıb. Floryadakı matç barəsində dostluq, qardaşlıq təronum edən materiallar dərc olunub. Qəzetimizin əməkdaşı Elçin Cəfərovun hər gün Türkiyənin ən məşhur internet portallarında, qəzetlərində açıqlamalara dərc olunub.

Qeyd edək ki, qəzetimizin əməkdaşının aparıcı-eksperti olduğu "CBC Sport" kanalında yayımlanan "Türkiyədən futbol" verilişi qardaş ölkənin idman mediasında geniş işıqlandırılır, orada səslənən fikirlər gündəm mövzusu olur.

Növbəti gün isə E.Cəfərov "Fənərbəğça" klubunun prezidenti Əli Koçun dəvəti ilə Şükür Saraçoğlu stadionunda keçirilən "Fənərbəğça" - "Trabzonspor" matçında olub. Klub rəhbərliyinin də yer aldığı xüsusi lojada matçı izləyənlər sırasında "Fənərbəğça" Divan Kurulunun rəhbəri, tanınmış jurnalist Uğur Dündar da olub. Türkiyə mediasının canlı əfsanəsinin Elçin Cəfərovla müzakirələri matçı izləyənlərin diqqətini cəlb edib.

N.QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Türk dünyası Qarabağın azadlıq rəmzi Xaribülbulü özünün qələbə simvolu, Qarabağın zəfər zirvəsi Şuşanı isə qürur ünvanı sayır.

Azərbaycanın Vətən müharibəsində qazandıqı şanlı zəfər tarixi torpaqlarımızın 30 illik işğala son qoyduğu kimi, türk birliyinin və həmrəyliyinin də güclənməsinə birbaşa yol açdı. 44 günlük müharibə gününə, eləcə də ondan sonra ötən vaxt ərzində daim türkdilli dövlətlərin xalqları Azərbaycan xalqına yüksək dəstəklərini nümayiş etdiriblər, ölkəmizin əldə etdiyi parlaq zəfəri öz qələbələri kimi dəyərləndirərək bizimlə birgə milli qürur hissi yaşayıblar.

Buna görədir ki, qardaş xalqlar Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun dirçəldilməsi, mədəni, mənəvi ruhunun özünə qaytarılması üçün ölkəmizə fəal dəstək göstərirlər.

Elə Qarabağın mirvarisi Şuşanın 2023-cü il üçün "Türk Dünyasının Mədəniyyət Paytaxtı" seçilməsi də bu həmrəyliyin daha bir parlaq təəcəssümüdür.

Mədəni həmrəylik

Xatırladaq ki, TÜRKSOY 2009-cu ildən etibarən türkdilli ölkələrin irsinin təbliğinə yönəlmiş tədbirlər keçirir, üzv ölkələrin mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin yaxınlaşma-

Türk dünyasının Şuşa qüruru

sına yardımçı olur. 2010-cu ildən başlayaraq hər il türk dünyasının bir dahi şəxsiyyətinin adına elan edilir, onunla bağlı silsilə tədbirlər keçirilir, kitablar çap olunur. 2017-ci il "Molla Pənah Vaqif ili" elan olunub, 2018-ci ildə görkəmli Azərbaycan bəstəkarı Qara Qarayev tədbir həsr edilmiş. 2019-cu il isə "İmadəddin Nəsimi ili" kimi yaddaşlarda qalıb.

2012-ci ildən etibarən türk dünyasının önəmli tarixi və mədəni şəhərləri türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı elan edilir. Bu günə qədər Astana (2012, Qazaxıstan), Əskişəhər (2013, Türkiyə), Kazan (2014, Tatarıstan - RF), Mərv (2015, Türkmənistan), Şəki (2016, Azərbaycan), Türkiyə (2017, Qazaxıstan), Kastamonu (2018, Türkiyə), Oş (2019, Qırğızıstan), Xivə (2020, Özbəkistan) və Bursa (2022, Türkiyə) şəhərləri "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" olublar. Şuşa Türk dünyasından bu missiyaya yerinə yetirən 11-ci şəhərdir.

Şuşa şəhərinin 2023-cü il üçün "Türk Dünyasının Mədəniyyət Paytaxtı" seçilməsi barədə qərar Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatına (TÜRKSOY) üzv ölkələrin

Mədəniyyət Nazirlərinin Daimi Şurasının ötən ilin martında Türkiyənin Bursa şəhərində keçirilən iclasında qəbul olunub.

Bu il mayın 12-də Azərbaycan Mədəniyyət Nazirliyi və TÜRKSOY-un birgə təşkilatlığı ilə "Şuşa - Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı - 2023" ilinin rəsmi açılış mərasimi keçirildi.

Mədəniyyət mərkəzi

"Şuşa şəhərinin 2023-cü il üçün "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" elan edilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında" Prezidentin sərəncamına uyğun olaraq Şuşa şəhərində gerçəkləşdirilən tədbirdə dövlət rəsmiləri, TÜRKSOY-a üzv ölkələrin nümayəndə heyətləri, Türk

Əməkdaşlıq təşkilatlarının rəhbərləri və digər qonaqlar iştirak etdilər.

Tədbirdə çıxış edən TÜRKSOY-un Baş katibi Sultan Raev bildirdi ki, Şuşada keçirilməsi nəzərdə tutulan program "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" layihəsi üzrə indiyədək keçirilmiş tədbirlərdən daha yaddaqalan olacaq: "Çünki bu əzəmətli şəhər təkcə Azərbaycanın de-

gürülməsi isə türk dünyasının Azərbaycanın qədim şəhərinin mədəni zənginliyinə diqqətdən, ölkəmizin türk ölkələri birliyində tutduğu önəmli mövqeyindən xəbər verir.

Xüsusi vurğulayaq ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin sözləri nəticəsində bu gün ən yüksək əməkdaşlıq zirvəsinə qalxan türk birliyi bütün sahələrdə öz gücünü birlişdirərək qarşılaşdıqları global sosial, iqtisadi böhranlara, təbii fəlakətlərə qarşı birgə mübarizə aparırlar. Eyni zamanda türk dünyası mədəniyyət sahəsində də həmrəylik göstərir, zəngin irslərini birgə nümayiş etdirirlər.

Türk dünyasının birləşməsinə mühüm xidmətləri olan Ulu Öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 100-cü ildönümünü təntənəli şəkildə qeyd etdiyimiz bu şanlı ildə Qarabağın mirvarisi Şuşanın türk dünyasına mədəniyyət paytaxtlığı etməsinin özünün də ayrıca rəmzi və fəxarətli mənası var.

Bu, həm də Azərbaycanın hər zaman türk dünyasının birliyində oynadığı müstəsna rola xoş işarədir, Vətən müharibəsində əldə etdiyimiz qələbə sayəsində tarixən var olan türk etnoqrafiyasının bərpasından doğan qürur hissisinin parlaq təzahürüdür.

Qarabağdan dünyaya

Bu il isə Vətən qibləmiş Şuşa "Türk Dünyasının Mədəniyyət Paytaxtı" kimi mədəni irsinin möhtəşəmliyini dünyaya sərgiləyir.

Qarabağın baş katibi Şuşanın bu müstəsna və fəxarətli statusa layiq

Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"

Milli Kitabxana Azərbaycan Respublikasında kitabxana işi sahəsində dövlət siyasətini həyata keçirən, milli nəşrlərin, xarici ölkələrdə dərc olunan Azərbaycan haqqında və Azərbaycan müəlliflərinin əsərlərini, dünya əhəmiyyətli nəşrləri və digər məlumat daşıyıcılarını toplayıb mühafizə edən milli mədəniyyət xəzinəsi və dövlət kitabxanasıdır.

Azərbaycanda hamının istifadə edə biləcəyi Milli Kitabxananın yaradılması fikri hələ XIX əsrin 70-ci illərində "Əkinçi" qəzeti tərəfindən irəli sürülmüşdür. Sonralar ölkə mətbuatında, o cümlədən "İrşad", "Kaspi", "Tərəqqi" qəzetlərində, həmçinin "Molla Nəsrəddin" jurnalında bu məsələnin dəfələrlə gündəmə gətirilməsinə baxmayaraq, Milli Kitabxananın yaradılması təşəbbüsü dövlət səviyyəsində Azərbaycan Demokratik Cümhuriyyəti dövründə yenicən qaldırıldı. Lakin sonralar respublikada ictimai-siyasi mühitin kəskin surətdə gərginləşməsi ilə əlaqədar bu məsələ təxirə salındı və Demokratik Respublikanın süqutu bu ideyanın həyata keçməsinə imkan vermədi.

Arxiv sənədlərindən məlum olur ki, Bakıda mərkəzi dövlət kitabxanasının yaradılması məsələsi ilk dəfə Azərbaycan Respublikası Xalq Maarif Komissarlığının 13 noyabr 1920-ci il tarixli 53 sayılı iclasında müzakirə edilmiş, kitabxananın yararlı bina, avadanlıq və kitab fondu ilə təmin edilməsi haqqında müvafiq qərar qəbul edilmişdir.

1922-ci ilin yanvar ayında Xalq Maarif Komissarlığı tərəfindən Mərkəzi Kitabxananın direktoru vəzifəsi təsis edilmiş və bu vəzifəyə Müseyib İbrahim oğlu Solimov təyinat edilmişdir. Yeni yaranan kitabxana indiki Üzeyir bəy Hacıbəyli küçəsindəki keçmiş Azərbaycan Ali İqtisad Şurasının binasında yerləşdirilmişdir.

Azərbaycanın Mərkəzi Kitabxanasının fondunun əsasını ilkin mərhələdə İmperator Texniki Cəmiyyətinin Bakı şöbəsinin və Bakı İctimai Cəmiyyətinin kitabxanalarının fondlarından toplanmış 5 min 212 nüsxə kitab təşkil etmişdir. O dövrdə kitabxana tərəfindən həyata keçirilən ən mühüm tədbirlərdən biri respublikada nəşr edilən bütün kitab, jurnal və qəzetlərin kiçik məcburi nüsxəsinin alınması haqqında dekretin hazırlanması Respublika Xalq Maarif Komissarlığı tərəfindən təsdiqlənmişdir. Dövlət səviyyəsində qəbul edilmiş bu sənəd Mərkəzi Kitabxananın kitab fondunun müntəzəm və planlı surətdə yeni ədəbiyyatla kompleksləşdirilməsinin əsasını qoymuşdur.

1923-cü ildən başlayaraq kitabxanaya məcburi nüsxələr daxil olmağa başlamışdır. Kitabxananın açılış ətrafında fondun ümumi həcmi 20 min 441 nüsxəyə çatmışdır.

Kitabxananın təsis edilməsi, ona Azərbaycan Mərkəzi Dövlət Kitabxanası statusunun verilməsi və dövlət səviyyəsində açılış 23 may 1923-cü ildə oğludundan bu tarix M.F.Axundzadə adına Milli Kitabxananın yaranması günü kimi qəbul edilmişdir. Azərbaycan hökuməti 1924-cü ilin aprel ayında dövlət kitabxanası üçün hazırdakı AMEA-nın Royasət Heyətinin binasında (İstiqlaliyyət küçəsi) yer ayrılması haqqında qərar qəbul etmişdir. Bu bina dövlət kitabxanasının problemlərini bütövlükdə həll etməyə də, kitabxananın yaxın bir neçə il ərzində normal fəaliyyəti üçün nisbətən yararlı olmuşdur.

1930-cu illərin əvvəllərində dövlət kitabxanasının fəaliyyəti artıq elmi əsərlərə təşəkkül tapmış, informasiya ehtiyatları zənginləşmiş, oxuculara xidmət sistemi formalaşmış və o, bir elmi kitabxana, bibliografiya müəssisəsinə çevrilmişdir. Bu işdə kitabxanaya dövlət və hökumət orqanları, elmi ictimaiyyət yaxından kömək göstərirdi, kitabxana ildən-ilə inkişaf etdi və təkmilləşdi. 1930-1940-cı illərdə dövlət kitabxanasının maliyyələşdirilməsinin sürətli artımı, kitabxana tərəfindən yerli və ümumittifaq məcburi nüsxələrin alınması, fondun intensiv şəkildə inkişaf etdirilməsi üçün əlverişli imkanlar yaratdı. Nəticədə 1935-ci ildə kitabxana fondu 388 min, 1940-cı ildə isə 612 min nüsxəyə çatdı. 1939-cu il iyun ayının 1-də Azərbaycan SSR Ali Sovetinin Royasət Heyətinin qərarı ilə Dövlət Kitabxanasına xalqımızın görkəmli müfəkkiri, filosof və dramaturqu Mirzə Fətəli Axundzadənin adı verildi.

XX əsrin 50-ci illəri Milli Kitabxananın elmi-metodik fəaliyyətində yeni inkişaf mərhələsinə daxil olmasını kimi xarakterizə edilə bilər. Bu dövrdə respublikada kitabxana şəbəkəsinin inkişafı, onların kadrlar potensialının güclənməsi, kitab və kitabxanalara olan tələbatın artması, oxucuların fəallaşması və sorğuların mürəkkəbləşməsi kitabxanaların metodik təminatının yeni səviyyədə qurulmasını tələb edirdi.

Milli Kitabxananın kollektivi tərəfindən respublikada əhəliyi kitabxana xidmətinin yeni vəzifələr səviyyəsinə qaldırılması məqsədilə genişmiqyaslı tədbirlər həyata keçirilmişdir. Rayon və kənd yerlərində fəaliyyət göstərən kitab-

xana işçilərinin peşə səviyyəsinin artırılmasına, metodik vəsaitlərin və metodik məktublarnın tərtib edilməsinə, kitabxana işçilərinin yerlərdə təlimatlandırılmasına, ixtisasartırma kurslarının, seminarlar və praktikumların təşkil edilməsinə xüsusi diqqət verilmişdir.

1950-1960-cı illərdə görülən işlər Milli Kitabxananın respublikanın baş kitabxanası, metodik mərkəzi kimi formalaşmasında həlledici rol oynamış, onun ölkəmizin mədəni həyatında aparıcı elmi

Bir əsr xalqın xidmətində

müəssisələrdən biri kimi nüfuzunun artmasına müsbət təsir göstərmişdir. Milli Kitabxananın təşkilatı metodik fəaliyyəti Azərbaycanla kitabxanasızlaşmış fikrinin inkişafında mühüm mərhələ kimi qiymətləndirilə bilər.

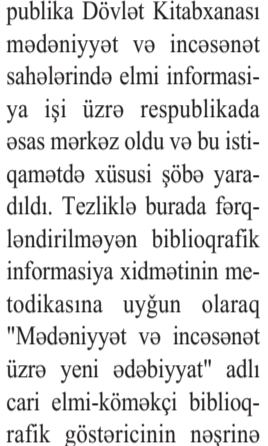
Milli Kitabxananın fəaliyyətinin təşkilatı, idarə olunması və inkişafında Azərbaycan kitabxana işçilərindən Hüseyn Tağıyevin, Məryəm xanım Səmədovanın, Həsənağa Rzaquliyevin, Əliyusif Əliyevanın, Bilqeyis Qasımovanın, Xursud Əliyevanın, Səriyyə Məmmədovanın, Ağakərim Quliyevin, Ələkbər Rəhimovun, Sima İbrahimovanın, Aron Lermanın, Məmmədoli Müsəddiqin, Zabitə Hacıyevanın, Hərifət Həmidovanın və başqalarının müstəsna xidmətləri olmuşdur.

XX əsrin ortalarında Milli Kitabxananın fəaliyyətində baş verən mühüm dəyişiklikləri onun yeni bina ilə təmin olunması zərurətini yaratdı. Bu məqsədlə kitabxanaya üçün yeni binanın tikintisinə başlandı.

1960-cı ildə kitabxana yeni tikilmiş binaya köçdü. Bakı şəhərinin ən gözəl yerlərindən birində yerləşən, milli ornamentlərlə bəzədilmiş unikal tarixi memarlıq abidəsi olan bu bina gorkəmli memar, akademik Mikayıl Useynov tərəfindən layihələndirilmişdir. Binanın yerinin seçilməsində Xalq yazıçısı Süleyman Rəhimovun xüsusi rolu olmuşdur. Bu gün də biz öz sevimli şairlərimiz, rəssamlarımız, bəstəkarlarımız, alim və ziyalılarımızla, ədəbi qəhrəmanlarımızla görüşmək üçün bu məbəddə üz tuturuq. 1961-ci ildən kitabxananın yeni binasında yaradılan əlverişli şərait, təcürbəli və savadlı müəssisələrin çalışması xalqımızın sosial-iqtisadi və intellektual potensialının güclənməsinə naminə daha səmərəli fəaliyyət göstərməsi üçün əsaslı zəmin yaratdı.

1970-ci illərin əvvəlləri Milli Kitabxananın elmi-tədqiqat, metodik və nəşriyyat fəaliyyətində təşəkkül dövrü olmuşdur. Kitabxanada yeni elmi şöbələr yaradılmış, elmi-tədqiqat işləri planı uyğun şəkildə aparılmışdır.

1980-ci illərdə elmi-metodik nəşrlər sistemində yeni nəşr olunan Milli Kitabxananın "Əsərlər"inin üç buraxılışı işıq üzü görmüşdür. Mərkəzi Kitabxananın fəaliyyətinə müsbət təsir edən ədəbiyyatı hadisə isə 1974-cü ildə Sov.İKP MK-nin "Zəhmətkeşlərin kommunist tərbiyəsində və elmi-texniki tərəqqidə kitabxanaların rolunun artırılması haqqında" qərarı oldu. Bu qərar bütün partiya və dövlət təşkilatlarına kitabxanalara daha artıq diqqət və qayğı göstərilməsinə tələb edir, bu istiqamətdə konkret tədbirlər keçirilməsini, bütün oxucu qruplarına, ilk növbədə elmi işçilərə, müxtəssislərə informasiya xidmətinin keyfiyyətinin yüksəldilməsini nəzərdə tuturdu. Bu qərardan sonra ittifaqın və Azərbaycanın həm universal, həm də sahəvi elmi kitabxanalarının ölkənin elmi-texniki informasiya sistemində iqtisadiyyatı başlandı, elmi kitabxanalarda profil üzrə elmi-texniki və ya elmi informasiya şöbələri yaradıldı, bu informasiyanın həm üfqi, həm də şaquli istiqamətdə paylanması prosesi tənzimləndi. Həmin qərardan irəli gələn vəzifələrin həlli istiqamətində həyata keçirilən təşkilatı tədbirlər nəticəsində Azərbaycanın bütün sahəvi elmi və elmi-texniki kitabxanaları bu informasiya qoşuldu, tələbatçılara bu tip informasiyanın hazırlanması və çatdırılması işi təşkil edildi, hər bir sahə üzrə aparıcı kitabxana müəyyən edildi. Bu sahədə fəaliyyətdə fərqəldirilən və fərqəldiriləməyən bibliografik informasiya xidmətinə xüsusi əhəmiyyət verildi. Əslində, mahiyyətcə informasiya xidmətinin vəzifələrindən əksəriyyəti sərbəst bibliografik xarakter daşıyır. M.F.Axundov adına Azərbaycan Res-

publika Dövlət Kitabxanası mədəniyyət və incəsənət sahələrində elmi informasiya işi üzrə respublikada əsas mərkəz oldu və bu istiqamətdə xüsusi şöbə yaradıldı. Təzliklə burada fərqəldiriləməyən bibliografik informasiya xidmətinin metodikasına uyğun olaraq "Mədəniyyət və incəsənət üzrə yeni ədəbiyyat" adlı cari elmi-köməkçi bibliografik göstəricinin nəşrinə başlandı. Həmin qərardan doğan tədbirlər kimi Diyarşünaslıq və milli bibliografiya bölməsinin bazasında müstəqil şöbənin və Kitab mübadiləsi şöbəsinin təşkil edilməsini də qeyd etmək lazımdır.

Elmi-texniki tərəqqinin inkişafı kitabxanalarda yeni şöbələrin yaradılmasını tələb edirdi. Oxuculara sahəvi xidmət göstərmək məqsədilə xüsusi Not-musiqi şöbəsi, ayrıca oxu zalı olan Xarici ədəbiyyat şöbəsi və başqa yeni şöbələr fəaliyyətə başladı. İllər keçdikcə Milli Kitabxanada Azərbaycanla kitabxanasızlaşmış bibliografiyasızlaşmış, informasiya və kitabşünaslıq sahəsində elmi-tədqiqat işləri üzrə aparıcı və əlaqələndirici müəssisə, oxuculara kompleks kitabxana-informasiya xidməti göstərən, ölkə kitabxanaları üçün metodik mərkəz, milli tövsiyə bibliografiyası və ölkədaxili depozitar mərkəz funksiyasını həyata keçirən baş kitabxanaya çevrildi. Müstəqillik illərini Milli Kitabxananın fəaliyyətinin çiçəklənməsi dövrü kimi qeyd etmək olar. Möhz bu dövrdə Milli Kitabxana xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərini etibarlı şəkildə mühafizə olunaraq gələcək nəsillərə çatdırılması istiqamətində əhəmiyyətli tədbirlər həyata keçirən elm məbədinə, oxuculara kitabxana xidmətinin müasir dövrün tələblərinə uyğun olaraq yenidən qurulması məqsədilə yeni texnologiyaların tətbiqi işində öndə gedən flaqmana, əsl mədəniyyət mərkəzinə çevrilmişdir.

Ulu Öndər Heydər Əliyev mədəniyyətimizə, milli-mənəvi dəyərlərimizə həmişə böyük qayğı ilə yanaşmışdır və bu diqqət milli-mənəvi dəyərlərimizi yaşadaq gələcək nəsillərə çatdırın Milli Kitabxanamızdan da yan keçməyib. 1995-1997-ci illərdə dəfələrlə bu elm məbədinə gələn və hər gəlişi ilə bu kitabxanaya yeni bir ab-hava, müsbət dəyişikliklər gətirən Ulu Öndər təsadüfi olaraq demirdi ki, "Kitabxanaya xalq, millət üçün, cəmiyyət üçün müqəddəs bir yer, mədəniyyət, bilik, zəka mənbəyidir". Kitabə belə dəhiyənə dəyər verən Heydər Əliyev kitabxanaya gələrkən öz şəxsi kitabxanasından 300 nüsxəyə yaxın qiymətli kitabı Milli Kitabxanaya hədiyyə etmişdir.

Ulu Öndər Heydər Əliyev 1995-1997-ci illərdə 4 dəfə Milli Kitabxanada olmuşdur. 3 iyun 1995-ci ildə "Vətəno, dövlətə, xalqa sədaqət andı" miniatur kitabının təqdimat mərasimində. Bu tədbirdə iştirakı zamanı Ulu Öndər Milli Kitabxanaya öz şəxsi kitabxanasından 300-ə yaxın müxtəlif kitab və müqəddəs Məkkə ziyarətindən gətirdiyi Quranı-Kərimi hədiyyə etmişdir;

1996-cı il martın 4-də İsraildə nəşr olunan "Heydər Əliyev: siyasi portretin cizgiləri" kitabının təqdimat mərasimində;

5 noyabr 1997-ci ildə "Azərbaycan qaçqınları" fotoalbumunun təqdimat mərasimində;

20 noyabr 1997-ci ildə Amerika da nəşr edilən "Azərbaycan İnterneşni" jurnalının beş illiyinə həsr olunmuş mərasimində.

avqustunda İFLA-nın Amerika Birləşmiş Ştatlarının paytaxtı Vaşinqton şəhərində keçirilən illik iclasında iştirak etdi. Bu zaman İFLA-nın prezidenti tərəfindən Azərbaycan Milli Kitabxanasına İFLA-nın üzvlüyü sertifikatı təqdim edildi. Eyni zamanda Azərbaycan Milli Kitabxanası İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatına (İƏT) üzv ölkələrin Milli Kitabxanaları və Arxiv Təşkilatları Birliyinin və Türkdilli Ölkələrin Milli Kitabxanaları Direktorları Şurasının da üzvü və bu beynəlxalq təşkilatların layihələndirildiyi fəal iştirak edir.

Azərbaycan Milli Kitabxanasının beynəlxalq əlaqələri bu gün dünya kitabxanaları ilə ikitərəfli qarşılıqlı əməkdaşlıq istiqamətində uğurla inkişaf etməkdədir. Milli Kitabxanamız dünyanın 47 ölkəsinin zəngin kitabxanaları ilə qarşılıqlı əməkdaşlıq haqqında memorandumlar imzalamışdır və bu kitabxanalarla fəal kitab, informasiya, təcrübə mübadiləsinə iştirak edir. Eyni zamanda fərqəldiriləməyən bibliografik informasiya xidmətinin metodikasına uyğun olaraq "Mədəniyyət və incəsənət üzrə yeni ədəbiyyat" adlı cari elmi-köməkçi bibliografik göstəricinin nəşrinə başlandı. Həmin qərardan doğan tədbirlər kimi Diyarşünaslıq və milli bibliografiya bölməsinin bazasında müstəqil şöbənin və Kitab mübadiləsi şöbəsinin təşkil edilməsini də qeyd etmək lazımdır.

Elmi-texniki tərəqqinin inkişafı kitabxanalarda yeni şöbələrin yaradılmasını tələb edirdi. Oxuculara sahəvi xidmət göstərmək məqsədilə xüsusi Not-musiqi şöbəsi, ayrıca oxu zalı olan Xarici ədəbiyyat şöbəsi və başqa yeni şöbələr fəaliyyətə başladı. İllər keçdikcə Milli Kitabxanada Azərbaycanla kitabxanasızlaşmış bibliografiyasızlaşmış, informasiya və kitabşünaslıq sahəsində elmi-tədqiqat işləri üzrə aparıcı və əlaqələndirici müəssisə, oxuculara kompleks kitabxana-informasiya xidməti göstərən, ölkə kitabxanaları üçün metodik mərkəz, milli tövsiyə bibliografiyası və ölkədaxili depozitar mərkəz funksiyasını həyata keçirən baş kitabxanaya çevrildi. Müstəqillik illərini Milli Kitabxananın fəaliyyətinin çiçəklənməsi dövrü kimi qeyd etmək olar. Möhz bu dövrdə Milli Kitabxana xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərini etibarlı şəkildə mühafizə olunaraq gələcək nəsillərə çatdırılması istiqamətində əhəmiyyətli tədbirlər həyata keçirən elm məbədinə, oxuculara kitabxana xidmətinin müasir dövrün tələblərinə uyğun olaraq yenidən qurulması məqsədilə yeni texnologiyaların tətbiqi işində öndə gedən flaqmana, əsl mədəniyyət mərkəzinə çevrilmişdir.

Ulu Öndər Heydər Əliyev mədəniyyətimizə, milli-mənəvi dəyərlərimizə həmişə böyük qayğı ilə yanaşmışdır və bu diqqət milli-mənəvi dəyərlərimizi yaşadaq gələcək nəsillərə çatdırın Milli Kitabxanamızdan da yan keçməyib. 1995-1997-ci illərdə dəfələrlə bu elm məbədinə gələn və hər gəlişi ilə bu kitabxanaya yeni bir ab-hava, müsbət dəyişikliklər gətirən Ulu Öndər təsadüfi olaraq demirdi ki, "Kitabxanaya xalq, millət üçün, cəmiyyət üçün müqəddəs bir yer, mədəniyyət, bilik, zəka mənbəyidir". Kitabə belə dəhiyənə dəyər verən Heydər Əliyev kitabxanaya gələrkən öz şəxsi kitabxanasından 300 nüsxəyə yaxın qiymətli kitabı Milli Kitabxanaya hədiyyə etmişdir.

Ulu Öndər Heydər Əliyev 1995-1997-ci illərdə 4 dəfə Milli Kitabxanada olmuşdur. 3 iyun 1995-ci ildə "Vətəno, dövlətə, xalqa sədaqət andı" miniatur kitabının təqdimat mərasimində. Bu tədbirdə iştirakı zamanı Ulu Öndər Milli Kitabxanaya öz şəxsi kitabxanasından 300-ə yaxın müxtəlif kitab və müqəddəs Məkkə ziyarətindən gətirdiyi Quranı-Kərimi hədiyyə etmişdir;

1996-cı il martın 4-də İsraildə nəşr olunan "Heydər Əliyev: siyasi portretin cizgiləri" kitabının təqdimat mərasimində;

5 noyabr 1997-ci ildə "Azərbaycan qaçqınları" fotoalbumunun təqdimat mərasimində;

20 noyabr 1997-ci ildə Amerika da nəşr edilən "Azərbaycan İnterneşni" jurnalının beş illiyinə həsr olunmuş mərasimində.

avqustunda İFLA-nın Amerika Birləşmiş Ştatlarının paytaxtı Vaşinqton şəhərində keçirilən illik iclasında iştirak etdi. Bu zaman İFLA-nın prezidenti tərəfindən Azərbaycan Milli Kitabxanasına İFLA-nın üzvlüyü sertifikatı təqdim edildi. Eyni zamanda Azərbaycan Milli Kitabxanası İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatına (İƏT) üzv ölkələrin Milli Kitabxanaları və Arxiv Təşkilatları Birliyinin və Türkdilli Ölkələrin Milli Kitabxanaları Direktorları Şurasının da üzvü və bu beynəlxalq təşkilatların layihələndirildiyi fəal iştirak edir.

Azərbaycan Milli Kitabxanasının beynəlxalq əlaqələri bu gün dünya kitabxanaları ilə ikitərəfli qarşılıqlı əməkdaşlıq istiqamətində uğurla inkişaf etməkdədir. Milli Kitabxanamız dünyanın 47 ölkəsinin zəngin kitabxanaları ilə qarşılıqlı əməkdaşlıq haqqında memorandumlar imzalamışdır və bu kitabxanalarla fəal kitab, informasiya, təcrübə mübadiləsinə iştirak edir. Eyni zamanda fərqəldiriləməyən bibliografik informasiya xidmətinin metodikasına uyğun olaraq "Mədəniyyət və incəsənət üzrə yeni ədəbiyyat" adlı cari elmi-köməkçi bibliografik göstəricinin nəşrinə başlandı. Həmin qərardan doğan tədbirlər kimi Diyarşünaslıq və milli bibliografiya bölməsinin bazasında müstəqil şöbənin və Kitab mübadiləsi şöbəsinin təşkil edilməsini də qeyd etmək lazımdır.

Elmi-texniki tərəqqinin inkişafı kitabxanalarda yeni şöbələrin yaradılmasını tələb edirdi. Oxuculara sahəvi xidmət göstərmək məqsədilə xüsusi Not-musiqi şöbəsi, ayrıca oxu zalı olan Xarici ədəbiyyat şöbəsi və başqa yeni şöbələr fəaliyyətə başladı. İllər keçdikcə Milli Kitabxanada Azərbaycanla kitabxanasızlaşmış bibliografiyasızlaşmış, informasiya və kitabşünaslıq sahəsində elmi-tədqiqat işləri üzrə aparıcı və əlaqələndirici müəssisə, oxuculara kompleks kitabxana-informasiya xidməti göstərən, ölkə kitabxanaları üçün metodik mərkəz, milli tövsiyə bibliografiyası və ölkədaxili depozitar mərkəz funksiyasını həyata keçirən baş kitabxanaya çevrildi. Müstəqillik illərini Milli Kitabxananın fəaliyyətinin çiçəklənməsi dövrü kimi qeyd etmək olar. Möhz bu dövrdə Milli Kitabxana xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərini etibarlı şəkildə mühafizə olunaraq gələcək nəsillərə çatdırılması istiqamətində əhəmiyyətli tədbirlər həyata keçirən elm məbədinə, oxuculara kitabxana xidmətinin müasir dövrün tələblərinə uyğun olaraq yenidən qurulması məqsədilə yeni texnologiyaların tətbiqi işində öndə gedən flaqmana, əsl mədəniyyət mərkəzinə çevrilmişdir.

Ulu Öndər Heydər Əliyev mədəniyyətimizə, milli-mənəvi dəyərlərimizə həmişə böyük qayğı ilə yanaşmışdır və bu diqqət milli-mənəvi dəyərlərimizi yaşadaq gələcək nəsillərə çatdırın Milli Kitabxanamızdan da yan keçməyib. 1995-1997-ci illərdə dəfələrlə bu elm məbədinə gələn və hər gəlişi ilə bu kitabxanaya yeni bir ab-hava, müsbət dəyişikliklər gətirən Ulu Öndər təsadüfi olaraq demirdi ki, "Kitabxanaya xalq, millət üçün, cəmiyyət üçün müqəddəs bir yer, mədəniyyət, bilik, zəka mənbəyidir". Kitabə belə dəhiyənə dəyər verən Heydər Əliyev kitabxanaya gələrkən öz şəxsi kitabxanasından 300 nüsxəyə yaxın qiymətli kitabı Milli Kitabxanaya hədiyyə etmişdir.

Ulu Öndər Heydər Əliyev 1995-1997-ci illərdə 4 dəfə Milli Kitabxanada olmuşdur. 3 iyun 1995-ci ildə "Vətəno, dövlətə, xalqa sədaqət andı" miniatur kitabının təqdimat mərasimində. Bu tədbirdə iştirakı zamanı Ulu Öndər Milli Kitabxanaya öz şəxsi kitabxanasından 300-ə yaxın müxtəlif kitab və müqəddəs Məkkə ziyarətindən gətirdiyi Quranı-Kərimi hədiyyə etmişdir;

1996-cı il martın 4-də İsraildə nəşr olunan "Heydər Əliyev: siyasi portretin cizgiləri" kitabının təqdimat mərasimində;

5 noyabr 1997-ci ildə "Azərbaycan qaçqınları" fotoalbumunun təqdimat mərasimində;

20 noyabr 1997-ci ildə Amerika da nəşr edilən "Azərbaycan İnterneşni" jurnalının beş illiyinə həsr olunmuş mərasimində.

avqustunda İFLA-nın Amerika Birləşmiş Ştatlarının paytaxtı Vaşinqton şəhərində keçirilən illik iclasında iştirak etdi. Bu zaman İFLA-nın prezidenti tərəfindən Azərbaycan Milli Kitabxanasına İFLA-nın üzvlüyü sertifikatı təqdim edildi. Eyni zamanda Azərbaycan Milli Kitabxanası İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatına (İƏT) üzv ölkələrin Milli Kitabxanaları və Arxiv Təşkilatları Birliyinin və Türkdilli Ölkələrin Milli Kitabxanaları Direktorları Şurasının da üzvü və bu beynəlxalq təşkilatların layihələndirildiyi fəal iştirak edir.

Azərbaycan Milli Kitabxanasının beynəlxalq əlaqələri bu gün dünya kitabxanaları ilə ikitərəfli qarşılıqlı əməkdaşlıq istiqamətində uğurla inkişaf etməkdədir. Milli Kitabxanamız dünyanın 47 ölkəsinin zəngin kitabxanaları ilə qarşılıqlı əməkdaşlıq haqqında memorandumlar imzalamışdır və bu kitabxanalarla fəal kitab, informasiya, təcrübə mübadiləsinə iştirak edir. Eyni zamanda fərqəldiriləməyən bibliografik informasiya xidmətinin metodikasına uyğun olaraq "Mədəniyyət və incəsənət üzrə yeni ədəbiyyat" adlı cari elmi-köməkçi bibliografik göstəricinin nəşrinə başlandı. Həmin qərardan doğan tədbirlər kimi Diyarşünaslıq və milli bibliografiya bölməsinin bazasında müstəqil şöbənin və Kitab mübadiləsi şöbəsinin təşkil edilməsini də qeyd etmək lazımdır.

Elmi-texniki tərəqqinin inkişafı kitabxanalarda yeni şöbələrin yaradılmasını tələb edirdi. Oxuculara sahəvi xidmət göstərmək məqsədilə xüsusi Not-musiqi şöbəsi, ayrıca oxu zalı olan Xarici ədəbiyyat şöbəsi və başqa yeni şöbələr fəaliyyətə başladı. İllər keçdikcə Milli Kitabxanada Azərbaycanla kitabxanasızlaşmış bibliografiyasızlaşmış, informasiya və kitabşünaslıq sahəsində elmi-tədqiqat işləri üzrə aparıcı və əlaqələndirici müəssisə, oxuculara kompleks kitabxana-informasiya xidməti göstərən, ölkə kitabxanaları üçün metodik mərkəz, milli tövsiyə bibliografiyası və ölkədaxili depozitar mərkəz funksiyasını həyata keçirən baş kitabxanaya çevrildi. Müstəqillik illərini Milli Kitabxananın fəaliyyətinin çiçəklənməsi dövrü kimi qeyd etmək olar. Möhz bu dövrdə Milli Kitabxana xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərini etibarlı şəkildə mühafizə olunaraq gələcək nəsillərə çatdırılması istiqamətində əhəmiyyətli tədbirlər həyata keçirən elm məbədinə, oxuculara kitabxana xidmətinin müasir dövrün tələblərinə uyğun olaraq yenidən qurulması məqsədilə yeni texnologiyaların tətbiqi işində öndə gedən flaqmana, əsl mədəniyyət mərkəzinə çevrilmişdir.

Ulu Öndər Heydər Əliyev mədəniyyətimizə, milli-mənəvi dəyərlərimizə həmişə böyük qayğı ilə yanaşmışdır və bu diqqət milli-mənəvi dəyərlərimizi yaşadaq gələcək nəsillərə çatdırın Milli Kitabxanamızdan da yan keçməyib. 1995-1997-ci illərdə dəfələrlə bu elm məbədinə gələn və hər gəlişi ilə bu kitabxanaya yeni bir ab-hava, müsbət dəyişikliklər gətirən Ulu Öndər təsadüfi olaraq demirdi ki, "Kitabxanaya xalq, millət üçün, cəmiyyət üçün müqəddəs bir yer, mədəniyyət, bilik, zəka mənbəyidir". Kitabə belə dəhiyənə dəyər verən Heydər Əliyev kitabxanaya gələrkən öz şəxsi kitabxanasından 300 nüsxəyə yaxın qiymətli kitabı Milli Kitabxanaya hədiyyə etmişdir.

Ulu Öndər Heydər Əliyev 1995-1997-ci illərdə 4 dəfə Milli Kitabxanada olmuşdur. 3 iyun 1995-ci ildə "Vətəno, dövlətə, xalqa sədaqət andı" miniatur kitabının təqdimat mərasimində. Bu tədbirdə iştirakı zamanı Ulu Öndər Milli Kitabxanaya öz şəxsi kitabxanasından 300-ə yaxın müxtəlif kitab və müqəddəs Məkkə ziyarətindən gətirdiyi Quranı-Kərimi hədiyyə etmişdir;

1996-cı il martın 4-də İsraildə nəşr olunan "Heydər Əliyev: siyasi portretin cizgiləri" kitabının təqdimat mərasimində;

5 noyabr 1997-ci ildə "Azərbaycan qaçqınları" fotoalbumunun təqdimat mərasimində;

20 noyabr 1997-ci ildə Amerika da nəşr edilən "Azərbaycan İnterneşni" jurnalının beş illiyinə həsr olunmuş mərasimində.

fəxri adı verilmişdi. Həmin gündə cənab Prezidentin imzaladığı digər sərəncamlarla ölkəmizdə kitabxana işinin inkişafında xidmətlərinə görə Milli Kitabxananın direktoru professor K.Tahirov 3-cü dərəcəli "Vətəno xidmətə görə" ordeni, Milli Kitabxananın 6 nəfər əməkdaşı isə "Tərəqqi" medalı ilə təltif olunmuşdu.

2014-cü ildən Milli Kitabxananın kolleksiyalarında müasir tipli mobil kitab rəflərinin quraşdırılması işlərinə başlandı. Tozu, rütubəti, işığı buraxmayan və qiymətli kitabların günəş işığından və digər kənar təsirlərdən qorunmasına xidmət edən mobil kitab rəfləri eyni zamanda yeni kitabların yerləşdirilməsi imkanlarının da iki dəfə artırılmasına kömək edir. Son illərdə kitabxanada Avropa

standartlarına uyğun işıqlandırma, havalandırma və rütubət rejimini tənzimləyən avadanlıqlar quraşdırılıb, qazla işləyən avtomatlaşdırılmış yanğımxəbərdarverici və yangınsöndürücü sistem quraşdırılaraq istifadəyə verilib. Fondun xüsusi, mobil kitab rəflərində yerləşdirilməsi həm oxucuya xidmət işini yaxşılaşdırır, həm də qiymətli kitab kolleksiyalarının etibarlı mühafizəsinə xidmət edir. Kitabxananın Azərbaycan ədəbiyyatının milli arxiv fondu, Azərbaycan ədəbiyyatı fondu, Azərbaycan bəstəkarlarının not əlyazmaları fondu və bütün digər sənədlər yığımı sənədləri yüksək keyfiyyəti müasir tipli mobil kitab rəflərinə köçürülüb və bu ilin sonunadək bu işin tamamı başa çatdırılması nəzərdə tutulur.

2016-cı ilin iyul ayında Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin və Milli Kitabxananın birgə layihəsi əsasında paytaxt sakinləri və şəhərimizin qonaqları üçün fasiləsiz və səərbət mütaliə imkanlarının yaradılması məqsədilə, Milli Kitabxananın nəzdində həftənin bütün günləri, 24 saat xidmət göstərən "Mən oxudum, sən də oxu" devisi altında işləyən Açıq kitabxana yaradıldı. Açıq kitabxanada ayrı-ayrı oxucular, yazıçılar, şairlər, görkəmli elm və mədəniyyət xadimləri tərəfindən kitabxanaya hədiyyə edilən kitablar nümayiş olunur və onların mütaliəsinə şərait yadılır. Eyni zamanda Açıq kitabxanada kitabların mütaliəsi ilə bərabər, mübadiləsinə də gözəl imkan yaradılıb. Kitabxanada "Mən oxudum, sən də oxu" devisi altında kitabı kitabə dəyişmə gəuşəsi, Milli musiqi gəuşəsi, dövrü mətbuat və uşaq ədəbiyyatı gəuşələri fəaliyyət göstərir. Hər bir vətəndaş artıq mütaliə etdiyi öz kitabını Açıq kitabxanaya təhvil verməklə oxumadığı yeni kitab əldə edə bilər. Beləliklə, hər bir kəs mütaliə etdiyi və oxuduğu kitabların başqa şəxslər tərəfindən də mütaliə olunmasına şərait yaradır. Nəticədə insanlar təmənənəsiz olaraq yeni kitablar götürüb oxumaq və sonra götürüb digəri ilə dəyişməklə imkanı qazanırlar, bununda da həmçinin ən çox oxunan kitabları da müəyyənləşdirmək mümkün olur. Kitabxanada açıq sənə altında poeziya günləri, mütaliə axşamları, ayrı-ayrı yazıçı və şairlərə görüşlər, imza törenləri keçirilir, yeni kitabların təqdimat mərasimləri, imzalı görüşlər təşkil olunur.

2019-cu il sentyabrın 27-də Milli Kitabxanada Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın iştirakı ilə "Nəsimi Əlyazmaları dünya kitabxanalarında" adlı kitab sərəjisinin və Beynəlxalq əməkdaşlıq zalının açılışı oldu. Açıqlıda 13 ölkənin Azərbaycanla diplomatik nümayəndələrinin və dünya milli kitabxanalarının rəhbərləri də iştirak etdilər. Zaldə həmin ölkələrin ədəbiyyat gəuşələri və kitabxanaları ilə birbaşa internet əlaqəsi yaratmaq mümkündür.

2020-ci ildə yeni növ koronavirus - COVID-19 pandemiyası ölkəmizdə də yan keçmədi. Dünyanı çənginə alan koronavirus pandemiyasının ölkə ərazisində yayılmasına baxmayaraq, bütövlükdə Milli Kitabxananın fəaliyyətində müsbət irəliləyişlərə nail oldu. Pandemiya təhlükəsi Milli Kitabxanamızın son illərdə inkişafına yata keçirilən avtomatlaşdırma və elektronlaşdırma tədbirləri sayəsində uğurla nəticələrinə ortaya qoydu. Kitabxanamız pandemiya şəraitində bir dəqiqə də olsun öz fəaliyyətini dayandırmadı, ölkəmizdə və dünyada evlərinde qapanıb qalmaq məcburiyyətində olan oxuculara - tədqiqatçılara, bütün

23 May Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi İşçilərinin Peşə Bayramıdır

Təbiətin insan qayğısına həmişə ehtiyacı var

Azərbaycan müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra diqqət ayrılan sahələrdən biri də ölkənin ekoloji durumunun yaxşılaşdırılması və təbii resursların bərpası və ondan qənaətlə istifadə edilməsi olmuşdur.

Sırr deyil ki, Azərbaycan sovet hakimiyyəti illərində, daha dəqiq desək, ötən əsrin 70-ci illərində əsasən neftdən savayı, həm də aqrar diyar kimi tanınırdı və bir növ ümumittifaq bostanı kimi qəbul edilirdi. Yəni kəndlilərimiz əkdilər, becərdilər və toplayıb SSRİ-nin müxtəlif ünvanlarına yola salırdılar. Belə sət yanşmalardan təbiətə də az ziyan dəymirdi. Çünki kənd təsərrüfatına yararlı yeni sahələr əksər hallarda meşələrin qırılması hesabına yaradılırdı. Əvvəlcə İkinci Dünya müharibəsi, sonralar isə kommunizm quruculuğu ilə bağlı işə düşən böyük tələbat maşını sayəsində ekologiya arxa plana sıxışdırılmışdı.

Ekoloji problemlərin həlli, təbiətin qorunmasına münasibət yalnız Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycanca rəhbər seçildikdən sonra aktual məsələyə çevrildi. Məktəblərdə, ali təhsil müəssisələrində ekoloji təbliğata üstünlük verildi və geniş kütlələr təbiətin mühafizəsinə cəlb edildi.

Müstəqillik illərində də ekologiyaya qorunması, təbiətin bərpası, yeni meşə sahələrinin salınması Ulu Öndər Heydər Əliyevin 2001-ci il may ayının 23-də imzaladığı sərəncamla Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi yaradıldı. Yeni qurumun qarşısında Azərbaycanda ətraf mühitin qorunması və bərpası ilə bağlı ciddi tələblər qoyuldu. Prezident İlham Əliyevin 16 may 2007-ci il tarixli sərəncamına görə isə hər il mayın 23-ü ölkəmizdə Ekolo-

giya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi işçilərinin peşə bayramı kimi qeyd olunmağa başladı. Bu gün ölkəmizdə ekologiyaya qorunması və təbiətin bərpası istiqamətində ciddi addımlar atılır. Yeni şüailliklərin və bağların hesabına ildən-ildən salınan yeni meşə sahələri artmaqdadır. İndi hamımız anlayırıq ki, bəşəriyyət sağlamlıq yaşamaq və uzun ömür sürmək üçün yaşillıqları qorumaq, təbiətin sağlamlığını önmək məqsədindədir.

Davamlı olaraq bütün dünyada təbii fəlakətlərin artması, dənizlərin, çayların sürətlə quruması, meşələrin qırılması və səhrələşmənin artması bizi ətraf mühitə münasibətdə daha diqqətli və ehtiyatlı olmağa vadar edir. Vəziyyət o dərəcədə mürəkkəbdir ki, təbiəti qorumaq üçün mütləq hər birimizin fəal olması və təbiətə sevgi ilə yanaşması zəruridir. Atalar sözü var: "Tək əldən səs çıxmaz". Həqiqətən də, bu gün təbiətin saflığını

qorunması, bir çox gözəllənən faciələrin qarşısının alınması üçün bütün ölkə vətəndaşlarının səylərinin birləşdirilməsi vacibdir.

Yaxşı yadımdadır, 50-60 il əvvəl kəndimizdən içindən keçən bütün arxlar boyunca biz uşaqlar valideynlərimizlə birlikdə yığıb qovaq ağacları əkdik. Bunu bizə heç kim demirdi, tələb edən də yox idi. Özümlə elə bir-birimizə baxıb bəhsə gedərdik. Bir də müəllimlərimiz bizi arxalarınca çəki aparardılar. Uzaqdan seyr edəndə dağın döşündə yamaca yayılan kəndimiz sıralanıb göylərə uzanan qovaqların yaşıllığında itib-batardı. O zaman ev tikəndə, dam bağlayanda, pərdə atanda adamlar dağa-daşa düşüb tikinti materialları axırmırdılar. Nə dirəy pul verərdilər, nə də meşəni qırardılar. 10-15 il əvvəl əkdiyin qovaqlardan 20-30-nu kəsb evinin üstünü bağlayırdın.

İndi isə sular azalıb, arxlar demək olar quruyub. Qovaq ağacları da qeyb olub. Sanki insanlar da bir qədər cılızlaşsınlar. Kəndimiz də o kənd deyil, yeni nəsil bizə bənzəmir. Baxmayaraq ki, ekoloji tədbirlərin sayı bu gün 50-60 il əvvəlindən daha çoxdur.

Bahadır İMANQULİYEV,
"Azərbaycan"

"Bakı-2023" - Azərbaycan gimnastika tarixində ilk lərin qeydə alındığı Avropa çempionatı

2024-cü ildə qitə birinciliyinə isə Macarıstan evsahibliyi edəcək

Bakıda keçirilən Avropa çempionatı Azərbaycan gimnastika tarixində ilk lərlə yadda qalıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, gənc bədii gimnastlardan ibarət qrup komandamız çoxnövçülükdə və beş topla yarışlarda bürünc medallar qazanıb. Böyük lərdən ibarət komandamız çoxnövçülükdə üçüncü pillədə yer alsada da, üç lent və iki topla yarışda Avropa çempionu olub. Gimnastımız Zöhrə Ağamirova isə topla yarışda bürünc mükafata layiq görüldü.

Tokio Yay Olimpiya Oyunlarının iştirakçısı, Yay Universiadasının ikiqat gümüş mükafatçısı, IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının qalibi Zöhrə Ağamirova Bakı gimnastika məktəbinin yetirməsi olaraq Avropa çempionatında medal qazanan ilk azərbaycanlı gimnastdır.

Güllü Ağalarzadə, Ləman Əlimuradova, Kamilla Əliyeva, Zeynab Hümətova, Yelizaveta Luzan və Darya Sorokinanın üç lent və iki topla hərəkatlarının icrasında iştirak etdiyi Avropa

çempionluğu ölkəmizin gimnastika tarixində qrup komandamızın qitə çempionatında qazandığı ilk qızıl medaldır.

Bakıda təşkil olunan Bədii Gimnastika üzrə 39-cu Avropa Çempionatına yekun vurulub. Çempionatın bağlanış mərasimində əvvəlcə iştirakçı ölkələrin paradı olub.

Sonra Azərbaycan Gimnastika Federasiyasının vitse-prezidenti Altay Həsənov Avropa Çempionatının bayrağını qitə

çempionatında 38 ölkədən 315 gimnast (böyük lərlər - 191, gənclər 124) mübarizə aparıb.

"Azərbaycan"

ABŞ Ermənistanı cəzalandıracaq

"Böyük Yeddiliy" in sammitində mühüm qərarlar qəbul edilib

Mayın 19-dan 21-dək Yaponiyanın Xirosima şəhərində "Böyük Yeddiliy" in (G7) (ABŞ, Almaniya, İtaliya, Fransa, Böyük Britaniya, Yaponiya və Kanada) 49-cu sammiti keçirilib.

Tədbirə Hindistan, Avstraliya, Braziliya, Cənubi Koreya, Vyetnam və daha üç ölkə - ASEAN-a sədrlik edən İndoneziya, Sakit Okean Adaları forumunun hazırkı sədri olan Kuk Adaları və Afrika İttifaqına sədrlik edən Komor Adaları, Avropa İttifaqının nümayəndələri - Avropa Şurasının prezidenti Şarl Mişel və Avropa Komissiyasının sədri Ursula fon der Layen də iştirak ediblər. Sammitdə davət alanlar sırasında həm də Ukrayna Prezidenti Vladimir Zelenski olub. O, "G7" ölkələrinin liderləri ilə görüşlər keçirib.

Sammitin əsas mövzularından biri Ukraynadakı vəziyyət olub. Daha bir önəmli məqam isə ABŞ-nin Ermənistanla əlaqəli sanksiyaların tətbiq etməsi ilə bağlıdır.

Sammitdə ölkələrin liderləri bir sıra birgə bəyanatlarla çıxış ediblər. Xüsusilə onlar Çini Ukraynadakı hərbi əməliyyatını dayandırması üçün Rusiyaya təzyiqlər göstərməyə, İran Rusiyaya hərbi yardım etməməyə və silah ötürməməyə çağırıblar.

Bundan əlavə, ölkələr 2023-cü ildə dünyada yaranmış humanitar və ərzaq böhranlarının həlli üzərində işləmək barədə razılığa gəliblər. Onlar bu məq-

sədlər üçün 21 milyard dollardan çox vəsait ayırmaq niyyətindədirlər.

Yekunda "G7" ölkələrinin liderləri Ukraynaya hərbi, maliyyə, humanitar və diplomatik dəstək vəd edən, Rusiyanın enerji ixracından, o cümlədən nüvə enerjisi sahəsində gəlirlərini azaltmaq və Moskvaya sənaye avadanlıqları, texnologiyalarının ixracını məhdudlaşdırmaq niyyəti ilə bağlı birgə bəyanat qəbul ediblər.

Ölkə liderləri qərara gəliblər ki, münasibətdən dəyən ziyan ödənilənə qədər Rusiyanın aktivləri dondurulmuş vəziyyətdə saxlanılsın, sanksiyalardan yayınmaq üçün üçüncü ölkələrdəki Rusiya banklarının filiallarından istifadənin qarşısını almaq üçün tədbirlər görülsün, Rusiyanın beynəlxalq maliyyə sis-

temindən istifadəsi məhdudlaşdırılsın, Moskvanın enerji ixracından əldə etdiyi gəlirləri azaltmaq üçün addımlar davam etdirilsin, nüvə enerjisi sahəsində Rusiyadan asılılıq daha da azaldılsın.

Bundan əlavə, qanuni yolla ölkəyə gətirilə bilən malların siyahısı azaldılmışdır. Digər diqqətçəkən və önəmli qərar ondan ibarətdir ki, ABŞ Ticarət Departamenti Ermənistan-Rusiya ilə əlaqəli olan bir sıra Hayastan şirkətlərinə qarşı "SDN" sanksiyaları tətbiq edir.

Kanada isə Rusiyanın 70-dən çox fiziki və hüquqi şəxsinə qarşı sanksiyalar hazırlayıb. Məhdudiyatlar altında alınanlar sırasında Rusiya silahlı qüvvələrini hərbi texnologiya ilə təmin edən şirkətlərlə əlaqəli şəxslər, sanksiyalara məruz qalanların ailə

üzləri və "Kreml elitasının nümayəndələri" daxildir.

Ən böyük sənaye iqtisadiyyatlarının liderləri həm də Çinin xarici siyasətinə qarşı vahid cəbhə ilə çıxış etməyə söz veriblər. Eyni zamanda "G7" liderləri Pekinlə münasibətləri kəsmək istəmədiklərini açıq şəkildə bəyan ediblər.

"G7" üzvləri siyasətçilərinin Çinə zərər vurmaq məqsədi daşmadığını, ölkələrin iqtisadi tərəqqisinə və inkişafına mane olmağa çalışmadıklarını, çünki "ayrılmaq", yaxud özlərindən qapanmaq fikrində olmadıqlarını bildirərək Pekini sakitləşdirməyə çalışıblar.

Bununla belə, Qərbi ölkələri Pekinə açıq şəkildə bildirənlər ki, əməkdaşlıqdan imtina etməmək daha yaxşıdır. Belə ki, beynəlxalq qaydalarla oynayan Çin bütün dünyaya fayda verə bilər.

"G7" sammiti Qərbin Rusiya ilə münasibətdə sona qədər getməyə hazır olduğunu təsdiqləyib. Bunu deyən rusiyalı politoloq Pavel Feldmanın fikrinə, Xirosimada trans-Atlantik dünyanın nümayəndələri Ukrayna böhranını sülh yolu ilə həll etməkdənsə, eskalasiyaya üstünlük veriblər. Belə ki, onlar yeni anti-Rusiya sanksiyalarını elan ediblər və Ukrayna ilə "sona qədər" qalacaqlarına söz veriblər.

Növbəti, 50-ci sammit 2024-cü ildə İtaliyanın Apuliyə vilayətində keçiriləcək.

Rizvan CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

Bakıda 29, bölgələrdə 25-30 dərəcə isti olacaq

Azərbaycanda mayın 23-nə gözlənilən hava proqnozu açıqlanıb.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, Bakıda və Abşeron yarımadasında yağmursuz hava şəraiti gözlənilir. Şimal küləyi gündüz cənub küləyi ilə əvəzlənəcək. Havanın temperaturu gecə 14-18°, gündüz 24-29° isti olacaq. Atmosfer norma daxilində - 760 millimetr civə sütunu, nisbi rütubət 65-75 faiz təşkil edəcək.

Azərbaycanın rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin gündüz saatlarında bəzi şimal və qərbi rayonlarda yağış yağacağı, şimşək çaxacağı, dolu düşəcəyi ehtimalı var. Bəzi yerlərdə duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 13-18°, gündüz 13-18° isti olacağı ehtimal edilir.

Naxçıvan şəhərində, Culfa, Ordubad, Sədərək, Şahbuz və Şurur rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin gündüz bəzi yerlərdə duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 9-14°, gündüz 23-28° isti olacaq.

Xankəndi şəhərində, Şuşa, Xocalı, Xocavənd, Ağdam, həmçinin Daşkəsən-Gədəbəy rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin gündüz bəzi yerlərdə yağış yağacağı gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə şimşək çaxacağı, dolu düşəcəyi ehtimalı var. Bəzi yerlərdə duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 5-10°, gündüz 10-15°, bəzi yerlərdə 18° isti olacağı proqnozlaşdırılır.

Şərqi Zəngəzurdada - Cəbrayıl, Kəlbəcər, Qubadlı, Laçın, Zəngilan rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin gündüz bəzi yerlərdə ha-

vanın ararib yağıntılı olacağı gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə şimşək çaxacağı, dolu düşəcəyi ehtimalı var. Bəzi yerlərdə duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 5-10°, gündüz 10-15°, bəzi yerlərdə 18-20° isti olacağı bildirilir.

Gəncə şəhərində, Qazax, Goranboy, Tört, Füzuli rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin gündüz bəzi yerlərdə ararib yağış yağacağı gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə şimşək çaxacağı, dolu düşəcəyi ehtimalı var. Bəzi yerlərdə duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 10-15°, gündüz 23-28° isti olacağı ehtimal edilir.

Mingəçevir şəhərində, Balakən, Zaqatala, Qax, Şəki, Oğuz, Qəbələ, İsmayıllı, Ağsu, Şamaxı, Siyazan, Şabran, Xızı, Quba, Xaçmaz, Qusar rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin gündüz dağlıq ərazilərdə qısamüddətli yağış yağacağı, şimşək çaxacağı, dolu düşəcəyi ehtimalı var. Bəzi yerlərdə duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 9-14°, gündüz 22-27° isti, dağlarda gecə 5-10°, gündüz 17-22° isti olacağı ehtimalı var.

Şirvan şəhərində, Yevlax, Göyçay, Ağdaş, Kürdəmir, İmişli, Ağcabədi, Beyləqan, Sabirabad, Biləsuvar, Saatlı, Hacıqabul, Zərdab, Salyan, Neftçala rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Bəzi yerlərdə duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 13-18°, gündüz 25-30° isti olacağı gözlənilir.

Masallı, Yardımlı, Lerik, Lənkəran, Astara, Cəlilabad rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin gündüz bəzi dağlıq ərazilərdə qısamüddətli yağış yağacağı gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə şimşək çaxacağı, dolu düşəcəyi ehtimalı var. Bəzi yerlərdə duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 13-16°, gündüz 22-27° isti, dağlarda gecə 13-15°, gündüz 18-23° isti olacağı proqnozlaşdırılır.

Özbəkistan Prokurorluğu ilə hüquqi əməkdaşlıq uğurla davam etdirilir

Özbəkistan Respublikasında dələduzluq əməlini törətməkdə təqsirləndirilən, 2021-ci ildən etibarən həmin dövlətin hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən dövlətlərarası axtarışa verilmiş 1979-cu il təvəllüdi Tacikistan Respublikasının vətəndaşı Saodat Mahmudovanın verilməsinə dair Özbəkistan Baş Prokurorluğunun vəsəti Azərbaycan Baş Prokurorluğu tərəfindən təmin edililib.

Baş Prokurorluğun Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Saodat Mahmudova cari ilin fevral ayında ölkəmizdə müəyyən edilərək barəsində həbs qətim-tədbiri seçilib. "Mülki, ailə və cinayət işləri üzrə hüquqi yardım və hüquqi münasibətlər haqqında" 2002-ci il 7 oktyabr tarixli Konvensiyaya əsasən, təqsirləndirilən şəxsin ekstradisiyası haqqında qərar qəbul edilərək Ədliyyə Nazirliyinin Penitensiar Xidmətinin xüsusi konvoyunun müşayiəti ilə Özbəkistan Respublikasının səlahiyyətli orqanlarına təhvil verilib.

REGIONLAR

İşğaldan azad edilən ərazilər sürətlə internetləşdirilir

İşğaldan azad edilmiş ərazilərin ümumi və baş planlarına, eləcə də "Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərində rabitə xidmətlərinin təşkiliyə dair Fəaliyyət Proqramı"na uyğun olaraq, ilkin mərhələdə işğaldan azad olunmuş bütün ərazilərə 1000 km magistral fiber-optik kabel və ya onun alternativini olan xətlərin layihələndirilməsi və çəkilməsi hədəflənib. Bu barədə Trend-in sorğusuna cavab olaraq "Aztelekom" MMC-dən məlumat verilib.

Bildirilib ki, hazırda "Onlayn Azərbaycan" layihəsinin əsas tərəfdaşı olan "Aztelekom" bu prosesi sürətli şəkildə davam etdirir. Paralel olaraq hazırda işğaldan azad edilmiş və bərpa işlərinə başlanan və məskunlaşan şəhər və

kəndlərdə, o cümlədən Şuşada, Ağdamda, Zəngilan rayonunun Ağalı kəndində, Tərtər rayonunun Talış kəndində fəaliyyət göstərən qurumlara və artıq məskunlaşan əhaliyə mövcud olan texniki imkanlara və tələbatı uyğun olaraq telefon və internet xidmətləri göstərilir.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 16 noyabr tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinə Böyük qayıdışa dair I Dövlət Proqramı"nın icrası ilə

olaqədar Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin qarşısında duran əsas məsələlərdən biri də işğaldan azad edilmiş ərazilərdə telekommunikasiya şəbəkələrinin qurulması və xidmətlərin, o cümlədən telefon, internet və s. təşkili və göstərilməsidir.

Adıçəkilən nazirliyin təşəbbüsü ilə mobil operatorların hazırladığı birgə plana uyğun olaraq işğaldan azad edilmiş ərazilərdə mobil rabitə şəbəkəsinin qurulması işləri də davam edir. Nazirlikdən bildirilib ki, hazırda həmin ərazilərdə 214 baza stansiyası qu-

rulub, mobil rabitə xidmətləri təşkil olunub və bu istiqamətdə işlər davam edir. Bütün bunlar işğaldan azad edilən ərazilərdə aparılan bərpa-quruculuq işlərinin əsas tərkib hissəsidir və regionun inkişafına mühüm töhfə verəcək.

Qeyd edək ki, Prezidentin 2022-ci il 16 noyabr tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinə Böyük qayıdışa dair I Dövlət Proqramı"nın icrası ilə olaqədar olaraq Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin qarşısında duran əsas məsələlərdən biri də işğaldan azad edilmiş ərazilərdə telekommunikasiya şəbəkələrinin qurulması və xidmətlərin, o cümlədən telefon, internet və s. təşkili və göstərilməsidir.

Adıçəkilən nazirliyin bu barədə yaydığı məlumatda bildirilir ki, Laçın şəhərində də "Onlayn Azərbaycan" layihəsi çərçivəsində GPON şəbəkəsinin tətbiq olunması üçün işlərin bu yaxınlarda yekunlaşacağı gözlənilir. Xidmətlərdən Laçın şəhəri ilə yanaşı, Sus və Zabux kəndləri də yararlına biləcək. Xidmətlərin konkret ünvanlara təhvil verilməsi isə tələbatı uyğun olaraq planlı şəkildə icra ediləcək.

Hazırda Ağdam, Kəlbəcər, Füzuli, Cəbrayıl, Zəngilan, eləcə də işğaldan azad olunan digər şəhər və rayonlarda, kəndlərdə telekommunikasiya xidmətlərinin bərpası istiqamətində layihələndirmə, texniki şərtlərin hazırlanması, kəbellərin çəkilməsi işləri planlı şəkildə həyata keçirilir.

Bu hesabla qısa vaxtda əhalinin məskunlaşma proqramına uyğun olaraq, bərpa edilən bütün yaşayış məntəqələri telekommunikasiya xidmətləri ilə təmin olunacaq.

Samuxda şəhidlərin xatirəsini əbədiləşdirən daha bir bulaq açılmışdır

Samux rayonunda Birinci Qarabağ və 44 günlük Vətən müharibələrində şəhid olmuş oğullarımızın xatirəsini əbədiləşdirmək üçün inşa edilmiş bulağın açılışı olmuşdur.

Şəhid ailələri üzvlərinin və ictimaiyyət nümayəndələrinin iştirakı ilə keçirilən mərasimdə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirildikdən sonra şəhidlərin xatirəsi birdəqiqəlik sükutla yad edilmişdir. Tədbirdə çıxış edən Samux Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Kəmalə Xəlilova 44 günlük Vətən müharibəsində Pre-

zident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qətiyyətli və uğurlu siyasətindən, əsgər və zabitlərimizin şücaətindən, dövlətimiz tərəfindən şəhid ailələrinə göstərilən qayğıkeşlikdən danışımsındır.

Sonra şəhid ailələrinin üzvləri çıxış edərək bu diqqətə görə hər kəsə minnətdarlıqlarını bildirmişlər.

S.ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

DSK: "Həm bitkiçilik, həm də heyvandarlıq məhsulları istehsalı artmışdır"

Dövlət Statistika Komitəsinin (DSK) məlumatına görə, bu ilin yanvar-aprel ayları üzrə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun faktiki qiymətlərlə dəyəri 1 milyard 961, 5 milyon manat təşkil etmişdir. Bunun 1 milyard 796, 2 milyon manat heyvandarlıq, 165,3 milyon manat bitkiçilik məhsullarının payına düşür.

Övəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının istehsalı 3,5 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsulları üzrə 3,5, bitkiçilik məhsulları üzrə 3,2 faiz artmışdır.

Ölkədə yaz-tarla işləri aparılır və bu ilin yanvar-aprel aylarında 266,8 min hektar sahədə və ya keçən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 12,8

faiz az yazlıq bitkilərin səpini aparılmışdır. Bu dövrdə 44 min hektar sahədə dənli və dənli paxlalı bitkilər (ondan 20,5 min hektarı dən üçün qarğıdalı), 45,9 min hektar sahədə kartof, 42,9 min hektar sahədə tərəvəz, 10,8 min hektar sahədə bostan bitkiləri, 72,2 min hektar sahədə pambıq, 7,7 min hektar sahədə dən üçün günağac, 4,3 min hektar sahədə şəkər çuğundur, 1,2 min hektar sahədə tütün, 36,6 min hektar sahədə çoxillik otlar, 1 min hektar sahədə birillik otlar və 0,2 min hektar sahədə digər yazlıq bitkilər ekilmişdir.

Təsərrüfatlarda 4 ay ərzində 128, 3 min ton tərəvəz və 50,3 min ton kartof istehsal olunmuşdur. Keçən ilin eyni aylarına nisbətən tərəvəz istehsalı 0,6, kartof istehsalı 9,5 faiz artmışdır.

Bu ilin yanvar-aprel aylarında quş əti də daxil olmaqla diri çəkiddə 187,3 min ton ot, 697,6 min ton süd, 726,5 milyon ədəd yumurta və 2,1 min ton yun istehsal edilmişdir. 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə ot istehsalı 3,1, süd istehsalı 1,8, yumurta istehsalı 13 faiz artmış, yun istehsalı isə 4,3 faiz azalmışdır.

"Azərbaycan"

Şəmkirin kəndlərində yeni məktəb binaları tikilir

Şəmkirdə təhsil müəssisələrinin mərhələli şəkildə müasir standartlara uyğun yenilənməsi istiqamətində işlər davam edir.

Son vaxtlar rayonun böyük təhsil müəssisələrindən olan Məhəmməd Füzuli adına təbiət və humanitar fənlər təmayüllü tam orta məktəblisəy və Coşğun Abdüvəliyev adına Zəyəm Cırdaxan kənd 2 saylı tam orta məktəb binaları yenidən qurularaq istifadəyə verilmişdir. Hazırda

Zəyəm qəsəbəsində yerləşən Əhməd Cəmil adına 1 nömrəli tam orta məktəbdə əsaslı təmir-bərpa işləri aparılır. Paralel olaraq bir sıra kiçik kəndlərdə modul tipli məktəblərin inşası həyata keçirilir. Yaxın günlər Ələsgərli kəndində 96 şagirdlik yeni modul tipli məktəb binasının son təməllərinin yekunlaşması gözlənilir. Məktəbdə tədrisin yüksək səviyyədə həyata keçirilməsi üçün hər cür şərait yaradılacaq.

S.ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Su halallıq sevir

Sumqayıtda sudan qanunsuz istifadə hallarının qarşısı alınır

Prezident İlham Əliyevin təsdiqlədiyi "Su ehtiyatlarından səmərəli istifadənin təmin edilməsinə dair" Tədbirlər Planına uyğun olaraq, Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyi icmali sudan qanunsuz istifadənin aşkarlanması, su itkilərinin minimuma endirilməsi və israfaqlığın qarşısının alınması məqsədilə kompleks tədbirləri gücləndirib.

Sumqayıt şəhərində keçirilən nəzarət tədbirləri nəticəsində sudan qanunsuz istifadə halları üzə çıxıb. Bakı-Quba yolunda yerləşən "Las Vegas" restoranında suyun talanması faktı aşkarlanıb. Obyekt sahibi texniki sığortadan, müqavilə bağlamadan restorana çəkilmiş 32 millimetr diametrlı boru ilə sudan qanunsuz istifadə edirmiş. Oxsar vəziyyət "Asfaltavod" adlanan ərazidə fəaliyyət göstərən daş sexində də qeydə alınıb. Bu obyektin sahibi də texniki sığortadan, müqavilə bağlamadan obyektinə su xətti çəkərək ondan istifadə edib. Hər iki obyektə suyun verilməsi dayandırılıb, su çəkilişinin qanunun tələblərinə uyğun aparılması tələb olunub.

Şəhərin bir neçə küçəsində də eyni hallar aşkarlanıb. Çəkəsi sudan qanunsuz yerləşən avtomobil təmiri xəsinin sahibi də fərdi su xəttini özbaşına

şəbəkəyə qoşub. Nəzarət tədbirləri zamanı kommersiya obyektləri ilə yanaşı, fərdi yaşayış evlərində də sudan qanunsuz istifadə halları aşkarlanıb. "Xəzər bağları" adlanan ərazidə fərdi yaşayış evlərinin tikintisi ilə məşğul olan şəxslər yaxınlıqdan keçən su şəbəkəsindən həyotlərinə qanunsuz xətlər çəkiblər. Aşkarlanmış qanunsuz birləşmələr ləğv olunub, obyekt və fərdi ev sahiblərinin diqqətinə çatdırılıb ki, icmali sudan saygıçadəkənər istifadə şəbəkələrdə hidravlik rejimlərin pozulmasına, ciddi su itkisinə, həmin ərazilərdə yaşayan digər abonentlərin su təchizatının pisləşməsinə səbəb olur.

Ümumilikdə ilin əvvəlindən bəri Sumqayıtda sudan 72 qanunsuz istifadə faktı aşkarlanıb, 50-dən çox fakt araşdırılması üçün hüquq-mühafizə orqanlarına təqdim edilib.

Bələ qanunsuz halların qarşısını almaq üçün tədbirlər müntəmadi davam etdiriləcək. Özbaşına çəkilmiş və saygıçadəkənər xətlər ləğv ediləcək, bu əməllərə yol verən fiziki və hüquqi şəxslərə qarşı sığort nəzarət tədbirlərinin görülməsi üçün hüquq-mühafizə orqanlarına müraciət olunacaq.

Akif ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Daha 644 şəxs üçün peşə kursları təşkil edilib

Onların əksəriyyəti regionlarda yaşayır

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki Dövlət Məşğulluq Agentliyi tərəfindən bu ay 37 peşə üzrə 57 hazırlıq kursu təşkil edilib.

Əmək bazarının aktual istiqamətləri üzrə təşkil olunan kurslarda 644 şəxs cəlb olunub. Onlardan 472 nəfəri üçün Agentliyin Bakı, Gəncə və Göyçay Peşə Hazırlığı Mərkəzlərində, 172 nəfəri üçün özəl tədris müəssisələrində peşə kursları təşkil edilib.

İşgötürənlərlə əməkdaşlıq çərçivəsində təşkil olunan kurslarda rəqəmsal media və marketing mütəxəssisi, insan resursları mütəxəssisi, proqramla idarə olunan dəzgahların operatoru, təchizat üzrə agent, backend developer, elektron tibbi cihazların təmiri və xidməti elektromexaniki, elektrik qaz qaynaqçısı və s. peşələr üzrə nəzəri biliklər tədris edilməklə yanaşı, müəssisələrdə təcrübə keçmək imkanı da yaradılıb.

Kursların sonunda məzunlara sertifikatlar təqdim ediləcək və onların işlə təmin olunmalarına dəstək göstəriləcək. Peşə hazırlığı müddətində müdavimlərin minimum aylıq əməkhaqqı məbləğində aylıq təqaüd də verəcək.

Baramaçılıq

İpəkqurdları dördüncü yuxudan ayılmışlar

Son illər ölkəmizdə kənd təsərrüfatının ənənəvi və ixracönmümlü sahələrindən olan baramaçılığın inkişafı istiqamətində mühüm işlər görülür.

Prezidentin "Azərbaycan Respublikasında baramaçılığın və ipəkçiliyin inkişafına dair 2018-2025-ci illər üçün Dövlət Proqramı"nın təsdiq edilməsi haqqında 27 noyabr 2017-ci il tarixli sərəncamı bu sahənin inkişafında mühüm rol oynayır. Sözügedən sərəncamdan irəli gələn vəzifələrin icrası sayəsində Qazaxda da mühüm

addımlar atılır. Rayon sakinləri baramaçılığın keçmiş şöhrətini qaytarmaq üçün bir sıra məqsədyönlü işlər görürlər. Onlar səkkizinci ildir ki, barama istehsalı ilə məşğul olurlar. Qazaxda övəlki illərdə olduğu kimi, cari ildə də qüvvələr səfərbərliyə alınaraq 3200 kiloqram yaş barama istehsal etmək öhdəliyi qarşıya məqsəd qoyulub. Artıq Birinci və İkinci Şıxlı, Yuxarı Salahlı, Aslanbəyli, Kəmərlı, Qaymaqlı, Aşağı Salahlı, Xanlıqlar, Alpout, Dəmirçilər və Cəfərli kəndlərində barama yetişdirən kümçülər 80 qutu ipəkqurdu toxumu təhvil verilib.

Baramaçılıqda məhsul məvsümü yaxınlaşır. Əksər kəndlərdə ipəkqurdları dördüncü yuxunu başa vurmuşlar. Bir neçə gündən sonra onlar barama sarımağa başlayacaq, kümçülər öz zohmetinin bəhrəsini görəəcəklər. Kümçülər qeyd edirlər ki, ipəkqurdu

üçün ən vacib məsələ yemin normativləri əsasında verilməsi, yer sıxlığının azaldılması, havalandırmanın düzgün qurulmasıdır ki, bütün bunlara da Qazaxda əməl edilir.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Belə getsə, Lənkəran kümçüləri yenə fərqlənəcəklər

Dövlətin iqtisadi siyasətinin prioritet istiqamətlərindən olan kənd təsərrüfatının inkişafı həm də qeyri-neft məhsullarının ixracı baxımından strateji əhəmiyyətə malikdir. Bu sırada baramaçılıq və ipəkçilik xüsusi rola sahibdir.

Lənkərandan da qədim peşələrdən sayılan baramaçılığın inkişafı üçün bütün potensial imkanlar səfərbər olunub. Bunun sayəsində ötən il ölkədə ən yüksək nəticə göstərən Lənkəran kümçüləri cari il də işə yaxşı başlamışlar. Artıq 1 şəhər, 7 qəsəbə və 33 kəndə 50 kümçüyə ümumilikdə 230 qutu ipəkqurdu sənaye toxumu paylanmış, kümxanaların ha-

zırlanmasında mütəxəssislər tərəfindən müvafiq təlimatlar verilib, ipəkqurdunun aqrotexniki qaydada bəslənməsi üçün maarifləndirici tədbirlər keçirilmişdir.

Baramaçılığın və ipəkçiliyin inkişafı üzrə nəzərdə tutulan işlərin vahid proqram əsasında həyata keçirilməsi məqsədilə hazırlanmış "Azərbaycan Respublikasında baramaçılığın və ipəkçiliyin inkişafına dair 2018-2025-ci illər üçün Dövlət Proqramı"na uyğun olaraq baramaçılıqda yem bazasının gücləndirilməsi məqsədilə 2022-ci il Lənkəran rayonunda yerli şəraitə uyğunlaşdırılmış 8000 tut (çəkil) tinginin kümçülük təsərrüfatlarında və fərdi sahibkarlıqla məşğul olan fiziki şəxslərin

torpaq sahələrində ekini təmin edilmişdir.

Lənkəranın rəhbərliyi, olaqədar qurumların nümayəndələri tez-tez barama istehsalı ilə məşğul olan fermerlərin kümxanalarına baş çəkir, problemləri ilə maraqlanıb və onların həlli üçün tədbirlər görürlər. İstisna qəsəbəsində fəaliyyət göstərən "Yaşılçay" MMC-nin rəhbəri Araz Yaqubov bu günlər təsərrüfatına baş çəkən ŞİH-nin başçısı T.Qaraxova kümxanada yetişdirilən barama növü və onların saxlanması barədə məlumat verib. Sahibkar bildirib ki, bu il məhsuldarlıq öncəki dövrlərə nisbətən daha çox olacaq. Bunun əsas səbəblərindən biri yem bazasının formalaşdırılması ilə bağlıdır. Onun sözlərinə görə, yerli şəraitə

uyğunlaşdırılmış tinglər əsasında salınan çəkil bağları baramaçılıqda yem bazasının möhkəmləndirilməklə ipəkqurdlarının bəslənmə dövründə daha keyfiyyətli yarpaqla yemlənməsinə imkan verir.

Sonra T.Qaraxova ərazidəki çay plantasiyasına baş çəkib, müxtəlif çay növlərinin istehsalı ilə maraqlanıb və yaradılan şəraitlə tanış olub. Yerlərdə sahibkarlığın inkişafına xüsusi diqqət göstərildiyini deyən başçı bildirib ki, özlə sektorun inkişafı yerlərdə işsizliyin minimuma endirilməsində xüsusi önəmə sahib olmaqla yanaşı, Lənkəran çayının dünyaya tanınmasında, turizmin inkişafında da mühüm rola malikdir.

Seyran CAVADOV,
"Azərbaycan"

Mədəniyyət

Unudulmazlar

Əbədiyyət ömürlü alim

Görkəmli alim Bakir Cobanzadənin məhkəməsi 20 dəqiqə çəkdi. Ömrü də qısa oldu - cəmi 44 illik bir həyat yaşadı. Amma ömür hekayəti xeyli uzundur...

İnstitutlarında çalışır. Kırım Universitetinin yaradılmasında böyük rol oynayıb. Həmin ali məktəbin Şərq fakültəsinin professoru kimi Kırım-tatar dili və ədəbiyyatından mühazirələr oxuyur. Kırım Universitetinin rektoru olur. Bu dövrdə Kırım Mərkəzi İcraiyyə Komitəsinin üzvü kimi ictimai fəaliyyət də göstərir.

B.Cobanzadənin sonrakı taleyi bilavasitə Azərbaycanla bağlı olur. Bakıda yaşadığı illər Bakir Cobanzadənin fəaliyyətinin ən qızgın və məhsuldar dövrü olur. 1925-1937-ci illərdə o burada yaşayarkən özünün qeyri-adi istedadını tam göstərir, tükənməz potensialından lazımcına istifadə edə bilir.

B.Cobanzadənin sonrakı taleyi bilavasitə Azərbaycanla bağlı olur. Bakıda yaşadığı illər Bakir Cobanzadənin fəaliyyətinin ən qızgın və məhsuldar dövrü olur. 1925-1937-ci illərdə o burada yaşayarkən özünün qeyri-adi istedadını tam göstərir, tükənməz potensialından lazımcına istifadə edə bilir.

B.Cobanzadənin sonrakı taleyi bilavasitə Azərbaycanla bağlı olur. Bakıda yaşadığı illər Bakir Cobanzadənin fəaliyyətinin ən qızgın və məhsuldar dövrü olur. 1925-1937-ci illərdə o burada yaşayarkən özünün qeyri-adi istedadını tam göstərir, tükənməz potensialından lazımcına istifadə edə bilir.

B.Cobanzadənin sonrakı taleyi bilavasitə Azərbaycanla bağlı olur. Bakıda yaşadığı illər Bakir Cobanzadənin fəaliyyətinin ən qızgın və məhsuldar dövrü olur. 1925-1937-ci illərdə o burada yaşayarkən özünün qeyri-adi istedadını tam göstərir, tükənməz potensialından lazımcına istifadə edə bilir.

B.Cobanzadənin sonrakı taleyi bilavasitə Azərbaycanla bağlı olur. Bakıda yaşadığı illər Bakir Cobanzadənin fəaliyyətinin ən qızgın və məhsuldar dövrü olur. 1925-1937-ci illərdə o burada yaşayarkən özünün qeyri-adi istedadını tam göstərir, tükənməz potensialından lazımcına istifadə edə bilir.

B.Cobanzadənin sonrakı taleyi bilavasitə Azərbaycanla bağlı olur. Bakıda yaşadığı illər Bakir Cobanzadənin fəaliyyətinin ən qızgın və məhsuldar dövrü olur. 1925-1937-ci illərdə o burada yaşayarkən özünün qeyri-adi istedadını tam göstərir, tükənməz potensialından lazımcına istifadə edə bilir.

B.Cobanzadənin sonrakı taleyi bilavasitə Azərbaycanla bağlı olur. Bakıda yaşadığı illər Bakir Cobanzadənin fəaliyyətinin ən qızgın və məhsuldar dövrü olur. 1925-1937-ci illərdə o burada yaşayarkən özünün qeyri-adi istedadını tam göstərir, tükənməz potensialından lazımcına istifadə edə bilir.

nın təşkilində fəal iştirak etmişdi. Bu qurultay Azərbaycanca keçirilmiş və dünyanın ən məşhur 24 türkolq aliminin məruzəsi dinlənmişdi. Qurultay türk dünyasının həyatında ən əhəmiyyətli addım kimi səciyələndirilmişdir.

Türk xalqlarının yeni əlifbaya keçməsi uğrunda fəal mübarizə aparın alim 1928-ci ildə Moskvada təlimatçı kurslarında mühazirələr də oxumuşdu.

Sovet Şərqiində ilk professor və ilk dəfə öz sahəsi üzrə universitet kurslarını işləyib hazırlayan B.Cobanzadə Moskvada Şərq Xalqları İnstitutunun həqiqi üzvü seçilmişdi. 1932-ci ildə SSRİ EA Zaqaqaziya filialı Azərbaycan şöbəsinin, 1935-ci ildə SSRİ EA Azərbaycan filialının həqiqi üzvü seçilmişdi. Paris Dilçilik Comiyətinin üzvü olmuşdu. Avropanın bir sıra elm xadimləri onun tədqiqatlarına istinad etmişlər.

Nəzəri-filoloji irsi zəngin və çoxcəhətli olan alimin sovet Şərqiində yaşayan türk xalqlarının bədi ədəbiyyatının, müasir ədəbi prosesin nəzəri problemlərinin tədqiqi və dil tarixinin yaranmasında tədqiqatçı xidmətləri olmuşdur. O, bir sıra monoqrafik əsərlərlə yanaşı, 1932-ci ildə "Türk dilinin metodikası", "Elmi qramerin əsasları" kitablarını digər məqalələri və bədi əsərləri dövrü mətbuatda müntəzəm çap olunmuşdur.

B.Cobanzadənin təzyiqlər 1930-cu ildə başladı. Onun barəsində "İnqilab və mədəniyyət" jurnalında tənqidi məqalələr çap olundu. Bu iş kampaniya xarakterli aldı. Əslində isə, onun araşdırılmasına bir qədər də əvvəl - 1928-ci ildə başlanmışdı. Lakin heç bir tutarlı dəlil-sübutun tapılmaması bədaxları daha da əsəbləşdirmişdi.

Bakir Cobanzadənin təqibi uzun çəkir. Nə az, nə çox - 7 il onu izləyir, şərhləməyə çalışırlar. 1935-ci ilin sonlarında Azərbaycan SSR-in daxili işlər üzrə xalq komissarı olan Y.D.Sumbatov-Topuridze Moskvaya hesabat verir və B.Cobanzadənin həbs etmək üçün heç bir sübutun olmadığını bildirir.

Bədaxların əlləri hər yerdən üzül-dükdən sonra, 1937-ci ildə Bakir Cobanzadənin Ruhulla Axundovla dostluğunu bəhanə götürürlər.

1937-ci ilin yanvar ayının sonunda onu Kislovodskda, dincəldiyi "Qomyak" ("Mədən fəhləsi") sanatoriyasında həbs edirlər. Əvvəlcə Pyatigorsk həbsxanasında saxlayırlar, sonra Bakıya götirirlər.

Bos Cobanzadənin nədə itiham edirdilər? Guya, o 1924-cü ildən sonra, yəni Bakıda yaşadığı dövrdə əks-inqilabi-millətçi

fəaliyyətdə olub. Əvvəla, 1926-cı ildə Kırım Milli Firqəsinin Mərkəzi Komitəsi adından "Müsavat" partiyasının Mərkəzi Komitəsi ilə birgə iş barədə danışıqlar aparıb. İkincisi, Ruhulla Axundov, guya, Çobanzadə ilə sovet hökumətinə qarşı blokda əks-inqilabi-trotskiçi təşkilatla birgə iş planları barədə sövdələşiblər. Üçüncüsü isə, demə, Çobanzadə özünün ədəbi əsərlərində və mülahizələrində əks-inqilabi-millətçi ideologiyamı geniş yayıb.

Qısaqı, bütün bunlardan çox-çox uzaq olan alim Cinayət Məcəlləsinin 72-73-cü maddələrində nəzərdə tutulan cinayətlərdə təqsirləndirilmişdi. Həbsə qərar yanvarın 26-da verilmiş, iki gün sonra, yəni ayın 28-də onu tutmuşdular.

1937-ci il sentyabrın 1-də Bakir Cobanzadə sonuncu dəfə (o bu müddətdə 32 dəfə dindirilmişdi) istintaq edilir. Burada o etiraf edir ki, verilən ittihamlarla bağlı günahkardır. Növbəti gün Çobanzadəyə verilən əlavə ittihamlar üzrə qərar çıxarılır. Beləliklə, guya, Çobanzadənin praktik olaraq özünün əks-inqilabi fəaliyyətində SSRİ-yə qarşı silahlı üsyan hazırlıqla bağlı fəal iş apardığı, xarici dövlətlərin köşfiyyət orqanları ilə əlaqədə olduğu və onlara öz ölkəsi barədə vaxtaşırı məlumatlar verdiyi, Sovet İttifaqına qarşı üsyan qaldırılacağı halda terror mövqeyində dayanacağı yəqin edilmişdi. O, Azərbaycan SSR Cinayət Məcəlləsinin 21-64, 68, 70-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş cinayətlərdə təqsirləndirilmişdi. Elə sentyabrın 2-də də Cinayət Məcəlləsinin 64, 69-1, 70 və 73-cü maddələrində nəzərdə tutulan cinayətlərdə B.V.Cobanzadənin təqsirləndirilməsi ilə bağlı sonuncu ittihamnamə tərtib olunmuşdu.

Sentyabrın 21-də Çobanzadə respublikanın xalq daxili işlər komissarı Sumbatov-Topuridzenin adına ərizə yazır. Bu ərizədə özünün əks-inqilabi-millətçi fəaliyyətini vürğuləyir və xahiş edir ki, elmdə qazandıdığı nailiyyətləri nəzərə alaraq onu bağışlasınlar. Xahiş rədd edilir.

1937-ci il oktyabrın 12-də SSRİ Ali Məhkəməsinin Hərbi Kollegiyası soyqar sessiyasının bağlı məhkəmə iclası keçirilir. Müttəhim son sözüündə yeno də güzəşt istəyir. Lakin bütün bunlara məhəl qoyulmur, oktyabrın 12-də güllələnməyə məhkum edilir. Bu ən ağır cəzamn növbəti gün icra olunması barədə məhkumun işinə arayış da tikilir. Bununla da görkəmli alim Bakir Cobanzadənin hekayəti beləcə bitir.

İradə ƏLİYEVƏ,
"Azərbaycan"

Musiqi xadimləri

Fədakar bəstəkar

Görkəmli bəstəkar Aqşin Əlizadə 22 may 1937-ci ilin mayında Bakıda dünyaya gəlib. Musiqiyə uşaq yaşlarından könül verməsində valideynlərinin böyük rolu olub. Onun atası Əliqulu mahir qarmon ifaçısı kimi tanınıb. Anası Biki xanım isə pianoda musiqi əsərlərini böyük məharətlə ifa edib. Atasının ona oxuduğu şeirlər, qazallər Aqşin Əlizadənin yaddaşında möhkəm izlər salıb. İllər sonra həmin qazallərin Azərbaycan muğam sənəti üçün nə qədər vacib olduğunu dərk edib.

Xoşbəxtliyin başlanğıcı...

Musiqi sevgisi ilə böyüyüb. Doğma ata ocağını o, illər sonra belə xatırlayıb: "Bizim evimiz kiçik bir "Filarmoniya" idi. "Sona bülbüllər", "Apardı sellər Saranı" və başqa xalq mahnılarını lap uşaqlıqdan eşidib zümzümə etmişəm". Elə musiqi sənətinə böyük məsuliyyətlə və ciddiyyətlə yanaşmağı da o illərdə öyrənib. Müsahibələrindən birində "Xoşbəxtliyim oradan başlayıb ki, valideynlərim qədəm qoyduğum sənətin ciddiyyətinə mənə düzgün başa sala biliblər" - deyib. Aqşin Əlizadə 1943-cü ildə musiqi məktəbinə daxil olub. O zamanın tanınmış pianosçu Azərbaycan muğamılarından birindən bilən Zivər Əliyevadan dərslər alıb. Aqşin Əlizadə olduqca ciddi və tələbkər olan ilk müəllimini böyük minnətdarlıq hissi ilə xatırlayıb. Zivər Əliyeva ona yalnız musiqi ifaçılığını öyrətməyib, eyni zamanda bu sənəti sevdirmiş.

Ancaq Aqşin Əlizadə sonralar uşaqlıq xatirələrindən müziçə bəstəkarlığa qoyulsa da, bəstəkarlığa meyil etməsinin əsas səbəblərindən biri doqquz yaşında "Koroğlu" operasının tamaşasında Üzeyir bəy Hacıbəyliyi görməsi olub. Deyib ki, o gündəkdə dahi bəstəkar barədə çox eşitmişdi. Ata-anası Üzeyir bəyi onun gözündə ilahiləşdirmişdilər. Aqşin Əlizadə sonralar Üzeyir bəy Hacıbəyliyi özünə ideal seçərək bəstəkarlığa meyil göstərib.

Bülbül adına Musiqi Məktəbini bitirəndə artıq arzusu bəstəkar olmaq idi. 1955-ci ildə Konservatoriyaya daxil olub. Musiqi təhsilini Cövdət Hacıyevin bəstəkarlıq sinfində davam etdirib. Həmin Qara Qarayevin dərslərində də iştirak edib. Ondan da bəstəkarlıq sənəti barədə dərin məlumatlar alıb, müəllimindən bu sənəti böyük maraqla və istəklə öyrənib.

Aqşin Əlizadə 1962-ci ildə Konservatoriyada Cövdət Hacıyevin bəstəkarlıq sinfini bitirib. Onun hələ tələbə ikən - 1962-ci ildə bəstələdiyi sonata Gənc Bəstəkarların I Ümumittifaq Müsabiqəsində I dərəcəli diplomla layiq görülüb. Sonra yazdığı Birinci simfoniyaya görə isə "Zaqaqaziya Baharı" festivalında I diplomu alıb.

Gənc yaşlarından bəstəkarlıq sənətində qarşısına qoyduğu məqsəd...

Yaradıcılığa başladığı ilk günlərdən qarşısına məqsəd qoyur ki, ya öz yolunu tapmalıyam, ya da geri çəkilməyim. Müsahibələrindən birində bu barədə danışarkən bəstəkarlığa da bir savaş kimi baxdığını söyləyib.

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

IV Beynəlxalq Vokal Müsabiqəsi

Qaliblər

15-19 may 2023-cü ildə Gürcüstann Tbilisi şəhərində keçirilən Nodar Andguladze adına IV Beynəlxalq Vokal Müsabiqəsində Azərbaycanlı vokal ifaçıları 4 fərqli yaş kateqoriyasında I yerlə təltif edilmişlər.

Qeyd etmək istərdik ki, A kateqoriyasında Bülbül adına Orta İxtisas Musiqi Məktəbinin V sinif şagirdi Fətəh Abbaslı ingilis, italyan, alman və Azərbaycan dillərində fərqli janrlarda yazılan əsərləri yüksək səviyyədə ifa edərək müniflərin diqqətini cəlb etməyi bacarmış və I yerlə təltif edilmişdir.

Ü.Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının tələbələri - B kateqoriyasında Nuray İsmaylova, C kateqoriyasında Konan Rəhmənzadə, D kateqoriyasında Adelina Öztürk Azər-

baycan vokal ifaçılıq məktəbini yüksək səviyyədə təmsil edərək öz kateqoriyalarında I yerə layiq görülmüşlər.

İştirakçılarımızı müsbət edən Azərbaycan Milli Konservatoriyasının baş müəllimi və aparıcı konsertmeysteri Svetlana Əhmədova da ən yaxşı konsertmeyster kimi təltif edilmişdir.

Vürğuləməyə istərdik ki, qaliblər sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, Azərbaycan Respublikasının Əməkdar artisti İlham Nəzərovun tələbələridir.

"Azərbaycan"

Yeni layihələr

Bakıda "Müasir musiqi günləri" festivalı keçirilir

Tədbirdə altı ölkədən ifaçılar iştirak edirlər

Bakıda Elm və Təhsil Nazirliyi və Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə ilk "Müasir musiqi günləri" festivalı keçirilir.

Festivalın məqsədi müasir Azərbaycan bəstəkarları ilə Avropa və Amerika bəstəkarlıq məktəbləri arasında qarşılıqlı əlaqələr mövzusunda işıqlandırmaqdır.

Mayın 21-də festivalın Beynəlxalq Muğam Mərkəzində konsert proqramı ilə açılışı olub.

Konsertdən əvvəl çıxış edən Mədəniyyət Nazirliyinin İncəsənət və qeyri-maddi mədəni irs şöbəsinin müdiri müavini Sara Timurova qeyd edib ki, beş il bundan əvvəl hamımız sosial şəbəkə vasitəsilə bu cümlələri ürayimiz sızlaya-sızlaya oxuduc: "2018-ci ilin 12-14 aprel tarixlərinə nəzərdə tutulmuş növbəti Qara Qarayev adına Beynəlxalq Müasir Musiqi Festivalı keçirilməyəcək". Bu cümlələri yazan dahi Qara Qarayevin oğlu, Azərbaycanın Xalq artisti, bəstəkar, bu festivalın bədi rəhbəri Fərəh Qarayev idi. Onun Q.Qarayevin 100-cü ildönümünə həsr olunmuş festivalın təxirə salınması haqqındakı müraciətimdə mayımla yanaşı bir ümid də vardı. Bu ümidə doğruldanlar isə dahi bəstəkarın anadan

olmasının 105-ci ildönümündə "Müasir musiqi günləri" festivalının təsis edən olub: "Bütün dünyada, o cümlədən ölkəmizdə möhbəz bu gün yazılan musiqinin ifasına böyük ehtiyac duyulur. Bu festivalın məqsədlərindən biri də elə budur. Düşünürük ki, festival Azərbaycanca müasir bəstəkarlıq məktəbinin bir platformasına çevrilə bilər".

Bildirilib ki, festivalda yerli musiqiçilərlə yanaşı, İsveçrə, Ma-

caristan, Almaniya, Fransa, Rusiya və Qazaxıstandan da ifaçılardan iştirak nəzərdə tutulur. Onların arasında Avital Cohen (fleyta), Daniel Veissberq (bəstəkar), Szilard Benes (klarnet), Qleb Xoxlov (violin), Aleksandr Xubeyev (bəstəkar), Yulia Miqunova (violonçel), Andrey Yurgenson (klarnet) da var.

Eyni zamanda tanınmış macar bəstəkar G.Ligetinin (1923-2006)

100 illiyinə təsadüf edən festivalın proqramı ölkəmizdə ilk dəfə ifa olunacaq əsərlərlə zəngindir. Musiqisevərlər festivalı çərçivəsində G.Ligetini, G.Scelsi, K.Stockhausen, M.Feldman, B.Furrer, S.Qəni, P.Dusapin, H.Holliger, J.Cage, T.İbşov, A.Sisoyev, T.Qasımzadə, D.Veissberq, A.Qəmbərli kimi bəstəkarların əsərlərini dinləmək imkanı qazanacaqlar. Qeyd edilib ki, layihəyə mayın

25-də Nizami Kino Mərkəzində "Ligeti: portret" filminin nümayişi ilə yekun vurulacaq. Tədbir konsert proqramı ilə davam edib.

Konsertdə Qleb Xoxlov, Nadir Zeynalov, Ümid Mustafazadə, Fətəmə Nəzirli (hamısı violin), Rəna Rəhimova, Üzeyir Mahmudbəyli (hər ikisi viola), Yulia Miqunova, Ərəl Rzayev (hər ikisi violonçel), Zakir Əsədov, Rəna Fərhadova (hər ikisi piano), Szilard Benes və Andrey Yurgenson (hər ikisi klarnet) çıxış ediblər.

Proqramda yerli bəstəkarlardan Tahir İbşovun "Simli kvartet", Səid Qəninin "Kaleydoskop silsiləsindən prelüd", xarici bəstəkarlardan Janis Petraskeviçin "Mətn və əlifba", Beat Furrerin "Lied", Salvatore Sciarriunonun "Let me die before i wake" və Georg Friedrich Haasın "2 nömrəli simli kvartet" əsərləri ifa edilb.

Qeyd edək ki, "Müasir musiqi günləri" festivalı Azərbaycanda konsert-ifaçılıq fəaliyyətindən əlavə, həm də müasir musiqi marifətçiliyi və təhsilə hesablanmış festivaldır. Layihə çərçivəsində ustad dərsləri, məşğələlər, mühazirələr də təşkil olunacaq.

Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi açıq tender elan edir

Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün, müstəqilliyinin və Konstitusiyaya quruluşunun müdafiəsi ilə əlaqədar əlil olmuş şəxslərə və şəhid ailələrinə Bakı, Gəncə, Mingəçevir, Şəki, Sirvan şəhərlərində və Salyan, Qax, Ağsu, Ağdaş, Astara rayonlarında 1, 2 və 3 otaqlı mənzillərin satın alınması ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi açıq tenderə davət edir.

Tender iştirakçılara təklif edilir ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikiqat zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər.

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər Azərbaycan dilində tərtib olunmuş əsas şərtlər toplusunu Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Salatin Əsgərova küçəsi 85 (telefon: (012) 526-01-01 (2637)) ünvanından ala bilərlər.

İştirak haqqı: 300 AZN
Satılacaq təqdimat: Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi

VÖEN: 1700093011

Bank: Dövlət Xəzinədarlığı Agentliyi

Kod: 210005

M/h: AZ41NABZ0136010000000003944

VÖEN: 1401555071

SWIFT: CTREAZ22

H/h: AZ80CTRE00000000000002138501

Büdcə gəlirlərinin təsnifat kodu - 142340

Büdcə vəsaitlərinin kodu - 7

İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

1. *Tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;*
2. *İştirak haqqının ödənilməsi ilə bağlı bank sənədi;*
3. *İddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri (Sənədin əsli təqdim edilməlidir və ya surətə olduğu təqdirdə notarial qaydada təsdiq edilməlidir);*
4. *Tender təklifi (təkliflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);*
5. *Tender təklifi dayırınının 1 faizi həcmində bank təminatı (tender təklifinin təminatının qüvvədəolma müddəti tender təklifinin qüvvədəolma müddətindən 30 bank günü çox olmalıdır);*
6. *Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərinin, habelə son bir il ərzində (fəaliyyətini dayandırdığı müddət nəzərə alınmadan) vergi ödəyicisinin Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş vəzifələrinin yerinə yetirilməməsi hallarının mövcud olmaması (Sənədin əsli təqdim*

edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən ayı və sonrakı dövrü əhatə etməlidir);

7. *İddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti (Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir, 2022-ci il üzrə);*
8. *İddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);*
9. *Satılma müqaviləsinin icrasını təmin etmək üçün müvafiq sahədə peşəkarlığının, təcrübəsinin, texniki imkanlarının, işçi qüvvəsinin, idarəetmə səriştəsinin, etibarlılığının olması;*
10. *Satılma müqaviləsinə bağlamaq səlahiyyətinin olması;*
11. *Öz əmlakından sərbəst və məhdudiyyətsiz istifadə etmək imkanı, habelə ödəmə qabiliyyəti olması (Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);*
12. *Müflis elan olunmaması, əmlak üzərinə həbs qoyulmaması, ödənişə yönəlmis girovun olmaması, məhkəmənin qərarı ilə kommersiya fəaliyyəti dayandırılması şəxs olmaması (Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);*
13. *Satılma prosedurlarının başlanmasından əvvəlki 5 il ərzində özlərinin, habelə işlərini idarə edənlərin, qulluqçularının peşakar fəaliyyətləri, yaxud satılma müqaviləsinin bağlanması üçün ixtisas göstəricilərini yanlış göstərmələri ilə əlaqədar cinayətə görə məhkum olunmaması, yaxud onların müvafiq peşə fəaliyyətləri ilə məşğul olmasının məhkəmə qaydasında qadağan edilməməsi (Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);*
14. *Tender iştirakçısının müəyyən etdiyi digər sənədlər.*

Sənədlər Azərbaycan dilində tərtib olunmalıdır (xərici dildə olan tender sənədləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır). İddiaçıların tender ilə bağlı sualları rəsmi sorğu vasitəsilə tender komissiyasına ünvanlaya bilərlər.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və tender təklifinin təminatı istisna olmaqla) **03 iyun 2023-cü il saat 15:00-dək**, tender təklifi və tender təklifinin təminatını isə möhürlənmiş ikiqat zərflə **11 iyun 2023-cü il saat 15:00-dək** Bakı şəhəri, Salatin Əsgərova küçəsi 85 ünvanına təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

İddiaçıların təklifləri **12 iyun 2023-cü il saat 15:00-dək** Bakı şəhəri, Salatin Əsgərova küçəsi, 85 ünvanında açıqlacaqdır.

İddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələri tenderdə iştirak edə bilərlər.

Tender komissiyası

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin Təşərrüfatə Sahib Əsaslı Tikinti və Təchizat İdarəsi ümumtəhsil müəssisələrinə "Digər malların alınması" xərc maddəsi üzrə malların satın alınması məqsədilə tender elan edir

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər 1100 (bir min bir yüz) manat məbləğə iştirak haqqında göstərilən hesaba köçürüldükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş əsas şərtlər toplusuna Bakı şəhəri, Y.Bakivi küçəsi 18 nömrəli ünvanında (əlaqələndirici şəxs-İlham Şiçəbəyev, tel: (+99412) 465 73 48) ala bilərlər.

Təklifat: Elm və Təhsil Nazirliyi Təşərrüfatə Sahib Əsaslı Tikinti və Təchizat İdarəsi
Bankın adı: "Azərbaycan Beynəlxalq Bankı" ASC-nin Şəxsi Fəaliyyət Filialı

Kod: 805625

VÖEN: 9900001881

M/h: AZ03NABZ0135010000000002944

S.W.I.F.T. İBAZAZ 2X

H/h: AZ88İBAZ38030019441856517211

VÖEN: 1500016711

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri (müvafiq icra orqanı tərəfindən verilmiş, rəsmi bələklərdə və möhürlənmiş şəkildə) təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- qeydiyyatdan keçdiyi ölkə (Təqdim olunması məcburidir). Dövlət reyestrindən çıxarış və VÖEN notarial qaydada təsdiq edilmiş PDF formatında əlavə edilməlidir;
- nizamnamə (Təqdim olunması məcburidir. Notarial qaydada təsdiq edilmiş sənəd PDF formatında əlavə edilməlidir);
- rekvizitlər (Təqdim olunması məcburidir. Müvafiq sənəd PDF formatında əlavə edilməlidir);
- iddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti (Təqdim olunması məcburidir. Son aldığı təsdiq olunmuş arayışı təqdim etməlidir. Bir ildən az müddətdə fəaliyyət göstərirsə, həmin dövrü əhatə edən bank arayışı təqdim etməlidir. 01.05.2023-cü il tarixindən sonra alınmış arayış PDF formatında əlavə edilməlidir);
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Təqdim olunması məcburidir. Bir ildən az müddətdə fəaliyyət göstərirsə, həmin dövrü əhatə edən bank arayışı təqdim etməlidir. 01.05.2023-cü il tarixindən sonra alınmış arayış PDF formatında əlavə edilməlidir);
- iddiaçının 2022-ci ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Təqdim olunması məcburidir. Təsdiq edilmiş sənəd PDF formatında əlavə edilməlidir);
- iddiaçının mikro, kiçik, orta və iri sahibkarlıq subyektlərinə aid olması ilə bağlı məlumat (Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsinin arayışı təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial təsdiq edilməsi mütləqdir. Təsdiq edilmiş sənəd PDF formatında əlavə edilməlidir);
- vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərinin olmaması haqqında arayış (Təqdim olunması məcburidir. Üçüncü ölkəyə vergi orqanından alınmalıdır. Notarial təsdiq edilməsi mütləqdir. 01.05.2023-cü il tarixindən sonra alınmış arayış qəbul ediləcəkdir);
- son bir il ərzində (fəaliyyətini dayandırdığı müddət nəzərə alınmadan) vergi ödəyicisinin Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş vəzifələrinin yerinə yetirilməməsi hallarının mövcud olmaması

(Təqdim olunması məcburidir. Üçüncü ölkəyə vergi orqanından alınmalıdır. Notarial təsdiq edilməsi mütləqdir. 01.05.2023-cü il tarixindən sonra alınmış arayış qəbul ediləcəkdir);

- tender təklifi və satılma müqaviləsinin icmalınan səlahiyyətinə malik olan şəxsin səlahiyyətlərini təsdiq edən sənəd (vəzifəyə təyin edilməsi barədə əmri təsdiq olunmuş surət və ya müvafiq səlahiyyətin verilməsi barədə əmri təsdiq edilməlidir. Sənəd PDF formatında əlavə edilməlidir);

- iddiaçının müflis elan olunmaması, əmlak üzərinə həbs qoyulmaması, ödənişə yönəlmis girovun olmaması, məhkəmənin qərarı ilə kommersiya fəaliyyəti dayandırılması şəxs olmaması barədə məlumat (Vergi orqanı və yaxud Kommersiya Məhkəməsi tərəfindən təqdim olunmuş sənəd təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial təsdiq edilməsi mütləqdir. Təsdiq edilmiş sənəd PDF formatında əlavə edilməlidir);

- iddiaçının satılma prosedurlarının başlanmasından əvvəlki 5 il ərzində özlərinin, habelə işlərini idarə edənlərin, qulluqçularının peşakar fəaliyyətləri, yaxud satılma müqaviləsinin bağlanması üçün ixtisas göstəricilərini yanlış göstərmələri ilə əlaqədar cinayətə görə məhkum olunmaması, yaxud onların müvafiq peşə fəaliyyətləri ilə məşğul olmasının məhkəmə qaydasında qadağan edilməməsi (Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (Sənədin əsli təqdim edilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir. Arayışın tarixi elan verilən dövrü əhatə etməlidir);

Tender komissiyası

"Sabunçu Tikinti-Quraşdırma" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin səhmdarlarının nəzərinə!

"Sabunçu Tikinti-Quraşdırma" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 107-1.7-107-1.8-ci maddələrini rəhbər tutaraq səhmdarlarını ümumi yığıncağa dəvət edir.

Səhmdarların ümumi yığıncağı 30 iyun 2023-cü il saat 15:00-də Bakı şəhəri, Sabunçu rayonu, Bakıxanov ŞTQ, Bünyadov qəsəbəsi (Bakıxanov qəs.), ev 11 ünvanında keçiriləcəkdir.

Səhmdarların ümumi yığıncağının gündəliyi üzrə materiallarla tanış olunma qaydası - mesələ qanunvericiliyə əsasən icra olunduğu üçün hər hansı bir əlavə sənəd mövcud deyil.

İdarə Heyəti

BAŞ REDAKTOR		Əlaqə telefonları:	
Bəxtiyar SADIQOV		Qəbul otağı - 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman - 539-63-82, 432-37-68
		Baş redaktor müavini - 538-86-86,	va informasiya şöbəsi - 538-56-60
		434-63-30, 539-72-39	Humanitar siyasət şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
		Məsəl katib - 539-43-23,	İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-44-91,
		Məsəl katib müavini - 539-44-91,	Fotoilustrasiya şöbəsi - 538-84-73,
		Parlament və siyasət şöbəsi - 539-84-41, 539-21-00,	Kompyuter mərkəzi - 538-20-87,
		İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,	Mühasibatlıq - 539-59-33

AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "Azərbaycan" nəşriyyatı, IV mərtəbə

contact@azerbajian-news.az
azerbajian@mail.ru

OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ!

**"AZƏRBAYCAN" qəzetinə
abunə yazılışı davam edir!**

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatçıların qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC (012) 598-49-55, (051) 225-02-13

"Azər mətbuatçıları" ASC (012) 441-19-91, (050) 322-33-17

"Qaya" firması (012) 566-77-80, (050) 214-40-53

"Region Press" MMC (055) 316-79-01, (050) 316-79-01

"Səma-M" MMC (012) 594-09-59

</